

การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

สารนิพนธ์
ของ
ประภัศร พรหมบุตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2549

การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

สารนิพนธ์
ของ
ประภัศร พรหมบุตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2549
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

บทคัดย่อ
ของ
ประภัสสร พรหมบุตร

เสนอต่อ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2549

ประภัศร พรหมบุตร . (2549) . การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา . สารนิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ) . กรุงเทพฯ ๑ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : อาจารย์ ดร. นิยะดา จิตต์จรัส

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ ทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตาม
กลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร
ชีวสังคม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของ
ครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาใน ภาคเรียนที่
2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำนวนโรงเรียน 8
โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 422 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage
Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 6 ส่วน คือ แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับ
ผลของการเรียนกวดวิชา การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test F-test และ
การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (scheffe)

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุป ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติในเชิงบวกต่อการเรียนกวดวิชา
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่การเรียนกวดวิชาทำให้เกิดผลดี
และผลเสียควบคู่กันไป
3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในเชิงบวก
4. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเชื่อว่า กลุ่มอ้างอิง ได้แก่ แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์
พี่และญาติ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา และมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยนักเรียนต้องการ
ที่จะทำตามในสิ่งที่ “แม่” ประสงค์ให้ทำมากที่สุด
5. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีทัศนคติ
ต่อการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีฐานะทาง
เศรษฐกิจของครอบครัวปานกลาง มีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาดีกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ
ของครอบครัวต่ำ

6. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มี แผนการเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม เพื่อน พี่ และญาติ มากกว่า นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-คำนวณ ในขณะที่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม พ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลางและต่ำ

A STUDY OF HIGH SCHOOL STUDENTS' ATTITUDES , BELIEFS
AND SUBJECTIVE NORMS TOWARDS ATTENDING TUTORING SCHOOLS

AN ABSTRACT

BY

PRAPASSORN PHOMBUT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Developmental Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2006

Prapassorn Phombut . (2006) . *A STUDY OF HIGH SCHOOL STUDENTS ' ATTITUDES , BELIEFS AND SUBJECTIVE NORMS TOWARDS ATTENDING TUTORING SCHOOLS* . Master's project thesis , M.Ed. (Developmental Psychology).
Bangkok : Graduate school , Srinakharawit University.
Project Advisor : Dr. Niyada Chittcharat

This research was aimed at studying and comparing attitudes , beliefs and subjective norms of high school students for attending tutoring schools in accordance with their biosocial background variables : gender , education , study plan , academic achievement , economic status and parents' education.

This study included a sample of 422 high school students , drawn by multistage random sampling technique from 8 schools under the Department of Education in Bangkok zone 2 during the second semester of the academic year 2005.

The instruments for collecting the data consisted of 6 portions : (1) a measure of beliefs about consequences , (2) a measure of an evaluation of the consequences , (3) a measure of attitudes , (4) a measure of subjective norms , (5) a measure of normative beliefs , and (6) a measure of motivation to comply. The statistical methods and procedures for analyzing the data were percentage, mean , standard deviation , t-test , F-test and scheffe's paired comparison method.

The finding indicated a high level of high school students' positive attitudes towards attending tutoring school ; they believed that there were both positive and negative effects of attending tutoring schools ; their subjective norms were found to be positive. They believed that the normative groups such as mother, father, friends, teachers, brothers , sisters and relatives would like them to attend tutoring schools and have motivation to comply , and the mother was considered to be the most influential factor in their motivation to comply. A significant economic status difference was found in high school students' attitudes toward attending tutoring schools at the .05 level. The students from middle class , compared to those from lower class , had more positive attitudes towards tutoring schools. There was a significant difference at the .05 level in beliefs about results of attending tutoring schools as revealed by high school students according to their level of education , study plan , academic achievement and economic status ; and there were significant gender , level of

education and academic achievement differences at the .05 level in the high school students' evaluation of consequences, while the significant gender, level of education, study plan, academic achievement, economic status, and parents' education differences were not found in their subjective norms and normative beliefs. The high school students with different study plan and academic achievement were significantly different in motivation to comply at the .05 level: those in liberal arts, compared to the ones in arts and mathematics, had more motivation to comply with friends, brothers, sisters and relatives; those at a higher level of academic achievement, compared to the ones at middle and lower academic achievement, tended to have more motivation to comply with father, teachers, brothers and relatives.

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็น เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. นิยะดา จิตต์จรัส ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และ ผศ.ประณต แก้วนิม ที่เสียสละเวลาอันมีค่า เป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ และขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดเวลาที่ศึกษา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา ที่ได้ล่วงลับไปแล้ว มารดา คุณพินัฏภัทร พรหมบุตร และครอบครัวของข้าพเจ้า ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่ ๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ดีตลอดมา

ประภัสสร พรหมบุตร

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
นิยามปฏิบัติการ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การเรียนกวดวิชา.....	9
ความหมายของการเรียนกวดวิชา.....	9
ประวัติความเป็นมาของการเรียนกวดวิชา.....	10
สภาพการณ์ปัจจุบันของการเรียนกวดวิชา.....	13
สาเหตุของการเรียนกวดวิชา.....	14
ผลของการเรียนกวดวิชา.....	16
ลักษณะการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	19
ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา.....	36
สมมติฐานในการวิจัย.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

3	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	49
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
	ประชากร.....	49
	กลุ่มตัวอย่าง.....	49
	ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	49
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	51
	ลักษณะของเครื่องมือ.....	53
	เกณฑ์การให้คะแนน.....	56
	การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	56
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5	สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ.....	143
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	143
	สมมติฐานในการวิจัย.....	143
	วิธีการดำเนินการวิจัย.....	144
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	144
	สรุปผลการศึกษา.....	145
	อภิปรายผล.....	147
	ข้อเสนอแนะ.....	152

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	159
ภาคผนวก ก	160
ภาคผนวก ข	166
ภาคผนวก ค	170
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	179

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530-2545.....	14
2	แสดงจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	50
3	เกณฑ์การให้คะแนน.....	56
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้นของการวิจัย.....	60
5	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตาม.....	63
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบที เพื่อเปรียบเทียบคะแนน ทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ.....	66
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบเอฟ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของ การเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา.....	67
8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร เพศ.....	70
9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน.....	72
10	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับ ผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน ม.4 ม.5 และ ม.6.....	74
11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร แผนการเรียน.....	75
12	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับ ผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร แผนการเรียน วิทย์-คณิต ศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา.....	77
13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

14	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ.....	80
15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	81
16	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ.....	83
17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร การศึกษาของบิดา.....	84
18	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร การศึกษาของมารดา.....	88
19	สรุปผลการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต่าง ๆ.....	92
20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร เพศ.....	95
21	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน.....	97
22	การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน ม.4 ม.5 และ ม.6.....	99
23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร แผนการเรียน.....	100
24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผล ของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ.....	104
26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	105
27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร การศึกษาของบิดา.....	107
28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร การศึกษาของมารดา.....	111
29 สรุปผลการเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลาย ตามตัวแปรต่าง ๆ.....	115
30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบที เพื่อเปรียบเทียบคะแนน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ.....	118
31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบเอฟ เพื่อเปรียบเทียบคะแนน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา.....	119
32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ.....	121
33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน.....	122
34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร แผนการเรียน.....	123
35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	124

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	125
37 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร การศึกษาของบิดา.....	126
38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร การศึกษาของมารดา.....	128
39 สรุปผลการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต่าง ๆ.....	130
40 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ.....	131
41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน.....	132
42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร แผนการเรียน.....	133
43 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจที่ จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร แผนการเรียน วิทย์-คณิต ศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา.....	134
44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	135
45 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจ ที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ.....	136
46 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว.....	137
47 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร การศึกษาของบิดา.....	138

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร การศึกษาของมารดา.....	140
49 สรุปผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายตามตัวแปรต่าง ๆ.....	142

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	21

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็วตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก จึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์มาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในประเทศเป็นสำคัญ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (เอกสารข่าวรัฐสภา.2545 : 57) โดยการมุ่งสร้างคนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านต่าง ๆ โดยเชื่อว่า หากบุคคลในประเทศเป็นผู้ที่มีความรู้หรือเป็นผู้ที่มีการศึกษาย่อมสามารถพัฒนาประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ให้มีความเจริญก้าวหน้าได้อย่างมั่นคง และกระบวนการสำคัญที่สามารถพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ได้ก็คือ การศึกษา (สยามสถาน บัวงาม . 2547)

การศึกษาจึงถือได้ว่า เป็นรากฐานสำคัญในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เปรียบพร้อมไปด้วยความรู้ความสามารถในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองและประเทศชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ทุกฝ่ายหันมาให้ความสำคัญกับการศึกษา จึงส่งผลให้ปัจจุบันการแข่งขันทางการศึกษาทวีความเข้มข้นเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ต้องเตรียมตัวในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือการสอบเอนทรานซ์ (Entrance) ที่ปัจจุบันแข่งขันกันอย่างเอาเป็นเอาตาย เพื่อที่จะได้สอบเข้าในมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ต่างให้ความสำคัญกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเชื่อกันว่า การศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้ เป็นการศึกษาในระดับที่มีความสำคัญต่ออนาคต เพราะผู้ที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษานี้มีโอกาสมืออาชีพการงานที่ดีและมั่นคง มีอนาคตที่ก้าวหน้ามากกว่าผู้อื่น เป็นที่ยกย่องนับถือในสังคม แต่เนื่องจากความสามารถของรัฐในการให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาไม่เอื้ออำนวยที่จะจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการให้แก่ทุกคนได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน (กาญจนา ชุกรวงศ์ . 2526) เห็นได้จากจำนวนผู้สมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษามีจำนวนสูงกว่าจำนวนที่สถาบันอุดมศึกษาจะรับได้ จึงเป็นเหตุให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่คาดหวังจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ต่างพยายามขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่เรียนในชั้นเรียนปกติเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับตนเอง

ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าสามารถช่วยให้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ ก็คือ การเรียนกวดวิชา (คอลัมน์ปั่นความคิด.ข่าวสด.2546) การเรียนกวดวิชาจึง

กลายเป็นวิธีทางหนึ่งที่เข้ามามีอิทธิพลต่อกลุ่มนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะนักเรียนเป็นจำนวนมากเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้ได้รับเทคนิคการทำข้อสอบมากขึ้น ช่วยให้เข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น เพิ่มโอกาสในการสอบเข้า (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ .2546) และเป็นการทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการทำข้อสอบ นอกเหนือจากเหตุผลที่ได้กล่าวมา ยังมีเหตุผลอีกประการหนึ่งที่สำคัญ ก็คือ การผลักดันจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่มีอิทธิพลกับความคิดของเด็กนักเรียนที่สามารถกระตุ้นให้เด็กกระทำพฤติกรรม จนกล่าวได้ว่า การเรียนกวดวิชากลายเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในชีวิต หรือ บางคนแถมมองว่าการเรียนกวดวิชาเป็นแค่แพชชั่นอย่างหนึ่งที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายต้องทำ ดังที่ สุพัฒน์ สุขมุลสันต์ (2530. 41) กล่าวว่า ถ้านักเรียนประสงค์จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เช่น ในระดับมหาวิทยาลัยก็ต้องกวดวิชาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การเรียนกวดวิชาจึงกลายเป็นค่านิยม ความเชื่อ ที่ทำให้นักเรียนมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับการเรียนกวดวิชา ซึ่งเด็กแต่ละคนย่อมมีทัศนคติและความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งความเชื่อย่อมมีทั้งถูกและผิด ทั้งนี้มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลให้เด็กมีความเชื่อที่แตกต่างกันออกไป บางครั้งเด็กอาจมีความเชื่อที่ผิด ๆ ซึ่งก็อาจส่งผลเสียให้กับตัวเด็กได้ เพราะความเชื่อของแต่ละคนนั้นสามารถสะท้อนออกมาให้เห็นในรูปของพฤติกรรมได้

ในเรื่องของทัศนคติ และ ความเชื่อ ได้มีทฤษฎีที่ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ คือ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action) ของฟิชบายน์และไอเซน ซึ่งอธิบายว่า ถ้านุคคลนั้นมีความเชื่อที่ถูกต้อง ก็จะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรมเรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ (Behavioral Belief) และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนใหญ่มาจากความเชื่อดังนี้ เช่นเดียวกับพฤติกรรมการเรียนกวดวิชาของนักเรียน ถ้านักเรียนมีความเชื่อว่าการเรียนกวดวิชานั้นสามารถทำให้เขาสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้ นักเรียนก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชา และนำไปสู่พฤติกรรมในการเรียนกวดวิชาในที่สุด

ในการกระทำพฤติกรรมบุคคล นอกจากความเชื่อแล้วยังมีตัวแปรอีกหนึ่งตัวแปรที่ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล กล่าวว่า มีผลต่อพฤติกรรม คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เป็นความรู้สึกของบุคคลว่า บุคคลที่มีความสำคัญกับเขามีความต้องการให้เขากระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น หากเขาคิดว่า บุคคลที่มีความสำคัญกับเขามีความต้องการให้เขากระทำพฤติกรรม เขาก็จะกระทำพฤติกรรมดังกล่าว เช่นเดียวกับการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงก็มีอิทธิพลโดยตรงกับการเรียนกวดวิชาของนักเรียน โดยนักเรียนส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมมาจากการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน การได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ เป็นตัวกระตุ้นอีกทางหนึ่ง จึงทำให้นักเรียนต่างหันมาให้ความสนใจกับการเรียนกวดวิชา

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นว่า การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมกันมากขึ้น จนอาจกล่าวได้ว่า เด็กไทยในปัจจุบันเห็นว่าการเรียนกวดวิชาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการศึกษา และจาก

การศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่ผ่านมา มีผู้ทำการศึกษาในเรื่องของการเรียนกวดวิชาไว้ค่อนข้างมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในเรื่องของค่านิยม สาเหตุ และผลที่ได้จากการเรียนกวดวิชาด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึง ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา โดยอาศัยแนวคิดจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (The Theory of Reasoned Action) ของฟิชบายน์และไอเซน เพื่อที่จะได้ทราบถึง ทักษะ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนหากเป็นทักษะและความเชื่อนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และในทางกลับกัน หากทักษะและความเชื่อของเด็กนักเรียนเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมก็จะได้หาแนวทางในการแก้ไข หรือปรับเปลี่ยน ทักษะและความเชื่อเหล่านั้นให้เข้าไปในทิศทางที่เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
5. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
6. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นประโยชน์ในการทราบถึงทัศนคติ ความเชื่อ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชาว่าเป็นอย่างไรบ้าง และทำให้ทราบว่าบุคคลกลุ่มใดบ้างที่เป็นกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มอ้างอิงนั้นมีอิทธิพลมากน้อยเพียงใดต่อทัศนคติ และ ความเชื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา
2. ทำให้ทราบว่ามิปัจจัยทางจิตสังคมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. ผลการวิจัยสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับทางสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการจัดเนื้อหาสาระวิชาและกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. เป็นแนวทางในการสนับสนุน หากความเชื่อของเด็กนักเรียนนั้นเป็นความเชื่อที่ถูกต้องในทางตรงกันข้าม หากเป็นความเชื่อที่ผิดก็จะหาแนวทางแก้ไขหรือเปลี่ยนความเชื่อเหล่านั้น เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความเชื่อที่ถูกต้องมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 34 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมดของมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 12,830 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 5 จำนวน 11,721 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6 จำนวน 11,697 คน รวมเป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 36,248 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 422 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับชั้นเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1.2.1 ชั้นปีที่ 4

1.2.2 ชั้นปีที่ 5

1.2.3 ชั้นปีที่ 6

1.3 แผนการเรียน แบ่งเป็น 3 แผน คือ

1.3.1 แผนวิทย์ - คณิต

1.3.2 แผนศิลป์ - คำนวณ

1.3.3 แผนศิลป์ - ภาษา

1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1.4.1 สูง

1.4.2 ปานกลาง

1.4.3 ต่ำ

1.5 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1.5.1 สูง

1.5.2 กลาง

1.5.3 ต่ำ

1.6 การศึกษาของบิดา แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1.6.1 ประถมศึกษา

1.6.2 มัธยมศึกษา หรือ ปวช.

1.6.3 อนุปริญญา หรือ ปวส.

1.6.4ปริญญาตรี

1.6.5 สูงกว่าปริญญาตรี

1.7 การศึกษาของมารดา แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

1.7.1 ประถมศึกษา

1.7.2 มัธยมศึกษา หรือ ปวช.

1.7.3 อนุปริญญา หรือ ปวส.

1.7.4 ปริญญาตรี

1.7.5 สูงกว่าปริญญาตรี

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.1 ทักษะคิดต่อการเรียนกวดวิชา
- 2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา
- 2.3 การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา
- 2.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
- 2.5 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
- 2.6 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนตามปกติ และเนื้อหาวิชา อาจจะเป็นการทบทวนบทเรียนเก่า ๆ หรือการได้เรียนบทเรียนใหม่ ๆ ล่วงหน้า โดยผู้เรียนทุกคนหวังว่า ผลการกวดวิชาจะเกิดประโยชน์ให้กับผู้เรียน ในด้านเตรียมความพร้อมและสามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายชั้นปีที่ 4 , 5 และ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ในพื้นที่เขตการศึกษา กรุงเทพมหานคร 2

3. ระดับชั้นเรียน หมายถึง สถานภาพทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

- 3.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4
- 3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 5
- 3.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6

4. แผนการเรียน หมายถึง แนวทางในการกำหนดวิชาของโรงเรียนที่จัดไว้เพื่อให้ นักเรียน ได้เลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจ ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งแผนการเรียนออกเป็น 3 แผนการเรียน คือ

- 4.1 แผนการเรียน วิทย์ - คณิต หมายถึง แผนการเรียนที่เน้นทางด้านวิชาวิทยาศาสตร์
- 4.2 แผนการเรียน ศิลป์ - คำนวณ หมายถึง แผนการเรียนที่เน้นทางด้านวิชาคณิตศาสตร์
- 4.3 แผนการเรียน ศิลป์ - ภาษา หมายถึง แผนการเรียนที่เน้นทางด้านวิชาภาษาต่างประเทศ

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนซึ่งประเมินได้จากคะแนนเกรดเฉลี่ยสะสมที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

8.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับหรือสูงกว่า 3.01

8.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00

8.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมเท่ากับหรือต่ำกว่า 2.50

6. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง สภาพความเพียงพอของรายได้เทียบกับรายจ่ายประจำเดือนของครอบครัว ตามการประเมินของนักเรียน

6.1 ฐานะทางเศรษฐกิจสูง หมายถึง รายได้มากกว่ารายจ่าย ไม่เดือดร้อน มีเงินเก็บและไม่มีหนี้สิน

6.2 ฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง หมายถึง มีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย อาจมีเงินเหลือเก็บบ้างและไม่มีหนี้สิน

6.3 ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ หมายถึง มีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย และมีหนี้สิน

นิยามปฏิบัติการ

1. ทักษะคิดต่อการเรียนกวดวิชา (A_p) หมายถึง ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชาในแง่บวก หรือ แง่ลบ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพิชบายน์และไอเซน มีลักษณะเป็นแบบมาตรจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

2. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา (b_p) หมายถึง ความคิดหรือความเข้าใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา อันเป็นแนวโน้มให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประพฤติตามความคิดหรือความเข้าใจ ซึ่งสามารถทราบได้วัดแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพิชบายน์และไอเซน ซึ่งประเมินความรู้สึกในลักษณะ เป็นไปได้ - เป็นไปไม่ได้ โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

3. การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา (c_p) หมายถึง การที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายประเมินคุณค่าของผลที่ได้จากการเรียนกวดวิชา ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพิชบายน์และไอเซน ซึ่งประเมินความรู้สึกในลักษณะ ดี - เลว โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

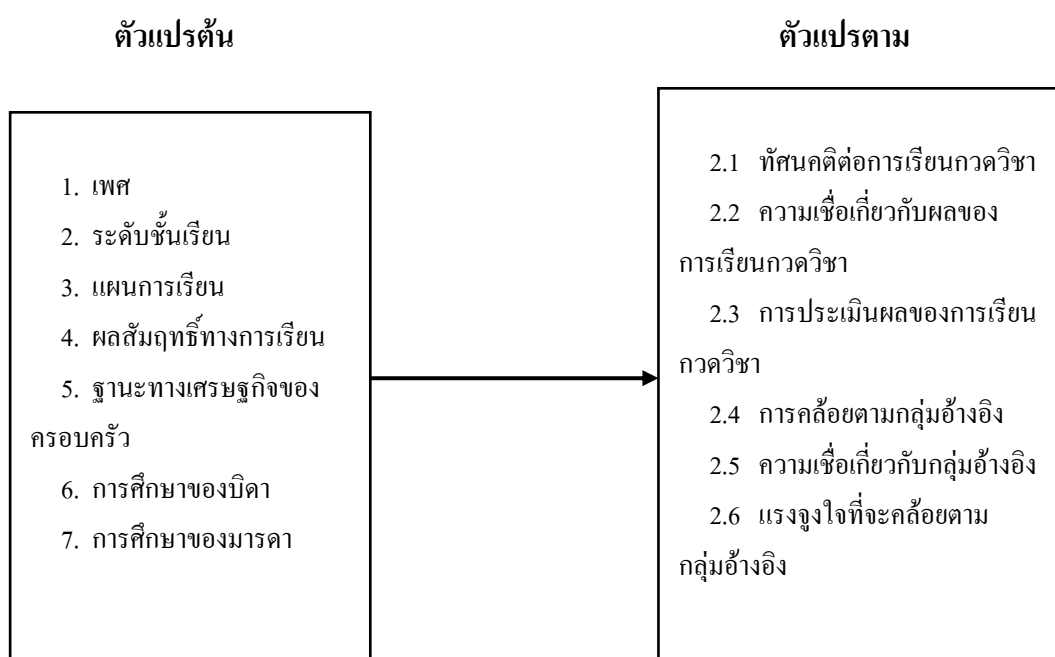
4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (S_N) หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ว่าบุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อตัวเขา คิดว่าเขาควร หรือ ไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพิชบายน์และไอเซน ซึ่งประเมินความรู้สึกในลักษณะ ควร- ไม่ควร โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

5. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) หมายถึง ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำของบุคคล ซึ่งเป็นความเชื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายว่า บุคคลที่มีความสำคัญต่อเขา เช่น พ่อแม่ เพื่อน ฯลฯ คิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชบายน์และไอเซน ซึ่งประเมินความรู้สึกในลักษณะ ควร-ไม่ควร โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i) หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ว่าต้องการที่จะทำตามในสิ่งที่บุคคลกลุ่มอ้างอิงต้องการให้ตนทำมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชบายน์และไอเซน ซึ่งประเมินความรู้สึกในลักษณะ ต้องการ - ไม่ต้องการ โดยประเมินค่าตั้งแต่ +3 ถึง -3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ซึ่งได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การเรียนกวดวิชา
 - 1.1 ความหมายของการเรียนกวดวิชา
 - 1.2 ประวัติความเป็นมาของการเรียนกวดวิชา
 - 1.3 สภาพการณ์ปัจจุบันของการเรียนกวดวิชา
 - 1.4 สาเหตุของการเรียนกวดวิชา
 - 1.5 ผลของการเรียนกวดวิชา
 - 1.6 ลักษณะของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

1. การเรียนกวดวิชา

1.1 ความหมายของ “การเรียนกวดวิชา ”

เทอดศักดิ์ คงเดช (2543 : 70) กล่าวว่า คำว่า “กวด” ทำให้แน่น ทำให้เร็ว ให้ทัน การกวดวิชาจึงแฝงความหมายที่ต้องเร่งรัด ต้องเข้มข้นในการเรียนรู้

สุพัฒน์ สุขมลสันต์ (2530 : 39) กล่าวว่า “การกวดวิชา” คือการเรียนอะไรก็ตามที่คิดว่าตนเองขาดหรือไม่พร้อม เพื่อให้ตนเองเรียนทันผู้อื่นหรือมากกว่าผู้อื่น ซึ่งใครก็สามารถเรียนได้ โดยที่ผู้เรียนจะเรียนอ่อน เรียนปานกลาง หรือเรียนเก่งก็ย่อมได้

อภิชัย พันธเสน (2530 : 14) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชาว่า การกวดวิชาไม่ใช่เป็นการศึกษาเล่าเรียนที่เนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเน้นเนื้อหาในบางส่วน เรื่องบางตอนของเนื้อเรื่อง ทั้งหมดที่ได้ศึกษามาแล้ว แต่ผู้สอนหรือผู้กวดวิชามีความเข้าใจ หรือจำได้เป็นพิเศษ โดยเพื่อหวังผลว่าความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงในทันทีหรือในอนาคตอันใกล้ต่อผู้เข้ารับการกวดวิชา ดังนั้นการกวดวิชาจึงมีลักษณะแตกต่างจากการศึกษาทั่วไปที่เพิ่มพูนความรู้อย่างกว้าง ๆ แต่เป็นการศึกษาที่มีเป้าหมายที่แน่นอน นั่นก็คือ ใช้ในการประกอบการแข่งขัน

กมล สุดประเสริฐ (2526 : 1) ได้ให้ความหมายของการกวดวิชา หมายถึง การกวดวิชาคนที่เรียนอ่อนให้เก่งขึ้น

ยุทธศิลป์ สังคินา (2534 : 20) กล่าวว่า การกวดวิชา หมายถึง การเรียนวิชาบางรายวิชา ภายนอกโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เวลาหลังเลิกเรียน หรือในวันหยุดราชการต่าง ๆ รวมทั้งการเรียน ในระหว่างปิดภาคเรียน

ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ นิคม ตั้งกะพิภพ และแม่นมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 3) ได้ให้ความหมายของ การกวดวิชา ไว้ว่า การกวดวิชา หมายถึง กิจกรรมการเรียนนอกเวลาเรียนตามปกติ โดยเรียนกับครูคนเดียว หรือคณะอาจารย์ที่จัดเพื่อทบทวนบทเรียนและแก้ข้อสอบให้กับผู้ที่กำลังจะ สอบแข่งขันเข้ามหาวิทยาลัย

สรุปว่า การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนนอกเหนือเวลาเรียนตามปกติและเนื้อหาวิชา อาจจะเป็นการทบทวนบทเรียนเก่า ๆ หรือการได้เรียนบทเรียนใหม่ ๆ ล่วงหน้า โดยที่ใครก็สามารถ เรียนได้ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีผลการเรียนอ่อน ผลการเรียนปานกลาง หรือผลการเรียนสูง และผู้ที่มา เรียนกวดวิชาทุกคนล้วนหวังผลจากการเรียนกวดวิชาว่าจะเกิดประโยชน์กับผู้เรียนกวดวิชาโดยตรง ทันทีหรือไม่ในเวลาอันใกล้

1.2 ประวัติความเป็นมาของการเรียนกวดวิชา

การกวดวิชานั้นเริ่มมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี (พ.ศ. 1781-1921) และได้มี วัฒนาการเรื่อยมาจนถึงสมัยรัชการที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ การเรียนการสอนดังกล่าวเรียกอีกอย่าง ว่า การศึกษาพิเศษ ซึ่งมีลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบตัวต่อตัว สุดใจ เหล่าสุนทร (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 22 ; อ้างอิงจาก สุดใจ เหล่าสุนทร.2517 :75-78) ได้กล่าวไว้ว่า “การเรียนการสอน ในสมัยโบราณของไทยมีลักษณะไม่เป็นเหมือนโรงเรียนในปัจจุบัน แต่เป็นการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะตัว หรือเฉพาะ 2-3 คน และเป็นการศึกษาที่จัดโดยบุคคลหรือราษฎร ” ดวงเดือน พิสาลบุตร (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 22 ; อ้างอิงจาก ดวงเดือน พิสาลบุตร . 2520 : 2) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า “การเรียนการสอน เป็นไปตามความสมัครใจของผู้เรียน และครูไม่คิดค่าสอนในตอนแรก แต่ในระยะต่อมาเริ่มมี ค่าใช้จ่ายค่าจ้างในการสอนดังเช่น การเรียนการสอนของลูกคนจีน ซึ่งจ้างครูมาสอนที่บ้าน เดือนละ 8 ดอลลาร์ จึงนับได้ว่าการเรียนการสอนตามความต้องการของบุคคลนี้คือจุดกำเนิดของการสอนพิเศษใน ปัจจุบัน” แสงเดือน ทวีสิน (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 22 ; อ้างอิงจาก แสงเดือน ทวีสิน .ม.ป.ป.) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องจุดกำเนิดของการสอนพิเศษว่า การสอนพิเศษที่ภาษาอังกฤษ เรียกว่า “Tutorial Method” นั้น เป็นต้นของการกำเนิดการสอนแบบมีแผน (Formal Education) ในปัจจุบัน

การกวดวิชาในลักษณะโรงเรียนเริ่มขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 สมัยนั้นเรียกว่า โรงเรียนกลางคืน เพราะเรียนเวลา 19.00 น. ถึง 20.00 น. และบางครั้งอาจจะเรียนถึงเวลา 21.00 น. วิชาที่เปิดสอนเป็น ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษวิชาเดียว แต่บางอาจเปิดสอนวิชาคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ สาเหตุ ที่เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นหลัก เพราะว่า ผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่จบชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 8 (เทียบได้กับระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในปัจจุบัน) ที่ต้องการสอบเข้าแข่งขันเพื่อชิงทุนค่าเล่าเรียน หรือ คิงสคอล่าชิป (King's Scholarship) ทุนเล่าเรียนหลวงเป็นทุนสำหรับส่งนักเรียนไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในต่างประเทศ ซึ่งมีเพียง 3 ทุน ผู้ที่จะเข้าสอบแข่งขันได้จะต้องเป็นชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 8 ที่สอบไล่ผ่านได้คะแนนร้อยละ 70 แต่ถ้าคะแนนสอบไล่ไม่ถึงก็ต้องเสียค่าสมัครสอบ 30 บาท วิชาที่สอบ คือ วิชาภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้ที่สมัครสอบจึงต้องมีความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษเป็นพิเศษ แต่เนื่องจากผู้ที่เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐบาล เรียนภาษาอังกฤษไม่เหมือนกับโรงเรียนเซนต์คัลด์หรือโรงเรียนฝรั่ง จึงจำเป็นต้องเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมในเวลากลางคืนดังกล่าว ซึ่งในระหว่าง พ.ศ. 2470 – 2478 เป็นช่วงเวลาเปิดสอนพิเศษกันมากซึ่งพอจะยกตัวอย่างได้ คือ โรงเรียนรัตติศาสตร์สงเคราะห์ โรงเรียนพร้อมวิทยามูล โรงเรียนสอนพิเศษแกรมมาร์ หรือโรงเรียนพงษ์เวชอนุสรณ์ (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 23 ; อ้างอิงจาก นงเยาว์ กาญจนจารี .2520 : 16)

ต่อมาเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นโรงเรียนต่าง ๆ ต้องปิดกิจการลงเพราะประชาชนต้องอพยพหนีภัยสงคราม ทำให้นักเรียนจำนวนมากตกค้างจากการเรียนหรือต้องเลิกเรียนกลางคัน จนกระทั่งสงครามยุติทางราชการจึงได้ฟื้นฟูการศึกษาใหม่ โดยการเปิดโรงเรียนผู้ใหญ่อขึ้นปรากฏว่าได้รับความสนใจมาก ต่อมากระทรวงศึกษาได้ประกาศรับสมัครสอบเทียบให้บุคคลภายนอกสามารถเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีที่ 6 และปีที่ 8 ได้ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2490-2505 ครูเพทาย อมาตยกุล จึงได้เปิดโรงเรียนสอนพิเศษขึ้นที่วัดสุทัศน์ เพื่อให้มีความรู้เอาไปสอบเทียบสำหรับเรียนต่อตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ หรือเอาสอบเข้ารับราชการได้ ปรากฏว่าได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก และมักจะเรียกกันทั่วไปว่า “ไปกวควิชาหาความรู้” ครูที่สอนส่วนใหญ่เป็นครูจาก โรงเรียนที่มีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนเตรียมอุดม โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนเตรียมทหารนี้เป็น โรงเรียนแห่งแรกที่สร้างแบบเรียนในรูปของเอกสารอัดสำเนาและเรียนรวมหลายวิชาโดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนของโรงเรียนปกติ (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 24 ; อ้างอิงจาก เกษม ตั้งทรงศักดิ์ .2529 : 142)

ต่อมาในปี พ.ศ.2503 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งเคยเป็นตลาดวิชา หรือมหาวิทยาลัยเปิดถูกกำหนดให้เป็นมหาวิทยาลัยปิด และมีการสอบคัดเลือกเข้าเรียน ทำให้การกวควิชาเพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้นมามากขึ้น จึงมีโรงเรียนกวควิชาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากแม้แต่โรงเรียนรัฐบาลก็ขอเปิดสอนพิเศษ เช่น โรงเรียนเตรียมทหาร ดังนั้น โรงเรียนที่เปิดสอนพิเศษจึงเกิดการแข่งขันขึ้น

ในช่วง พ.ศ.2500-2519 อาจารย์สกันธ์ ผ่องพุทธรคุณ ได้เปิดโรงเรียนสอนพิเศษ ชื่อ MATHS CENTER ในระยะนั้น อาจารย์สกันธ์ ผ่องพุทธรคุณ จะเชิญชวนให้นักเรียนมาเรียนโดยไม่คิดค่าเล่าเรียน จากนั้นจึงคัดเลือกว่านักเรียนที่เรียนเก่งไว้เรียนต่อการเรียนการสอนของโรงเรียนแห่งนี้เน้นการกวควิชาเฉพาะด้านมากขึ้น โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งถือเป็นวิชาสำคัญในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยจากการเปิดสอนเฉพาะวิชาแบบนี้ ทำให้นักเรียนใ้มาเรียนเป็นอย่างมาก เพราะนักเรียนเห็นว่าเป็นการ

เรียนเฉพาะวิชาที่ตนเรียนอ่อนเพียงวิชาเดียวแทนที่จะต้องเรียนทุกวิชาแบบเดิม และยังมีวิธีการแบบอื่น ๆ เช่น การรวบรวมข้อสอบเก่า ๆ โจทย์แปลก ๆ และเทคนิคการตีความ การทำโจทย์เร็วขึ้น จัดพิมพ์ขายทั่วไปแทนรูปแบบการอัดสำเนาที่เคยรวมอยู่ในค่าเล่าเรียน นอกจากนั้นยังมีการปรับปรุงบริการของโรงเรียนสอนพิเศษด้วยการจัดทำห้องเรียนที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ นำนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน เช่น วิดีโอเทปและคอมพิวเตอร์ (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 2 ; อ้างอิงจาก เปรมฤดี มหาภาสกร.2532 : 15)

ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชาเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่สยามสแควร์ ซึ่งในระยะแรกความนิยมในบริเวณพื้นที่สยามสแควร์จะเป็นศูนย์กลางอาหาร ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงเป็นศูนย์กลางเสื้อผ้าแฟชั่น และกลายเป็นศูนย์กลางโรงเรียนกวดวิชาในประมาณปี พ.ศ.2537 (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 25 ; อ้างอิงจาก จุฬาสัมพันธ์, กันยายน.2542) แต่เนื่องจากพื้นที่ที่จัดในการรับนักเรียน และเหตุผลในเชิงพาณิชย์ โรงเรียนกวดวิชาจึงได้ขยายสาขาไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ย่านอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ย่านบางกระบือ ย่านรามคำแหง ย่านปิ่นเกล้า และมีโรงเรียนกวดวิชาหลายแห่งได้ขยายตัวเปิดสาขาและแฟรนไชส์ (สิทธิและอำนาจในการตั้งโรงเรียนกวดวิชาโดยถูกต้องตามกฎหมาย) เพิ่มในเขตปริมณฑลและต่างจังหวัดเพื่อรองรับกับความต้องการเรียนกวดวิชาที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น (วิชาญ บุญชัยศรี .2545 : 25 ; อ้างอิงจาก มานะ ศรีธรรมาภรณ์ .2542 : 13)

จะเห็นได้ว่า การกวดวิชาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงทั้งจุดมุ่งหมายและรูปแบบ โดยในระยะแรกการเรียนกวดวิชาเกิดขึ้นเนื่องจากผู้เรียนต้องการศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ ต่อมาผู้เรียนต้องการนำความรู้ไปเพื่อสอบเข้าทำงาน หรือ สอบเพื่อเข้าศึกษาต่อ ลักษณะรูปแบบการเรียนการสอนได้มีวิวัฒนาการหลาย ๆ ลักษณะตั้งแต่เรียนแบบตัวต่อตัวเป็นกลุ่มย่อย ใช้สื่ออุปกรณ์ช่วยในการสอน จนกระทั่งปัจจุบันได้ปรับปรุงวิธีการสอนโดยใช้นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการเรียนการสอน เช่น วิดีโอเทป โทรทัศน์ รวมทั้งคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน อีกทั้งสมัยก่อนครูจะได้รับการเคารพจากนักเรียนด้วยดอกไม้ธูปเทียนอันเป็นการแสดงสัมมาคารวะ ส่วนในปัจจุบันผู้สอนจะได้รับค่าตอบแทนในรูปของเงินค่าจ้างการสอนแทนแสดงให้เห็นว่าการกวดวิชาได้กลายเป็นลักษณะของธุรกิจการค้า

อภิชาติ เสรณวิชัยกิจการ (จิตกาญจน์นันท์ ชันติวงศ์.2546 : 15 ; อ้างอิงจาก อภิชาติ เสรณวิชัยกิจการ. 2544 : 65) กล่าวว่า น่ายินดีที่ทราบว่า กระทรวงศึกษาธิการให้ความสนใจเรื่องการกวดวิชาจึงได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทการกวดวิชา ปี พ. ศ . 2544 เพื่อให้เกิดหลักประกันคุณภาพมาตรฐาน การเรียนการสอนและค่าธรรมเนียมการเรียนตลอดจนด้านอาคาร สถานที่ การจัดห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนต้องคืนเงิน ค่าเรียนให้แก่ผู้เรียนตามสัดส่วนที่กำหนด ในกรณีที่ผู้เรียนนั้นมีเหตุจำเป็นไม่สามารถเข้าเรียนได้

ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชาควบคุมโดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยข้อระเบียบข้อบังคับของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ.2545 ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงใหม่จากปีพ.ศ. 2534 ให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่นักเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะมาตรฐานในห้องเรียน ต้องไม่แออัดเกินไป มีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน การป้องกันอัคคีภัยต้องได้มาตรฐาน (ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล.2546 : 15 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน .2545 : 1) มีผลให้โรงเรียนกวดวิชาในปัจจุบันต้องเข้มงวดในมาตรฐานการเรียนการสอน และมีการเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน เกี่ยวกับนักเรียนมากขึ้น

1.3 สภาพการณ์ปัจจุบันของการเรียนกวดวิชา

ในประเทศไทยพบว่า ปริมาณจำนวนโรงเรียนกวดวิชาและจำนวนนักเรียนมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จากปีการศึกษา 2530 พบว่า มีโรงเรียนทั้งหมด 172 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 134 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 38 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 19,717 คน จนกระทั่งปีการศึกษา 2540 พบว่า จำนวนโรงเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 307 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 191 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 216 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 82,559 คน จากทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2544 พบว่า มีจำนวนโรงเรียน 715 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 285 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 430 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 241,715 คน (ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล . 2546 : 18-19 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . 2544 : 1) และในปีการศึกษา 2545 พบว่า มีจำนวนโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นอีกเป็น 751 แห่ง เป็นโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 306 แห่ง ในส่วนภูมิภาค 445 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 242,828 คน ดังแสดงในตาราง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . 2545 : 41-42)

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนกวดวิชา นักเรียน ปีการศึกษา 2530-2545

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แห่ง)			จำนวนนักเรียน (คน)				รวม
	กรุงเทพ	ภูมิภาค	รวม	กรุงเทพฯ		ภูมิภาค		
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2530	134	38	172	9,518	7,749	1,175	1,275	19,717
2531	134	36	170	9,148	7,449	1,255	1,227	18,979
2532	129	33	162	6,647	6,442	1,327	1,475	15,691
2533	126	31	157	6,201	5,830	1,164	1,198	14,393
2534	114	28	142	6,164	5,929	1,159	1,206	1,4440
2535	117	27	144	5,663	5,538	1,167	1,295	13,663
2536	130	51	181	7,858	7,386	10,474	11,727	37,442
2537	159	103	262	8,425	8,424	7,237	8,159	32,,245
2538	167	133	300	12,065	12,602	9,451	9,671	43789
2539	181	182	363	15,,466	16,412	15,844	18,580	66,302
2540	191	216	307	1,901	21,016	20,442	22,040	82,559
2541	222	268	470	24,424	26,571	21,552	24,293	96,840
2542	246	326	572	43,349	45,614	26,383	31,747	147,093
2543	176	387	663	63,174	69,167	33,783	41,736	207,887
2544	285	430	715	67,923	78,493	42,059	53,240	241,715
2545	306	445	751	68,424	79,031	39,649	55,724	242,828

ที่มา : ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล . 2546 : 18-19 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน . 2544 : 1 และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน . 2545 : 41-42

1.4 สาเหตุของการเรียนกวดวิชา

การเตรียมตัวให้พร้อมเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นนั้น ซึ่งการเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ที่จะสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นนั้นบางคนมี

วิธีการเตรียมตัว เตรียมความพร้อมต่างกัน เช่น บางคนเลือกที่จะเรียนกวดวิชา เลือกที่จะศึกษา ทบทวนด้วยตนเอง หรือเลือกที่จะให้เพื่อนที่เรียนเก่งตัวให้ เป็นต้น

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ .2544 : 18-20 ; อ้างอิงจาก สุพัฒน์ สุกมลสันต์ 2530 : 39-42) ได้กล่าวถึงเหตุผลที่คนนิยมเรียนกวดวิชา ประกอบด้วยสาเหตุทางวิชาการ สาเหตุ ทางด้านสติปัญญา และจิตวิทยา สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน สาเหตุจากการถูกบังคับ ทางสังคม ดังมีรายละเอียดดังนี้

สาเหตุทางวิชาการ

1. เพื่อต้องการแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด หรือขาดเชยความรู้ที่ขาดหายไป เพื่อที่จะ เรียนให้ทันเพื่อนร่วมชั้น นอกจากนี้ อภิชาติ เศรษฐวิชัยกิจการ (2544 : 64) กล่าวว่า ถึงแม้ว่าการเรียน กวดวิชาจะมีผลเสียหลายอย่าง แต่ถ้าคิดในทางกลับกัน ว่าหากการเรียนกวดวิชาของเด็กได้ผลดีก็จะช่วย ให้เด็กเข้าใจในวิชาที่ตนเรียนอ่อนดีขึ้น สอบผ่าน ก็น่าจะคุ้มค่า

2. เพื่อต้องการเรียนเพื่อหาวิชาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่เรียนแล้วในหลักสูตรเพื่อให้ตนมี ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น

3. เพื่อต้องการเรียนเนื้อหาเพิ่มเติมที่จะสามารถเรียนลัดไปเรียนชั้นหรือหลักสูตรที่สูงกว่า

4. เพื่อต้องการทบทวน ตรวจสอบ เนื้อหาต่าง ๆ ที่ตนเรียนหรือรู้อยู่แล้ว เพื่อให้แม่นยำ มากขึ้นในการสอบเลื่อนในระดับที่สูงขึ้น หรือตำแหน่งที่สูงกว่า ดังที่อภิชัย พันธเสน (2530 : 18) ได้ กล่าวว่า ถ้าจะกล่าวโดยภาพรวม ๆ แล้วการศึกษาเกือบทุกระดับต้องอาศัยการกวดวิชาเพื่อจะนำไปสู่ ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

5. เพื่อต้องการปูพื้นฐานความรู้ บางอย่างที่มีการเรียนรู้เป็นลำดับขั้น เพื่อให้สามารถ เรียนรู้เนื้อหาที่ยากยิ่งขึ้น

สาเหตุทางด้านสติปัญญาและจิตวิทยา

1. เนื่องจากสติปัญญาของผู้เรียนแตกต่างกัน ทำให้การเรียนรู้ได้มากน้อยต่างกันในเวลา ที่เท่ากัน

2. เนื่องจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ เจตคติและแรงจูงใจ ในการเรียนรู้แตกต่างกัน จึงทำให้เรียนได้มากน้อยต่างกันในสถานการณ์ที่คล้ายคลึง

สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน

1. เนื่องจากการตั้งจุดประสงค์ในการเรียนตั้งไว้สูงเกินไป ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเรียน ได้ประสบความสำเร็จ

2. จุดประสงค์ในการเรียนการสอนไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก เท่าที่ควรถึงความแตกต่างทางสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของผู้เรียนที่แตกต่างกันมาก เท่าที่ควร ทำให้ผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนหรือเข้าใจความแตกต่างเหล่านี้

3. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนของนักเรียนในแต่ละชั้น และในแต่ละระดับมีมากมายและแยกย่อยมากเกินไป

4. หลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการจะทำการศึกษาต่อไป ส่วนสมุณฯ พรหมบุญ (2545 : 3) ได้เสนอแนวทางการจัดการสอบคัดเลือกระบบใหม่ให้สอดคล้องกับหลักสูตรกระทรวงศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. หลักสูตรการกำหนดให้โรงเรียนสอนในสิ่งที่เป็นไปได้ หรือเป็นไปได้น้อยมากในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการให้เรียนตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และให้มีการเรียนซ่อมในกรณีที่มีนักเรียนสอบไม่ผ่าน เพราะว่าในทางปฏิบัติโรงเรียนส่วนมากไม่อาจทำได้ เนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดห้องเรียนที่จะใช้สำหรับสอนซ่อม ขาดอุปกรณ์การสอน เป็นต้น

สาเหตุจากการถูกบังคับทางสังคม

การแข่งขันกันทางการศึกษา เนื่องจากความสามารถในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีจำกัด และตำแหน่งที่การงานมีจำกัด ประยูร ศรีประสาธน์ (2530 : 64-65) กล่าวว่า ผู้เรียนกวดวิชาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี บิดามารดามีการศึกษาดี จึงอยากที่จะให้บุตรหลานของตนมีการศึกษาดี หรือฐานะดีเช่นเดียวกับพ่อแม่ จึงได้พยายามทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้บุตรหลานของตนได้เรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียง จึงให้เรียนกวดวิชาเพิ่มเติมเพื่อที่จะสามารถสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาที่จะทำให้หางานง่าย และเป็นอาชีพที่เป็นที่ยอมรับในสังคม ค่านิยมที่ยกย่องคนเก่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนเรียนเก่ง สังคมมีความเห่อกับการเป็นนักเรียนนอก จึงมีการเรียนกวดวิชากันมากเพื่อให้สามารถสอบชิงทุนได้ จากการเกิดการเลียนแบบ อาจเกิดจากการที่ผู้ปกครองชักจูง เกี่ยวเชิญ เพราะกลัวว่าจะทำให้เรียนแข่งขันหรือสอบแข่งขันสู้กับผู้อื่นไม่ได้ เพราะกลัวว่าคนอื่น ๆ ก็เรียนกวดวิชากันทั้งนั้น หรือเรียนเพราะเป็นแฟชั่น นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2530 : 70) กล่าวว่าสาเหตุที่ไปเรียนกวดวิชาคือต้องการเรียนตามเพื่อนและเรียนให้มีความรู้มากขึ้นเพื่อที่ตนเองจะได้เป็นผู้ชนะในการเรียนหรือการสอบแข่งขัน

ดังนั้น จะสังเกตได้ว่า สาเหตุของการที่คนจะเรียนกวดวิชานั้นมีมากมาย เท่าที่ยกตัวอย่างมานี้คงเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น และคงจะมีอีกมากมาย แต่พอจะสรุปได้ว่า สาเหตุใหญ่ ๆ ที่ทำให้คนนิยมเรียนกวดวิชา เนื่องมาจากสาเหตุทางวิชาการ สาเหตุทางด้านสติปัญญา และจิตวิทยาของผู้เรียน สาเหตุเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่ยังไม่เหมาะสม และสาเหตุจากการถูกบังคับทางสังคม โดยสาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญมากน้อยต่างกันต่อผู้เรียนแต่ละคน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และความแตกต่างของสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม ของผู้เรียนแต่ละคนด้วย

1.5 ผลของการเรียนกวดวิชา

การศึกษาผลของการเรียนกวดวิชา จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ผลของการเรียนกวดวิชา มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงผลของการเรียนกวดวิชา ไว้ดังนี้

ประทีป ชูหมื่นไวย (2538) ได้แยกแยะผลจากการเรียนกวดวิชาทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังต่อไปนี้ ข้อดีของการเรียนกวดวิชา

1. ช่วยสร้างความมั่นใจและความพร้อมในการสอบ เพราะอาจารย์ที่โรงเรียนกวดวิชามักจะรวบรวมเทคนิคต่างๆ ในการทำข้อสอบ โดยยึดแนวข้อสอบของปีที่ผ่านมาให้นักเรียนฝึกทำ เพื่อให้คุ้นเคยกับโจทย์และรู้แนวข้อสอบที่จะออกในครั้งต่อไป

2. ทำให้มีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางขึ้น โดยเน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ ยกตัวอย่างเช่น อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ Passage เรื่องยุง ซึ่งให้เกร็ดความรู้เล็กๆ น้อยๆ ว่าคนที่พอมักโดนยุงกัดมากกว่าคนอ้วนเพราะยุงจะมีกลิ่นจับความร้อน ดังนั้น คนอ้วนที่มีไขมันมากเมื่อยุงเข้าใกล้จึงไม่ได้รับความร้อนเท่าคนที่พอม ซึ่งความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ช่วยในการทบทวนวิชาที่เรียนมาตลอดทั้งปี เพราะในการเรียนกวดวิชานั้น อาจารย์จะทบทวนบทเรียนเก่าๆ ที่ผ่านมามาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะต่างๆ ในบทเรียนที่สำคัญๆ และยังสามารถเรียนบทเรียนใหม่ๆ ล่วงหน้าก่อนที่จะต้องเรียนที่โรงเรียนอีกด้วย

4. ช่วยให้คะแนนสอบดีขึ้น ซึ่งแน่นอนหากมาเรียนกวดวิชาจะต้องได้ทบทวนความรู้เก่า และได้รับความรู้ใหม่ๆ นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการทำข้อสอบเพื่อเพิ่มคะแนนได้มากขึ้น ทั้งข้อสอบที่โรงเรียนและข้อสอบเอ็นทรานซ์

5. อาจารย์ผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักเรียนมากกว่าครูอาจารย์ที่โรงเรียน ทำให้กล้าซักถามปัญหาการเรียนได้ตลอด

6. บรรยากาศในการเรียนกวดวิชาแตกต่างจากที่โรงเรียน เพราะอาจารย์ที่สอนกวดวิชามักแทรกมุขตลก หรือเรื่องเล่าที่เป็นประโยชน์เสริมอยู่เสมอ ทำให้นักเรียนแล้วไม่เกิดความเครียด

7. ได้รู้ความก้าวหน้าของคู่แข่งต่างโรงเรียนว่ามีพัฒนาการไปถึงไหนแล้ว ซึ่งจะช่วยเป็นแรงกระตุ้นในการเตรียมสอบได้มากขึ้น

8. มีมนุษยสัมพันธ์ ได้มีโอกาสพบปะเพื่อนใหม่ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกัน

ข้อเสียของการเรียนกวดวิชา

1. นักเรียนบางคนไม่ตั้งใจที่จะเรียนกวดวิชา แต่ใช้เป็นข้ออ้างในการที่จะออกจากบ้านเพื่อไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนในสถานที่ต่างๆ ทำให้ไม่เกิดประโยชน์ในการเรียนกวดวิชา และโรงเรียนกวดวิชาส่วนมากไม่มีระบบในการตรวจนับหรือติดตามนักเรียนทำให้นักเรียนที่ไม่อยากเรียนสามารถโดดเรียนได้ง่าย

2. ผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการเรียนกวดวิชา ซึ่งโรงเรียนกวดวิชาบางแห่งเก็บค่าเรียนราคาแพงมาก และยังเก็บค่าเอกสารการเรียนเพิ่มอีกต่างหาก ทำให้ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีไม่สามารถเรียนได้ จึงถูกบางคนมองว่าความรู้ที่ได้รับในโรงเรียนกวดวิชาเป็นความรู้ที่ฟุ่มเฟือย ไม่จำเป็นต้องเรียนกวดวิชาก็ได้ และการกวดวิชาเป็นกิจกรรมของเด็กเปี่ยมโอกาส

3. โรงเรียนกวดวิชายังมีการปฏิรูปการเรียนรู้ที่น้อยมากซึ่งไม่เน้นการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered) ส่วนใหญ่เป็นการเรียนในห้องแคบๆ คนเรียนเป็นร้อยๆ คน บางครั้งก็ต้องดูผ่านทางทีวีวงจรปิดหรือเรียนจากเทปบันทึกการสอนที่อัดไว้ ทำให้นักเรียนไม่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับคนสอนได้เลย

4. ไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนได้

5. ผู้บริหารและอาจารย์ที่สอนกวดวิชาส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านการบริหารการศึกษา และมักมุ่งหวังแต่กำไรของธุรกิจเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ของการศึกษาที่มีต่อการพัฒนาสังคม

จากบทวิเคราะห์ของนักวิชาการศึกษา กองส่งเสริมการศึกษานอกระบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้สรุปประเด็นแยกเป็นข้อดี และ ข้อเสียของการกวดวิชาที่น่าสนใจไว้ดังนี้ (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ . 2544 : 32-33 ; อ้างอิงจาก ก้านทิพย์ ชาติวงศ์ . 2539)

ข้อดีของการเรียนกวดวิชา

1. เป็นการสนับสนุนส่งเสริมผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น
2. ทำให้นักเรียนเกิดขวัญกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เป็นการส่งเสริมให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา
4. เป็นการลดภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน
5. ทำให้ผู้เรียนสามารถเลือกวิชาเรียนที่ตนต้องการ เลือกผู้สอน ได้ตามความสนใจ
6. สามารถแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียนได้เป็นราย ๆ
7. เป็นการเปิดโอกาสให้มีการเรียนเพิ่มเติมความรู้ได้ตามความต้องการ
8. ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพบปะกับเพื่อนต่างสถาบัน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปรับตัวเข้าสังคมกับกลุ่มเพื่อนต่าง ๆ

ข้อเสียของการเรียนกวดวิชา

1. การกวดวิชาทำให้ผู้เรียนรู้แนวข้อสอบ อาจทำให้ความสนใจในหลักสูตรของผู้เรียนน้อยลง
2. ทำให้ผู้เรียนหมกมุ่นกับความเพียรพยายามที่จะหาความรู้จนใช้เวลามากเกินความจำเป็นจนบางครั้งเกินความสามารถของร่างกายและจิตใจจะรับได้
3. เป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของผู้ปกครอง
4. เป็นการสร้างลักษณะนิสัยการแข่งขันให้กับผู้เรียนมากเกินไป อันนำไปสู่ความเห็นแก่ตัว

5. บางครั้งอาจทำให้ผู้เรียนไม่สนใจการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ จะไปสนใจเฉพาะวิชาที่นำไปใช้ในการสอบคัดเลือก ซึ่งไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

จากผลของการเรียนกวดวิชาที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า การกวดวิชามีทั้งผลดี และ ผลเสียควบคู่กันไป เมื่อพิจารณาในส่วนของผลดีของการกวดวิชา คือ ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจในการทำข้อสอบให้แก่นักเรียน และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนกวดวิชาก็มีผลเสียติดตามมา เช่นกัน ในเรื่องของการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองและยังเป็นข้ออ้างในการออกมาเที่ยวของนักเรียนจำนวนไม่น้อย

1.6 ลักษณะการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเรียนกวดวิชาที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นลักษณะการเรียนกวดวิชาเพื่อประโยชน์ของการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย เป็นประการสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันพบว่า นักเรียนจะเรียนกวดวิชา ร้อยละ 54.3 จากการคำนวณทางสถิติประมาณการว่า มีเด็กนักเรียนจำนวนเกือบ 4 แสนคนที่พึ่งการเรียนกวดวิชา และจะมีอัตราการเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (สุเพ็ญพร ญวนทอง. 2547 ; อ้างอิงจาก ผู้จัดการออนไลน์.2547)

ลักษณะการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบัน ร้อยละ 73.9 ของนักเรียนที่เรียนกวดวิชาที่โรงเรียนกวดวิชาโดยตรง และ ร้อยละ 36.7 เรียนกวดวิชาจากที่อื่นซึ่งไม่ใช่จากโรงเรียนกวดวิชาโดยตรง เช่น เรียนกับโครงการที่ทางโรงเรียนจัดให้ เรียนกับครูในโรงเรียน (www.onec.go.th.2547 : ออนไลน์) ซึ่งตรงกับที่ ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ลักษณะการเรียนกวดวิชา แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะค่อนข้างชัด คือ 1) การเรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาโดยตรง 2) การเรียนกวดวิชาในลักษณะอื่น เช่น การเรียนกวดวิชาในโรงเรียนเอง (ไพฑูรย์ สีนลารัตน์.2545:9) ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดของลักษณะการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

1. การเรียนกวดวิชาในโรงเรียนกวดวิชาโดยตรง การเรียนกวดวิชาในลักษณะนี้เป็นการเรียนกวดวิชาเพื่อทบทวนความรู้ เพิ่มเกรด และติวเข้มสำหรับการเตรียมตัวในด้านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยวิชาที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่นิยมเรียนกวดวิชา ได้แก่ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ภาษาอังกฤษ ชีววิทยา สังคม และภาษาไทย (สุเพ็ญพร ญวนทอง. 2547 ; อ้างอิงจาก ผู้จัดการออนไลน์.2547) และอาจผนวกภาษาฝรั่งเศสเข้ามาด้วย ทั้งนี้เวลาเรียนมีทั้งเรียนในช่วงเปิดเทอมที่มักจะเรียนในวันเสาร์ - อาทิตย์ ทั้งช่วงเช้าและบ่าย และในวันจันทร์ - ศุกร์ จะเรียนในช่วงเย็นหลังเลิกเรียน ประมาณ 2 - 4 ชั่วโมงต่อครั้ง สำหรับในช่วงปิดเทอมจะเรียนทุกวัน หรือ วันจันทร์ - เสาร์ จำนวน 3 ชั่วโมงต่อครั้ง ขึ้นไป และยังพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้เลือกเรียนกวดวิชาจากโรงเรียนกวดวิชาเฉพาะแหล่งที่มีความชำนาญและมีชื่อเสียง อาจจะเรียนกวดวิชา

ดังกล่าวมากกว่า 1 แห่งขึ้นไป (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์.2544:21) เช่น เรียนกวดวิชาเคมี นักเรียนจะนิยมไปเรียนกันที่โรงเรียนกวดวิชาเคมี อ.อู๋ หรือ ถ้าเรียนกวดวิชาภาษาไทยนักเรียนก็นิยมไปเรียนกับ อ.ลิ้มลี่ เป็นต้น สำหรับด้านค่าเล่าเรียนกวดวิชาเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ 2,000 - 3,000 บาท ต่อ คอร์ส ซึ่งอาจพบค่าเล่าเรียนกวดวิชาที่สูงกว่านี้ได้ ในโรงเรียนกวดวิชาที่ได้รับความนิยมจนมีชื่อเสียง ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับรูปแบบการเรียน คือ การเรียนกับอาจารย์ผู้สอนโดยตรงจะแพงกว่าการเรียนผ่านวิดีโอเทป (สุเพ็ญพร ญวนทอง. 2547 ; อ้างอิงจาก ผู้จัดการออนไลน์.2547)

แหล่งที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายนิยมไปเรียนกวดวิชา ได้แก่ บริเวณพื้นที่สยามสแควร์ ซึ่งในระยะแรกความนิยมในบริเวณพื้นที่สยามสแควร์จะเป็นศูนย์กลางของอาหารแฟชั่น และกลายมาเป็นศูนย์กลางการเรียนกวดวิชาของนักเรียนในประมาณ ปี พ.ศ. 2537 (วิชาญ บุพศรี . 2545 ; อ้างอิงจาก จุฬาสัมพันธ์ . 2542) และได้กระจายไปตามพื้นที่ต่าง ๆ เช่น ย่านอนุสาวรีย์ชัย-สมรภูมิ ย่านรามคำแหง ย่านปิ่นเกล้า เป็นต้น ซึ่งในห้องเรียนกวดวิชาแต่ละห้องเรียนจะมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 50 - 200 คน

ด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนกวดวิชาจะมีคณะอาจารย์ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ที่มาจากโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในการสอบเข้าอุดมศึกษาและอาจเป็นอาจารย์ที่สอนอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาเองมาเป็นผู้สอน โดยใช้วิธีการสอนแบบการบรรยายและสรุปเนื้อหาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนฟัง บางครั้งอาจเป็นการสอนสดหรือการสอนผ่านโทรทัศน์วงจรปิด วิดีโอเทป ซึ่งนักเรียนจะต้องฟังคำบรรยายและจดเนื้อหาตามเอง แนวการเรียนการสอนจะเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนในด้านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยมีการรวบรวมข้อสอบเก่า โจทย์แปลก ๆ เทคนิคในการทำข้อสอบและการเก็งข้อสอบที่คาดว่าจะออกสอบในครั้งต่อไป เป็นสำคัญ

2. การเรียนกวดวิชาที่ไม่ใช่เรียนกับโรงเรียนกวดวิชาโดยตรง คือ การเรียนกับทางโรงเรียนของตนที่ทางโรงเรียนได้จัดไว้ให้ นอกจากจะเรียนจากโรงเรียนกวดวิชาโดยตรงแล้ว ภายในโรงเรียนก็อาจจะจัดการสอนเหมือนกับโรงเรียนกวดวิชา กล่าวคือ เป็นการเรียนกวดวิชาความรู้สำหรับเด็กของตนในลักษณะที่เป็นการเพิ่มความรู้และเน้นการสอนเฉพาะวิชาที่จะใช้ประโยชน์เพื่อการเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เป็นสำคัญ วิชาใดที่ไม่จัดอยู่ในการสอบคัดเลือกจะไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร

การเรียนกวดวิชาในลักษณะนี้จะเริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา หรือ การจัดการเรียนกวดวิชาภายหลังจากการสอบปลายภาคเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพราะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6 เกือบไม่ได้เรียนอะไรเลยในภาคเรียนนี้ ส่วนมากนักเรียนจะใช้เวลาในการเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

2. ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A Theory of Reasoned Action)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A theory of reasoned action) พัฒนาขึ้นมาโดยมาร์ติน ฟิชบายน์ (Martin Fishbein) ตั้งแต่วินาทีที่เขาทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกทางจิตวิทยาสังคม ในปี ค.ศ.1961 ในระยะแรกฟิชบายน์พัฒนาทฤษฎีส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับเจตคติมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ และมีการตีพิมพ์ ในปี ค.ศ.1963 ต่อมาในปี ค.ศ.1967 ฟิชบายน์ได้ปรับทฤษฎีการคาดคะเนพฤติกรรม (A theory of propositional control) ของดูลานี (Dulany, 1961) ซึ่งพัฒนาขึ้นในบริบทของการศึกษาวิจัยเรื่องการวางเงื่อนไขทางวาจาและการเรียนรู้โน้ตส์ มาอธิบายพฤติกรรมทางสังคม และเขาได้ผนวกเอาทฤษฎีส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อกับเจตคติเข้าไปในทฤษฎีใหม่ด้วย ในช่วงที่ฟิชบายน์พัฒนาทฤษฎีของเขามีนักศึกษาระดับปริญญาโท และเอกที่มหาวิทยาลัยอินเดียนาที่ฟิชบายน์สอนอยู่หลายคนได้ทำวิทยานิพนธ์ตามแนวทฤษฎีของเขา ในจำนวนนักศึกษาเหล่านี้มีคนหนึ่งชื่อ ไอเช็ก ไอเซน (Icek Ajzen) ได้ทำวิทยานิพนธ์ทั้งในระดับปริญญาโท (1967) และเอก (1969) ในกรอบทฤษฎีของฟิชบายน์ และฟิชบายน์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ในการทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกของไอเซน ซึ่งต่อมามีการนำไปตีพิมพ์ในปี ค.ศ.1971 ต่อมาไอเซนก็ได้เป็นเพื่อนร่วมงานคนสำคัญของฟิชบายน์ในการช่วยพัฒนาทฤษฎี ซึ่งทั้งสองคนนี้ได้เขียนหนังสือเล่มหลักออกมาสองเล่มในหนังสือเล่มปี ค.ศ.1980 นี้เองที่ทั้งสองคนนี้ได้ตั้งชื่อทฤษฎีว่า ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล และทั้งสองคนยังออกตัวว่าทฤษฎียังอยู่ในระยะของการพัฒนา อย่างไรก็ตามต่อมาไอเซนได้แยกตัวออกมาเสนอทฤษฎีภาคขยายจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีการทำพฤติกรรมตามแผน (ธีระพร อุวรรณโน. ม.ป.ป. : 234-244)

ฟิชบายน์และไอเซนพัฒนาทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ อธิบาย และทำนายพฤติกรรมที่บุคคลมีแนวโน้มจะคิดไตร่ตรองก่อนการกระทำ เช่น พฤติกรรมการเลือกอาชีพ พฤติกรรมการเลือกตั้ง หรือพฤติกรรมการทำแท้ง โดยนัยนี้ทฤษฎีจึงไม่ครอบคลุมถึงพฤติกรรมที่บุคคลทำตามความอยากเฉพาะหน้า เช่น การทำร้ายร่างกายผู้อื่น เพราะบันดาลโทสะ หรือพฤติกรรมในการทำงานที่คนมีทักษะอยู่แล้ว เช่น การขับรถหรือการเปิดหน้าต่างหนังสือ และอาจมีบางคนที่ไม่เชื่อทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่นคนที่มีการตัดสินใจโดยกระบวนการที่แตกต่างไปจากแนวของทฤษฎี หรือคนที่แสดงพฤติกรรมโดยที่ไม่ได้คิดไตร่ตรอง

ข้อสมมุติของทฤษฎี (ธีระพร อุวรรณโน . ม.ป.ป. : 245)

ทฤษฎีมีข้อสมมุติ 2 ข้อ คือ

1. มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผล และใช้ข้อมูลที่ดินมืออย่างเป็นระบบ
2. มนุษย์พิจารณาผลที่อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจลงมือทำ หรือไม่ทำ

พฤติกรรมหนึ่ง ๆ

ใจความของทฤษฎี (ธีระพร อุวรรณโน .ม.ป.ป. : 245-249)

1. พฤติกรรม (ย่อว่า B) ส่วนมากของบุคคลอยู่ภายใต้การควบคุมของเจตนาเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) หรือเรียกสั้น ๆ ว่า เจตนา (ย่อว่า I) ของเขาที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น ๆ

2. เจตนาเชิงพฤติกรรมขึ้นอยู่กับตัวกำหนด 2 ตัว คือ

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการประเมินทางบวก – ลบของบุคคลต่อการกระทำนั้น ๆ เรียกว่า ทักษะคิดต่อพฤติกรรม (A_B)

A_B ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (behavioral belief หรือ b) และการประเมินผลกรรมหรือผลของการกระทำ (evaluation of consequences หรือ e) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$A_B = f \left[\sum_{i=1}^n b_i \cdot e_i \right]$$

2.2 ปัจจัยทางสังคม เป็นการประมาณของบุคคลว่า คนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm หรือ SN) เพียงใด กลุ่มอ้างอิง หมายถึง บุคคลใกล้ชิดที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น เป็นความรู้สึกของบุคคลว่าสังคมและคนรอบข้างของเขามีความต้องการให้เขากระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้น

SN ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับทักษะของกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำของตน (Normative Beliefs หรือ NB) ซึ่งหมายถึง ความเชื่อที่ว่าบุคคลแต่ละคนที่อยู่กลุ่มอ้างอิงประสงค์จะให้ตนทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด และ SN ยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply หรือ MC) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$SN = f \left[\sum_{j=1}^n NB_j \cdot MC_j \right]$$

3. จากข้อ 1) และ 2) สามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$B \sim I = f [A_B, W1 + SN \cdot W2]$$

เมื่อ W1 และ W2 เป็นน้ำหนักที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ

4. ความสำคัญของทัศนคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับเจตนาเชิงพฤติกรรมเอง นั่นคือ พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยทัศนคติต่อพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าจากทัศนคติต่อพฤติกรรม แต่พฤติกรรมทั้งสองอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองได้เช่นกัน ความสำคัญของปัจจัยทั้งสองอาจแตกต่างกันจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง

5. ตัวแปรภายนอก (External variables) เช่น ตัวแปรชีวสังคม ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ ศาสนา เป็นต้น เจตคติต่อเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ ได้แก่ เจตคติต่อบุคคล หรือเจตคติต่อสถาบัน หรือบุคลิกภาพ เช่น เก็บตัว-เปิดเผย อ่อนน้อม จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้น ๆ มีอิทธิพลผ่าน b_i

6. การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษา จำเป็นต้องกำหนดโดยคำนึงถึง

6.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่าเป็นการกระทำอย่างเดียว (Single act) เช่น การให้ลูกกินอาหาร การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นกลุ่มการกระทำ (behavior category) เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งอาจประกอบด้วยการกระทำย่อย ๆ หลายการกระทำ เป็นต้นว่าการวิ่ง การกระโดดเชือก หรือการเล่นฟุตบอล

6.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกกินอาหารข้างต้นอาจกำหนดเป้าหมายให้เป็นนมแม่

6.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ตอนค่ำ

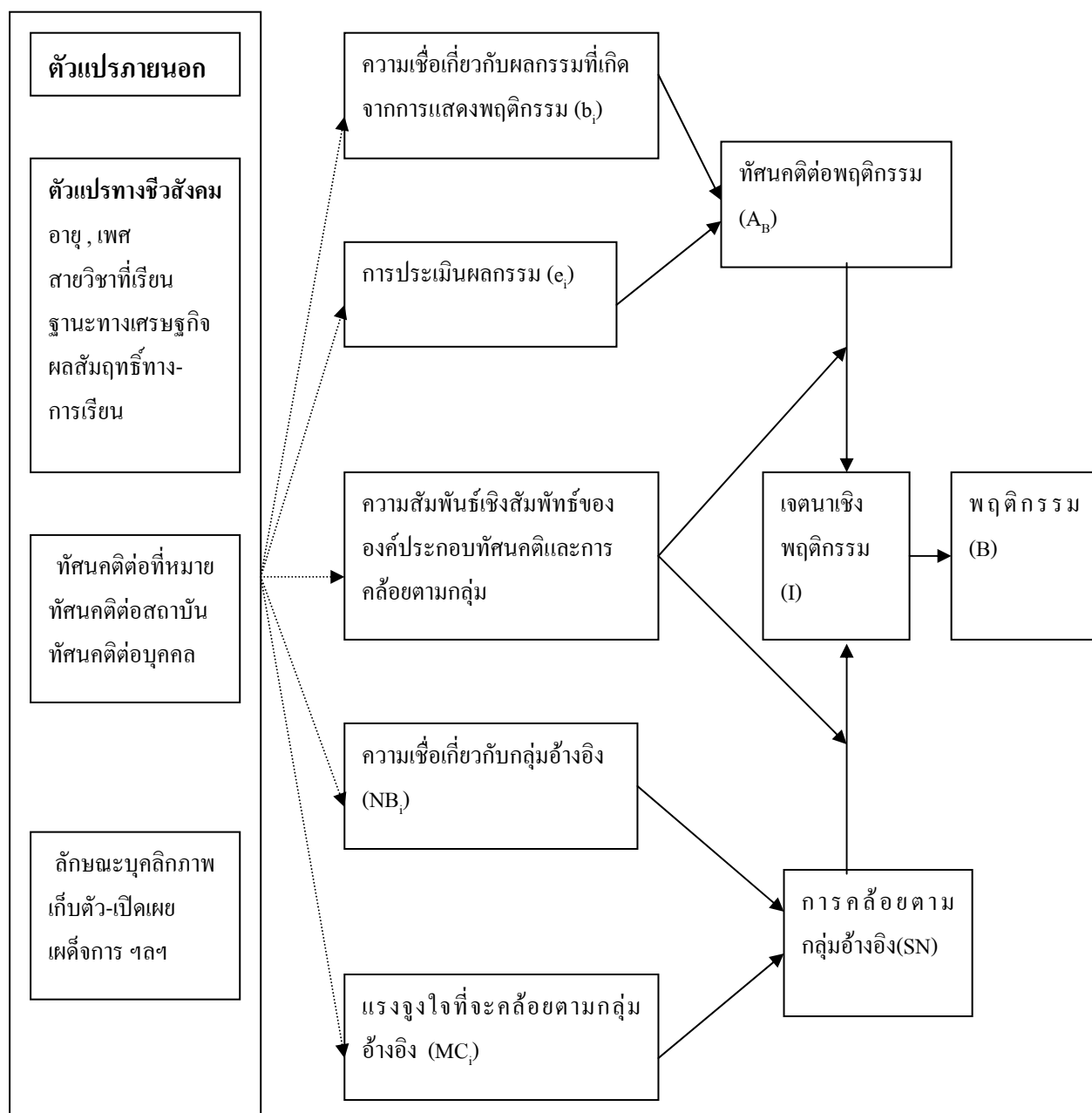
6.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ที่บ้าน

การกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษานี้ สามารถกำหนดให้มีความจำเพาะได้ตามที่เราสนใจจะศึกษา เมื่อกำหนดพฤติกรรมได้แล้ว การวัดตัวแปรหลายตัวในทฤษฎีจะต้องวัดในระดับความจำเพาะที่สอดคล้องกับที่กำหนดในพฤติกรรม ตัวแปรเหล่านี้คือ b_i , NB_j , A_B , SN และ I หากผู้ศึกษากำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษาไม่ครบในด้านการกระทำ เป้าหมาย เวลา หรือ บริบท เช่น กำหนดว่าเป็นพฤติกรรม “การให้ลูกกินนมแม่” เงื่อนไขที่ตามมาคือ การรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมเพื่อมาวิเคราะห์กับตัวแปรอื่น ๆ จะต้องรวบรวมให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่เกิดในเวลาต่าง ๆ และบริบทต่าง ๆ

ข้อจำกัดของทฤษฎี (ธีระพร อุวรรณโน ม.ป.ป. : 2)

1. อาจมีพฤติกรรมบางพฤติกรรมที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น การระบายอารมณ์ทันทีทันใด หรือพฤติกรรมในการทำงานที่คนมีทักษะอยู่แล้ว เช่น การขับรถ การเปิดหน้าต่างสือ
2. อาจมีบางคนที่ทฤษฎีอธิบายไม่ได้ เช่น คนที่มีการตัดสินใจโดยกระบวนการที่แตกต่างไปจากแนวทฤษฎี หรือคนที่แสดงพฤติกรรมโดยมิได้ใคร่ครวญเลย
3. การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอาจจะยังไม่เป็นวิธีที่ดีที่สุด
4. อาจมีองค์ประกอบอย่างอื่นที่มีความสำคัญอีก แต่ปัจจุบันยังไม่มีหลักฐานเพียงพอ

จากที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A theory of reasoned action) สามารถเขียนเป็นแผนภาพ ดังภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

..... แสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับตัวแปรต่างๆในทฤษฎี

————— แสดงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างตัวแปรต่างๆในทฤษฎี

ภาพประกอบ 2. แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
(ธีระพร อูวรรณ โณ. ม.ป.ป.: 246 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein :1980)

รายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัวตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของ Ajzen and Fishbein

1. พฤติกรรม (Behavior) การที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมได้ต้องทำความเข้าใจสิ่งเหล่านี้
(ธีระพร อูวรรณ โณ. ม.ป.ป. : 249-251 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein .1980:29-39)

1.1 พฤติกรรมและผล (Behavior and Outcomes)

ผลกับพฤติกรรมต่างกัน เพราะผลอาจเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากพฤติกรรม และพฤติกรรมหลาย ๆ พฤติกรรมที่ต่างกันอาจนำมาซึ่งผลเดียวกัน เช่น การที่ทำการคะแนนสอบได้ดี อาจจะมาจากการปฏิบัติต่าง ๆ เช่น ตั้งใจเรียน อ่านหนังสือมาก จำเนื้อหาได้มาก หรือลอกคำตอบจากคนอื่นที่สอบแล้ว ดังนั้น ในการศึกษาเราจะต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าเราจะศึกษาพฤติกรรมหรือผล

1.2 การกระทำเดี่ยว และประเภทพฤติกรรม (Single Action Versus Behavior Categories)

เราไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรง เพราะว่าประเภทพฤติกรรมหนึ่ง ๆ ประกอบด้วยกรกระทำเฉพาะหลายกรกระทำ เช่น เราไม่สามารถที่จะสังเกต “ความก้าวร้าว” ได้แต่เราสามารถสังเกตการกระทำเฉพาะหรือการกระทำเดี่ยว ซึ่งเรานิยามว่าเป็นความก้าวร้าวหรือไม่ก้าวร้าว

1.2.1 การกระทำเดี่ยว (Single Action) การกระทำเดี่ยวเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่บุคคลกระทำ เราสามารถวัดการกระทำเดี่ยวได้แต่ต้องให้คำนิยามชัดเจนเพียงพอเพื่อที่เราจะได้กำหนดอย่างถูกต้องว่าการกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่ การกระทำบางอย่างสังเกตได้ยาก เช่น การอ่านคำเตือนเกี่ยวกับสุขภาพบนซองบุหรี่ ดังนั้นปัญหาก็คือจะต้องนิยามการกระทำให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความตรงกันในการสังเกตของผู้สังเกต โดยประเมินจากกรณีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต

1.2.2 ประเภทพฤติกรรม (Behavior Categories) ประเภทพฤติกรรมเป็นกลุ่มของการกระทำ เราไม่สามารถที่จะสังเกตประเภทพฤติกรรมได้โดยตรงต้องอนุมานจากการกระทำเดี่ยว ปัญหาของการวัดประเภทพฤติกรรม คือ ต้องใช้การกระทำเดี่ยวจำนวนเท่าใดจึงจะเพียงพอ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดการกระทำเดี่ยวที่สัมพันธ์กับประเภทพฤติกรรมนั้น ๆ ให้มากที่สุด การกระทำเดี่ยวจะต้องสังเกตได้โดยตรงและมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต และทำการสังเกตการกระทำแต่ละกรกระทำนำมาให้คะแนน คะแนนรวมที่ได้เป็นกรณีในการวัดปริมาณของประเภทพฤติกรรม

1.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม

การวัดพฤติกรรมไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมเดี่ยวหรือประเภทพฤติกรรมจะมีความแม่นยำมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความจำเพาะของพฤติกรรมและความจำเพาะของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับ

1.3.1 การกระทำ (Action) จะต้องกำหนดว่า เป็นการกระทำอย่างเดี่ยว (Single act) เช่น การให้ลูกกินอาหาร การสูบบุหรี่ เป็นต้น หรือเป็นกลุ่มการกระทำ (behavior category) เช่น การออกกำลังกาย ซึ่งอาจประกอบด้วยการกระทำย่อย ๆ หลายการกระทำ เป็นต้นว่าการวิ่ง การกระโดดเชือก หรือการเล่นฟุตบอล

1.3.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การให้ลูกกินอาหารข้างต้นอาจกำหนดเป้าหมายให้เป็นนมแม่

1.3.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ตอนค่ำ

1.3.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ที่พฤติกรรมที่เราสนใจศึกษาจะเกิดขึ้น เช่น การกินนมแม่ที่บ้าน

ถ้าความจำเพาะของพฤติกรรมมีมาก การวัดพฤติกรรมก็จะแม่นยำมากขึ้น เช่น การไปลงคะแนนเสียงเลือกประธานาธิบดีสมัยหน้า

การกระทำ คือ การลงคะแนนเสียง

เป้าหมาย คือ การเลือกตั้งประธานาธิบดี

เวลา คือ การเลือกตั้งสมัยหน้า

บางครั้งเราอาจจะสนใจการกระทำหนึ่งในเป้าหมายหนึ่ง แต่เราอาจจะสนใจในบริบทและเวลาไม่มากนัก ดังนั้น เราจะต้องพิจารณาในทุก ๆ บริบทและสังเกตตลอดเวลาที่พฤติกรรมอาจจะเกิดขึ้น

1.4 ระดับการวัดพฤติกรรม

การสังเกตหรือการวัดการกระทำเดี่ยวอาจจะทำได้หลายวิธีต่าง ๆ กันดังนี้

1.4.1 วิธีที่ให้ผู้คลมีทางเลือก 2 ทาง คือ การกระทำพฤติกรรม หรือ ไม่กระทำพฤติกรรม เช่น เข ขับรถไปทำงานหรือไม่

1.4.2 วิธีที่ให้ผู้คลมีทางเลือกมากกว่า 2 ทางที่เขาสามารถเลือกได้ เช่น เขาเดินทางไปทำงานด้วยยานพาหนะใด

.....รถยนต์ส่วนตัว

.....โดยสารรถยนต์ของผู้อื่น

.....รถประจำทาง

.....แท็กซี่

.....มอเตอร์ไซด์

.....รถจักรยาน 2 ล้อ

.....เดิน

ทางเลือกเหล่านี้อาจจะมองว่าเป็นกลุ่มของการกระทำเดี่ยวที่จะกระทำหรือไม่กระทำ

1.4.3 วิธีที่วัดหรือสังเกตปริมาณของการกระทำที่เกิดขึ้น เช่น สนใจว่าเขาบริจาคเงินหรือไม่ และบริจาคเท่าไร ซึ่งจะมรจำนวนให้เลือก

.....ไม่บริจาค	1-10 บาท
.....10-20 บาท	 20-30 บาท เป็นต้น

1.4.4 วิธีสังเกตพฤติกรรมที่ทำซ้ำๆกัน ซึ่งมีวิธีวัด 2 วิธี คือ

ก) ความถี่สัมบูรณ์ (The Absolute Frequency) คือ การวัดจำนวนครั้งที่บุคคลกระทำพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น

บุคคลโดยสารรถประจำทางไปทำงาน	
.....ไม่โดยสารเลย	1-5 วัน/เดือน
.....6-10วัน/เดือน	11-15วัน/เดือน

ข) ความถี่สัมพัทธ์ (The Relative Frequency) คือ หาสัดส่วนหรือจำนวนเปอร์เซ็นต์ที่เขากระทำนั้น ตัวอย่างเช่น

เมื่อบุคคลซื้อเบียร์ บุคคลจะซื้อ Schlitz	
.....ไม่เคย	1 ใน 6 ครั้ง
.....2 ใน 6 ครั้ง	3 ใน 6 ครั้ง

1.5 พฤติกรรมจากคำรายงานของตนเอง

พฤติกรรมบางอย่างไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงจึงต้องใช้วิธีรายงานด้วยตนเอง ถึงแม้ว่าผลที่ได้จากการรายงานจะมีความแม่นยำน้อยกว่าการสังเกตพฤติกรรมโดยตรง แต่ก็ได้รับการยอมรับในการนำมาใช้ ถ้าหากว่าพฤติกรรมนั้นไม่สามารถสังเกตได้

2. เจตนา (Intention) (ธีระพร อุวรรณโน. ม.ป.ป:252-253 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein .1980:41-52)

เจตนา หรือ เจตนาเชิงพฤติกรรม หมายถึง ความเป็นไปได้ที่บุคคลจะทำ พฤติกรรมหนึ่ง ๆ สิ่งสำคัญในการวัดเจตนา คือ ความสอดคล้องกับการวัดพฤติกรรมในแง่การกระทำ เป้าหมาย เวลา และบริบท นอกจากนี้หากเป็นการศึกษาประเภทพฤติกรรม การวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมก็ต้องทำให้ครอบคลุมการกระทำเดี่ยวที่ครบถ้วนในประเภทพฤติกรรมที่ศึกษา

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เจตนาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมแต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดเจตนาจะเพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมได้เสมอไป ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความหนักแน่นในการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างเจตนาและพฤติกรรม องค์ประกอบเหล่านั้นคือ ความสอดคล้องระหว่างเจตนาและพฤติกรรม และความคงอยู่ของเจตนา และถ้าการวัดมีลักษณะเป็นนามธรรมหรือมีลักษณะทั่วไปในการวัดเจตนามากเท่าใดก็จะยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่ำมากเท่านั้น

รูปแบบของการวัดเจตนา

ฉันตั้งใจว่าจะเรียนกวดวิชา

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Ajzen and Fishbein .1980 : 54-56,63-73)

ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม หมายถึง การตัดสินของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ซึ่งเขาสนับสนุนหรือต่อต้านการกระทำนั้น (Ajzen and Fishbein .1980 : 56) หรือหมายถึงการประเมินทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น

การวัดทัศนคติทางตรงหรือ A_B จะใช้ก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม หรืออาจจะนำมาวัดเจตคติมาตรฐานแบบอื่น ๆ มาใช้วัดเจตคติต่อพฤติกรรมได้ หากใช้มาตรจำแนกความหมาย คำคุณศัพท์ที่ใช้จะต้องเป็นคุณศัพท์ทางการประเมินข้อกระทง ที่เสนอมาเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

“ การเรียนกวดวิชา ” เป็นสิ่งที่

เป็นโทษ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นประโยชน์
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

เป็นความทุกข์ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นความสุข
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

A_B ขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavior Beliefs หรือ b_p) และ การประเมินผลของการกระทำ (Evaluation of Consequences หรือ e_p)

ในช่วงชีวิตของบุคคลมีประสบการณ์ต่าง ๆ มากมายที่ทำให้ได้ข้อมูลความเชื่อต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการที่ได้มาซึ่งความเชื่อมีอยู่ 3 ชนิด (Fishbein and Ajzen .1975 :131-135)

1. ความเชื่อเชิงพรรณนา (Descriptive Beliefs) ความเชื่อที่เกิดจากการรับรู้หรือมีประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับสิ่งนั้นโดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น เชื่อว่า น้ำตาลหวาน เกลือเค็ม หินแข็ง โต๊ะกลม ฯลฯ ความเที่ยงตรงของความเชื่อแบบนี้ขึ้นอยู่กับสติปัญญา ความรู้ ประสบการณ์ และความเชื่อถือได้ของประสาทสัมผัสของบุคคลนั้น ๆ

2. ความเชื่อเชิงอนุมาน (Inferential Beliefs) เป็นความเชื่อที่ไม่ได้เกิดจากการรับรู้โดยตรง แต่เกิดจากการอนุมาน เช่น การพบปะสังสรรค์กับบุคคลอื่น การอ่านหนังสือ อาจนำไปสู่ความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่เคยพบเห็นหรือมีประสบการณ์มาก่อน การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ หรือข้อมูลที่ได้จากแหล่งอื่นแล้วสรุปผลเป็นความเชื่อใหม่ ก็จัดอยู่ในความเชื่อเชิงอนุมาน บรูเนอร์ (Bruner, 1957) อ้างโดย พิษขายน และ ไอเซน (1975) กล่าวถึงบ่อเกิดของความเชื่อแบบนี้ 2 วิธี 1) การหาความสัมพันธ์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว (previously learned relationships) เช่น มองเห็นคนร้องไห้ ก็อนุมานว่าเขาคงมีเรื่องเศร้าเสียใจ หรือการเห็นสินค้าประทับตราบริษัทมีชื่อ และผู้ซื้อเคยเชื่อถือสินค้านั้นอย่างอื่นของบริษัทนี้ ก็เชื่อว่าสินค้านั้นมีคุณภาพทั้ง ๆ ที่ยังไม่เคยใช้สินค้านั้น ๆ เลยก็เป็นได้ 2) การเปรียบเทียบข้อมูลที่มีอยู่ (formal coding system) เช่น ถ้ารู้ว่า ก สูงกว่า ข ข สูงกว่า ค แน่แน่นอนจะต้องสรุปและเชื่อได้ว่า ก สูงกว่า ค โดย ไม่ต้องเปรียบเทียบความสูงระหว่าง ก และ ค ดังนี้เป็นต้น

ความเชื่อเชิงอนุมาน สามารถจะอนุมานจากข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์โดยตรงจากคำบอกเล่า หรือ อนุมานจากข้อมูลที่อนุมานมาได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเกิดการอนุมานแบบใดก็จะสามารถสืบย้อนไปหาความเชื่อเชิงพรรณนาที่เป็นบ่อเกิดของความเชื่ออนุมานนั้นได้

3. ความเชื่อที่ได้จากแหล่งข้อมูล (Information Belief) เป็นความเชื่อที่สร้างขึ้นจากการยอมรับในข่าวสารจากแหล่งภายนอก ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือ การบรรยาย การเล่าต่อ ๆ กันมา เป็นต้น

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อหมายถึงความน่าจะเป็นโดยอัตนัยของบุคคลที่เห็นว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง (Fishbein and Ajzen .1975 :131)

เช่น คณะวิทยาศาสตร์ (ที่หมาย)

ทำให้ได้งานที่ดี (ลักษณะเฉพาะอย่าง)

ความมากน้อยของความน่าจะเป็นโดยอัตนัย เรียกว่าความหนักแน่นของความเชื่อ (Belief Strength) ความเชื่อที่เป็นรากฐานของทัศนคติที่ดีต่อการกระทำนั้น ขณะที่บุคคลที่เชื่อว่าการกระทำพฤติกรรมจะนำไปสู่ผลกรรมทางลบจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการกระทำนั้น ๆ เช่น นาย ก เชื่อว่าการซื้อ

วิธีโอเกมส์จะทำให้ลูกๆของเขามีความสุขและจะเป็นโอกาสให้ครอบครัวของเขาอยู่พร้อมหน้ากัน นาย ก ก็จะมีทัศนคติในทางบวกต่อการซื้อวิธีโอเกมส์ ในทางตรงกันข้ามถ้าเขาเชื่อว่าการซื้อวิธีโอเกมส์เป็นเพียงการเพิ่มจำนวนของระดับบ้านที่ไม่ใช่แล้ว ปล่อยให้ฝุ่นเกาะ เขาก็จะมีทัศนคติในทางลบต่อการซื้อวิธีโอเกมส์

พิชชายนและไอเซนกล่าวว่า ถึงแม้บุคคลจะมีความเชื่อจำนวนมากเกี่ยวกับที่หมายหนึ่งๆ แต่เขาสามารถที่จะใส่ใจกับความเชื่อจำนวนน้อยในขณะหนึ่ง ซึ่งจากการวิจัยช่วงความสนใจความเข้าใจและกระบวนการของข่าวสารเสนอว่ามนุษย์แต่ละคนสามารถที่จะใส่ใจกับข่าวสารเพียง 5-9 ข้อความในขณะหนึ่งๆ ความเชื่อเหล่านี้ถึงเป็นความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) และความเชื่อเด่นชัดเหล่านี้เป็นตัวกำหนดทัศนคติของบุคคล ความเชื่อเด่นชัดอาจจะเปลี่ยนไปได้ อาจจะหนักแน่นมากขึ้นหรือหนักแน่นน้อยลงหรืออาจถูกความเชื่ออื่นมาแทนที่

เพื่อที่จะเข้าใจว่าทำไมบุคคลมีทัศนคติต่อที่หมายเช่นนั้น จึงต้องประเมินความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับที่หมายโดยใช้คำถามปลายเปิดโดยตอบอย่างอิสระ ซึ่งจะถามเกี่ยวกับลักษณะของที่หมายของทัศนคติโดยถือว่าความเชื่อ 5-9 ความเชื่อเป็นความเชื่อเด่นชัด เมื่อได้ความเชื่อแล้ว

ข้อที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาความเชื่อที่แตกต่างกันของบุคคล

ข้อที่ 2 จัดกลุ่มความเชื่อที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อไหนคล้ายกันแต่เป็นของผู้ตอบคนเดียวกันก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

ข้อที่ 3 คัดเลือกข้อความเชื่อก่อนชุด ซึ่งอาจจะใช้วิธีต่างๆ ดังต่อไปนี้

- เลือกความเชื่อที่มีความดีสูงสุด 10-12 ความเชื่อ หรือ
- เลือกข้อความเชื่อทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างน้อย 10-12 % กล่าวถึง หรือ
- เลือกข้อความเชื่อที่มีความดีสูงที่สุดจนถึงความเชื่อที่รวมความดีได้

75% ของความถี่ทั้งหมด

ดังนั้นความเชื่อที่ได้มาสร้างแบบสอบถามจะมีพื้นฐานมาจากกลุ่มของความเชื่อเด่นชัด

พิชบายน์และไอเซนกล่าวว่า การจัดอันดับความเชื่อเด่นชัดมีความสัมพันธ์กันสูงกับความหนักแน่นของความเชื่อ โดยเฉพาะความเชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูงมาก ๆ (Modal Salient belief) หรือ 10-12 ความเชื่อ (Fishbein & Ajzen .1975 : 219)

ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมถูกกำหนดโดยกลุ่มของความเชื่อเด่นชัดที่มีต่อการกระทำพฤติกรรม การที่จะเข้าใจพฤติกรรมต้องเข้าใจความเชื่อเด่นชัดก่อน โดยวิธีการดังนี้

ขั้นที่ 1. จะต้องทราบการประเมินผลของพฤติกรรมของบุคคลซึ่งสามารถวัดได้โดยการใช้มาตรชี้วัด 7 ค่ามาตร เช่น

การมีส่วนช่วยให้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้ เป็นสิ่งที่

၁၂ : : : : : ကေ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ขั้นที่ 2. การประเมินความเชื่อของบุคคลว่าพฤติกรรมนั้นนำไปสู่ผลกระทบแต่ละอย่างด้วย
ความหนักแน่นของความเชื่อเพียงใด เช่น

“การเรียนรู้ทฤษฎี” มีส่วนช่วยให้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้
เป็นไปได้ : : : : : เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ทฤษฎีมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ ซึ่งพิชบายน์และไอเซน
กล่าวว่า ทฤษฎีที่มีต่อที่หมายมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับที่หมายนั้น ดังนี้ (Fishbein and
Ajzen .1975 :29)

1. บุคคลมีความเชื่อมากมายเกี่ยวกับที่หมายหนึ่ง ๆ นั่นคือ อาจเชื่อว่าที่หมายมีความสัมพันธ์
กับลักษณะบางอย่าง ที่หมายอื่น หรือเป้าหมายบางอย่าง (b_i)
2. ลักษณะที่สัมพันธ์กับที่หมายนี้ มักมีการประเมินควบคู่อยู่ด้วย ซึ่งอาจเรียกว่า ทฤษฎีต่อ
ที่หมายนั้น ๆ (e_i)
3. อาศัยการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข บุคคลจะเรียนรู้ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่าง
ความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมายโดยการประเมินอยู่ด้วย (b_ie_i) กับที่หมายของทฤษฎี
4. ความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมายโดยการประเมินอยู่ด้วย จะรวมตัวกัน ($\sum b_i e_i$)
5. ในโอกาสข้างหน้า ที่หมายของทฤษฎีจะกระตุ้นให้บุคคลแสดงความเชื่อโดยรวมที่
สัมพันธ์กับที่หมายโดยการประเมินอยู่ด้วย หรือเป็นการแสดงทฤษฎีโดยส่วนรวมนั่นเอง

4. ปัจจัยทางสังคม (ธีระพร อวรรณโณ . ม.ป.ป : 265-267 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein
1980 : 57, 73-76) เป็นการประมาณของบุคคลว่าคนจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norms) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่ว่าบุคคลส่วนใหญ่
ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น การรับรู้นี้อาจตรงกับความจริงหรือไม่
ตรงกับความจริงก็ได้ การวัด SN จะต้องมีความจำเพาะในแง่ของ การกระทำ เป้าหมาย เวลา และ
บริบทที่สอดคล้องกับพฤติกรรมและเจตนา

พิชบายน์และไอเซน เสนอการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงได้ 2 วิธีคือ การวัดการคล้อยตาม
กลุ่มอ้างอิงทางตรงและการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

4.1 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง เป็นการประเมินความเชื่อของเขามีสต่อความคิดเห็นของบุคคลส่วนมากว่า เขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้นๆ เช่น

คนส่วนมากที่มีความสำคัญต่อฉัน คิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

ฉันควร _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ฉันไม่ควร
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

4.2 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม โดยได้ผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จะเห็นได้ว่าตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงคือความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

บุคคลจะพิจารณาว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น และเขาจะใช้ข้อมูลนี้ในการที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือไม่ เช่น พ่อของฉันคิดว่าฉันควรเรียนกวดวิชา (เป็นความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง) ซึ่งเป็นความเชื่อที่เกี่ยวกับบุคคลอื่นและเกี่ยวกับการแนะนำในการกระทำของบุคคล ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงนี้เป็นตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงตัวหนึ่ง

การวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของบุคคลสามารถวัดได้

ตัวอย่างเช่น

พ่อ ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

ฉันควร _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ฉันไม่ควร
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

การรู้สึกรับความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่เพียงพอที่จะทำนายหรือเข้าใจการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคลเราต้องประเมินแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply) ซึ่งหาได้จากมาตรนี้

โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **พ่อ** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด

ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ตามทฤษฎีนี้การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายจากผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งในการวัดจะต้องมีความสอดคล้องกันใน

ความจำเพาะทั้ง 4 คือการกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา และทฤษฎีนี้เชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญ จะมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าที่ไม่มีความสำคัญ

การหากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (กลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญ)

โดยการให้กลุ่มตัวอย่างเขียนถึงกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญ โดยถาม 3 คำถามให้ตอบแบบอิสระ คือ

1. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่สนับสนุนการกระทำพฤติกรรม X
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่คัดค้านการกระทำพฤติกรรม X
3. บุคคลอื่นที่เข้ามาในใจคุณเมื่อคุณคิดจะกระทำพฤติกรรม X

แล้วเลือกกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีความถี่สูงๆ แล้วจึงวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในแต่ละกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด ดังตัวอย่างข้างต้น จึงจะได้การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ดังสมการต่อไปนี้

$$SN = f \left[\sum_{j=1}^n NB_j \cdot MC_j \right]$$

SN = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

NB_j = ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

MC_j = แรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

N = จำนวนกลุ่มอ้างอิง

ความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (W_1 , W_2) (Ajzen and Fishbein .1980 : 58-59)

โดยส่วนมากแล้วมักจะพบว่าบุคคลจะมีทัศนคติทางบวกต่อพฤติกรรมถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรกระทำพฤติกรรมนั้น และมีทัศนคติทางลบถ้าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น (Ajzen and Fishbein .1980 : 58) แต่บางครั้งองค์ประกอบทั้งสองก็ไม่ไปด้วยกัน เช่นบุคคลที่มีทัศนคติทางบวกต่อการกระทำพฤติกรรมแต่ความเชื่อที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้น ดังนั้นเจตนาของบุคคลจะขึ้นกับความสัมพัทธ์ขององค์ประกอบทั้งสองของแต่ละบุคคล (องค์ประกอบทัศนคติและองค์ประกอบเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง) องค์ประกอบทั้งสองจะมีน้ำหนักที่บ่งบอกถึงความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ที่เป็นตัวกำหนดเจตนา น้ำหนักความสำคัญเชิงสัมพัทธ์นี้อาจเปลี่ยนจากพฤติกรรมหนึ่งไปอีกพฤติกรรมหนึ่ง และจากบุคคลหนึ่งไปอีกบุคคลหนึ่ง น้ำหนักขององค์ประกอบทั้งสองนี้ร่วมกันทำนาย เจตนาเชิงพฤติกรรม

การผันแปรตัวใดตัวหนึ่งในจำเพาะทั้ง 4 ของพฤติกรรม (การกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา) อาจจะมีอิทธิพลต่อความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ขององค์ประกอบทัศนคติของกลุ่มอ้างอิง เช่น พบว่าทัศนคติมีความสำคัญในพฤติกรรมการแข่งขันมากกว่าพฤติกรรมความร่วมมือ ในขณะที่กลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญในพฤติกรรมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน

5. ตัวแปรภายนอก (External Variables) (Ajzen and Fishbein .1980 : 79-91)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่างจากทฤษฎีอื่นตรงที่ไม่พยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมโดยการอ้างอิงถึงตัวแปรภายนอก ซึ่งได้แก่

5.1 ตัวแปรชีวสังคม (demographic Variables) เช่น อายุ เพศ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ศาสนา การศึกษา

5.2 ทัศนคติที่มีต่อที่หมาย ทัศนคติต่อบุคคล และทัศนคติต่อสถาบัน

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพ (Personality Traits) เช่น ลักษณะเก็บตัว ลักษณะเปิดเผยตนเอง มีอาการทางประสาท ลักษณะมีอำนาจ และมีลักษณะเด่น

ทฤษฎีนี้ไม่ปฏิเสธว่าตัวแปรภายนอกบางครั้งมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม แต่คิดว่ามันมีผลต่อพฤติกรรมทางอ้อม นั่นคือ ตัวแปรภายนอกจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมถ้าว่ามันมีความสัมพันธ์กับตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งในทฤษฎี นั่นคือถ้าตัวแปรภายนอกมีอิทธิพลต่อความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำ การประเมินผลกระทบ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง หรือแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งจะมีผลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมได้ เจตนาเชิงพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันสูง ถึงแม้บางครั้งจะพบว่าตัวแปรภายนอกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในเวลาหนึ่งแต่มันจะสัมพันธ์กันไม่นาน ดังนั้นฟิชบายน์และไอเซนจึงกล่าวว่าไม่มีความจำเป็นที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกและพฤติกรรม เพราะมันมีผลที่ไม่คงเส้นคงวาต่อความเชื่อที่เป็นรากฐานของพฤติกรรม

สรุป ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมถูกทำนายโดยความเชื่อเด่นชัดที่ว่า การกระทำพฤติกรรมนำไปสู่ผลกระทบที่เป็นไปได้อะไรบ้าง การประเมินผลกระทบเหล่านั้น การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคลถูกทำนายโดยความเชื่อของเขาก่อนที่กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรกระทำพฤติกรรมนั้นกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของเขา และองค์ประกอบทัศนคติและกลุ่มอ้างอิงจะทำนายเจตนาได้เสมอถ้าการวัดทุกขั้นตอนสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 (การกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา) และความสามารถในการทำนายพฤติกรรมจะขึ้นอยู่กับความหนักแน่นของความสัมพันธ์ระหว่างเจตนาและพฤติกรรม การวัดเจตนาและพฤติกรรมจะต้องมีความสอดคล้องในความจำเพาะทั้ง 4 (การกระทำ ที่หมาย บริบทและเวลา) ทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะมีผลต่อพฤติกรรมโดยใช้เจตนาเป็นสื่อ ถ้าเจตนาไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างเพียงพอ ถึงแม้ทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะทำนายเจตนาได้แก่ ทัศนคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงก็ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลในส่วนที่เป็นการศึกษา ทักษะคิด ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เท่านั้น ส่วนที่เป็นเจตนาเชิงพฤติกรรมซึ่งใช้ทำนายพฤติกรรมของบุคคล ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษา แต่เพื่อความเข้าใจในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผู้วิจัยจึงเสนอทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเต็มรูปแบบ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนกวดวิชา

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะคิด ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชานั้น ยังมีผู้วิจัยทำไว้ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับค่านิยม สาเหตุ และผลที่ได้จากการเรียนกวดวิชา เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยได้นำงานวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องและใกล้เคียงมานำเสนอ ตามลำดับดังนี้

เพศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ปริญญญา แก้วไทรนันท์ .2545 ; อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2524 : 24-28) ได้ศึกษาเรื่อง “ ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา ” ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาจะเป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

กองสถิติและวิเคราะห์การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2526 : 35-37) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ” จากการศึกษาสภาพข้อมูลทั่วไปของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงส่วนใหญ่เรียนกวดวิชา ในขณะที่ นักเรียนชายส่วนใหญ่ไม่เรียนกวดวิชา

ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ และ ดร.แมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 73-74) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน ” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ในปีการศึกษา 2531 จำนวนผู้สมัครสอบ 89,979 คน มีผู้ผ่านการกวดวิชาทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 57 และผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ผ่านการกวดวิชาถึงร้อยละ 67 เมื่อพิจารณาตามตัวแปรสถานภาพ พบว่า เพศหญิงกวดวิชามากกว่าเพศชาย

รวิชัย บุญมี (2542 : 92-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมปลายของโรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง จำนวน 386 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายปิด ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมัธยมเพศชายและเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยของความ

ต้องการ การเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั่นคือ เพศไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียน กวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย

จุพาลย์ ธนะวัฒน์ (2543 : 29) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6” พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.64 ส่วนนักเรียนเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 29.36 เหตุที่นักเรียนเพศหญิงกวดวิชามากกว่านักเรียนเพศชาย อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนหญิงมีความวิตกกังวลมากและเป็นผู้ที่สนใจเรียนมากกว่านักเรียนชาย (จุพาลย์ ธนะวัฒน์ . 2543 : 88)

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2544 : 78-79) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ” จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการกวดวิชานั้น เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

ปริญญญา แก้วไทรนันท์ (2545 : 75-76) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา : ศึกษากรณีโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ที่เรียนกวดวิชาควบคู่ไปกับการเรียนปกติ จำนวน 200 คน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยคิดเป็นร้อยละ 60.5

ประภาภรณ์ เจริญกุล (2544 : บทคัดย่อ ; 107-108) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาและความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนหญิง

สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรเพศ ส่วนใหญ่พบว่า เพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนกวดวิชามากกว่าเพศชาย ซึ่งจากผลการวิจัยข้างต้นสามารถสะท้อนให้เห็นว่า เพศหญิงน่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชามากกว่าเพศชาย จึงนำไปสู่การตั้งสมมุติฐานในการวิจัยคั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเพศแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

ระดับชั้นเรียน

ธวัชชัย บุญมี (2542 : 64) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” พบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่เรียนอยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีความต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด

รองลงมา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ตามลำดับ อาจเพราะ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่ต้องการเรียน จึงต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อความพร้อมสำหรับการเรียนในระดับต่อไป (ธวัชชัย บุญมี .2542 : 98)

จุฬาลักษณ์ ธนะวัฒน์ (2543 : 30) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6” พบว่า ระดับชั้นเรียนที่เรียนกวดวิชามากที่สุด คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 21.88 รองลงมา คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 16.90 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธวัชชัย บุญมี (2542 : 64) ที่ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีความต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : บทคัดย่อ ; 89-90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” พบว่า ระดับชั้นของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ ระดับชั้นเรียนของนักเรียนไม่มีผล ต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับตัวแปรระดับชั้นเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4 และ 5 มีพฤติกรรมการเรียนกวดวิชา มากกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 6 และจากผลการวิจัยสามารถสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4 และ 5 น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชา มากกว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 6 จึงนำไปสู่การตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

แผนการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อภิชัย พันธเสน. 2530 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .2524) จากการรายงานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปรากฏว่า สาขาที่เรียนกวดวิชา มากที่สุดในระดับมัธยมปลาย คือ สาขาวิทยาศาสตร์ มากกว่าสาขาอื่น ๆ

สุภาภรณ์ พลนิกร (2540 : 83-85) ได้ศึกษา ทัศนคติ และพฤติกรรมของนักเรียนในการเรียนกวดวิชาเพื่อเข้ามหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน ที่เรียนกวดวิชาในย่านสยามสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเรียนใน แผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ร้อยละ 48.9

รวัชชัย บุญมี (2542 : บทคัดย่อ ; 92-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” พบว่าแผนการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา นั่นคือ นักเรียนมัธยมปลายที่เรียนอยู่ในสายวิทย์ และ สายศิลป์ มีความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน

จุฬาลักษณ์ ธนะวัฒน์ (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6” พบว่า นักเรียนที่เรียนโปรแกรมวิทยาศาสตร์ เรียนกวดวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.80 ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สุภาภรณ์ พลนิกร ที่ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเรียนใน แผนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2544 : 78-79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ” จากการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการกวดวิชานั้น นักเรียนที่เรียนในแผนการเรียนวิทย์ – คณิต มากกว่านักเรียนแผนการเรียนอื่น ๆ

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะพบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเรียนในแผนวิทย์-คณิต มากกว่า แผนศิลป์ - คำนวณ และ แผนศิลป์ - ภาษา ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 6) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนเดิมดีตั้งแต่ ร้อยละ 76 ขึ้นไป คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย คือนักเรียนที่มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.01 ขึ้นไป ส่วนใหญ่เรียนกวดวิชา ในขณะที่นักเรียนที่มีผลการเรียนเดิมในระดับต่ำกว่าร้อยละ 75 หรือ นักเรียนที่มีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ย 2.50 หรือต่ำกว่า ส่วนใหญ่ไม่เรียนกวดวิชา ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่เรียนกวดวิชานั้นเป็นผู้ที่มีผลการเรียนปานกลาง และ ผลการเรียนดี ส่วนผู้ที่ผลการเรียนไม่ดีจะไม่เรียนกวดวิชา

รวัชชัย บุญมี (2542 : 67) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่ในงานวิจัยเป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.50 มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาต่ำกว่านักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ พอสมควร อาจเพราะว่า นักเรียนกลุ่ม

ดังกล่าวคิดว่าระดับคะแนนสะสมของตนต่ำมากจนมองไม่เห็นความจำเป็นที่จะเรียนกวดวิชา (ธวัชชัย บุญมี .2542 : 67)

การศึกษาของ มาร์ค เบรย์ (ปริญา แก้วไทรนันท์ . 2545 ; อ้างอิงจาก เคลินิวส์ : 2544) โดยศึกษาเรื่อง ระบบการศึกษาเงา : การกวดวิชาและข้อคิดสำหรับนักวางแผน กล่าวว่า นักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนที่มีผลทางการเรียนเดิมดีอยู่แล้ว โดยเหตุผลที่เรียนกวดวิชาเพียงแต่ต้องการรักษาระดับความสามารถในการแข่งขัน

ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2544 : 78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายในประเทศไทย ” จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการกวดวิชานั้นเป็นนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูงจะมีการกวดวิชามากกว่านักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ โดยกลุ่มนักเรียนที่เกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.51 – 4.00 จะมีอัตราการเรียนกวดวิชามากที่สุด คือร้อยละ 79.2

จุฬาลักษณ์ ธนะวัฒน์ (2543 : 88) ทำการศึกษาเรื่อง “ การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ” พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนค่อนข้างดี คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ 2.00 - 2.99 คิดเป็นร้อยละ 51.80

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : 68) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผลการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย โดยพบแนวโน้มว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงจะตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โดยผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 3.00 -4.00 จะตัดสินใจเรียนกวดวิชา ร้อยละ 75.8 รองลงมา คือ ผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.01 - 3.00 จะตัดสินใจเรียนกวดวิชา ร้อยละ 42.3 และผลการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 0.51 - 2.00 จะตัดสินใจเรียนกวดวิชา ร้อยละ 6.9

ประภาภรณ์ เจริญกุล (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาและความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ” พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับต่ำจะมีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูง

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง ซึ่งสามารถสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 6-7) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา” พบว่า ผู้ที่กวดวิชามาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางและฐานะดีเป็นส่วนใหญ่ คือ นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ในระดับปานกลางขึ้นไปหรือสูงกว่า 8,000 บาท ต่อ เดือน ส่วนใหญ่เรียนกวดวิชา ในขณะที่นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 8,000 บาท ต่อ เดือน ส่วนใหญ่ไม่เรียนกวดวิชา

ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ และ ดร.แมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 16) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน” พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ โดยผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 14,000 บาท ขึ้นไป กวดวิชามากถึงร้อยละ 79.3 ในขณะที่ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท กวดวิชาเพียงร้อยละ 36.7

ประภาภรณ์ เจริญกุล (2544 : 107-108) ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาและความสำเร็จในการสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา” ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีรายได้ระดับ 20,001-30,000 บาท มีความน่าจะเป็นในการเรียนกวดวิชาว่ามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ต่ำกว่า 20,001 และ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 30,000 บาท

รวิชัย บุญมี (2542 : บทคัดย่อ ; 92-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จะมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ พอสมควร คิดเป็นร้อยละ 27.32

ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ (2545 : 77) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา: ศึกษากรณีโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนมากมาจากครอบครัวที่มีฐานะดี ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะดีย่อมไม่มีปัญหาในด้านค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเรียนกวดวิชาซึ่งค่อนข้างสูงพอสมควร จึงสามารถส่ง

บุตรหลานของตนเรียนกวดวิชาได้ ในขณะที่ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีรายได้น้อยคงไม่สามารถให้บุตรหลานของตนเรียนกวดวิชาได้

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : บทคัดย่อ ; 89-90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” จากการศึกษาพบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของนักเรียนจะมีผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย โดยพบแนวโน้มว่า นักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนในระดับสูงจะตัดสินใจเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนในระดับต่ำ

สรุปจากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนกวดวิชามากที่สุด ซึ่งสามารถสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงและปานกลาง น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

การศึกษาของบิดา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2526 : 6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง คือ อนุปริญญา หรือเทียบเท่าหรือสูงกว่า ส่วนใหญ่จะเรียนกวดวิชา ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาในระดับ ม.ศ. 5 หรือต่ำกว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนกวดวิชา

ธวัชชัย บุญมี (2542 : 68-70) ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง” พบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชาต่างกัน โดยนักเรียนที่บิดาไม่ได้รับการศึกษามีความต้องการเรียนกวดวิชาสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 6) ที่พบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูง คือ อนุปริญญาหรือเทียบเท่าหรือสูงกว่า ส่วนใหญ่จะเรียนกวดวิชา ส่วนนักเรียนที่บิดามีการศึกษาในระดับ ม.ศ. 5 หรือต่ำกว่า ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนกวดวิชา

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : 56-57 ; 69-70) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนจะมีผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย โดยพบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาในระดับสูง จะตัดสินใจเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีบิดาจบการศึกษาในระดับต่ำ คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป กวดวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69

ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ (2545 : 54) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา: ศึกษากรณีโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร” พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาจากครอบครัวที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาที่สูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาที่สูงย่อมเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาจึงส่งเสริมให้บุตรหลานมีการศึกษาที่ดีด้วย (ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ .2545 : 77)

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมในการเรียนกวดวิชามากที่สุด ซึ่งสามารถสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่บิดามีการศึกษาดำ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

การศึกษาของมารดา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2526 : 6) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าสำหรับนักเรียนที่มารดามีการศึกษาตั้งแต่ระดับ ม.ศ. 3 หรือสูงกว่า ส่วนใหญ่เรียนกวดวิชา ในขณะที่นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับ ป.7 หรือต่ำกว่า ไม่เรียนกวดวิชา

รวิชัย บุญมี (2542 : 68-70) ทำการวิจัยเรื่อง “ ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง” พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชาต่างกัน โดยนักเรียนที่มารดาไม่ได้รับการศึกษามีความต้องการเรียนกวดวิชาสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาดำกว่าระดับประถมศึกษา และ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : 56-57 ; 69-70) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” จากการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนจะมีผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย โดยพบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาในระดับสูงจะตัดสินใจเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มีมารดาจบการศึกษาในระดับต่ำ คือ นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป กวดวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.8

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาสูงจะมีพฤติกรรมในการเรียนกวดวิชามากที่สุด ซึ่งสามารถสันนิษฐานได้ว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาสูง น่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชามากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาต่ำ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม อ้างอิงแตกต่างกัน

ทัศนคติ และ ความเชื่อ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ปริญญาก้าวไทรนันท . 2545 ; อ้างอิงจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2524 : 24-28) ได้ศึกษาเรื่อง “ ความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา ” ผลการศึกษา ด้านความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องของการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนมีความพอใจวิธีการสอนของครูผู้สอน เพราะเป็นผู้รอบรู้และพยายามช่วยเหลือนักเรียนในด้านความรู้เต็มที่ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน สอนได้แจ่มแจ้งชัดเจน มีวิธีการสอนโดยการตั้งปัญหาให้นักเรียนช่วยแก้ปัญหา มีการนำข้อสอบเก่า ๆ มาสอนและให้แบบฝึกหัดไปทำเป็นการบ้าน

สาเหตุที่นักเรียนมาเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ คิดว่า การเรียนกวดวิชาเป็นการทบทวนเนื้อหาบทเรียนวิชาที่เรียนมาและดีกว่าอยู่บ้านเฉย ๆ สำหรับด้านความเชื่อ นักเรียนเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้สอบคัดเลือกได้ และนักเรียนเห็นว่า โรงเรียนกวดวิชามีส่วนช่วยให้รู้แนวข้อสอบคัดเลือก เป็นการเตรียมความพร้อมและเกิดความมั่นใจในการสอบคัดเลือก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 35-37) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา ” จากการศึกษาเหตุผลของการเรียนกวดวิชาและความคิดเห็นในเรื่องของการกวดวิชา นักเรียนส่วนมากให้เหตุผลว่า การเรียนกวดวิชาจะช่วยทบทวนวิชาที่เรียนมา เหตุผลที่รองลงมา คือ เชื่อว่าทำให้สอบคัดเลือกได้ และ

เหตุผลอื่นๆ คือ เพื่อให้รู้แนวข้อสอบ เมื่อพิจารณาของสาเหตุที่ไม่เรียนกวดวิชา เป็นเพราะ มั่นใจว่าตนเองมีความรู้ความสามารถเพียงพอ เหตุผลที่รองลงมา คือ การเรียนในโรงเรียนที่เรียนอยู่ที่เพียงพอแล้ว การเรียนกวดวิชาเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ และการเรียนกวดวิชาเสียค่าใช้จ่ายมาก สำหรับทางด้านความคิดเห็น ปรากฏว่า นักเรียนต่างเห็นด้วยกับการเรียนกวดวิชาในอัตราที่สูงมาก คิดเป็นร้อยละ 80

ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์ ดร.นิคม ดังคะพิภพ และ ดร.แมนมาศ ลีลสัตยกุล (2532 : 73-74) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ปัญหา การกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน” ในส่วนของ การศึกษาสาเหตุของการเรียนกวดวิชา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีสาเหตุในการกวดวิชาที่สำคัญอยู่ 4 ลำดับ คือ ต้องการเข้าใจวิชาที่ต้องสอบคัดเลือกดีขึ้น ร้อยละ 51.6 เป็นการใช้เวลาว่างทบทวนวิชาที่เรียนมา ร้อยละ 46.6 อาจารย์สอนกวดวิชามีเทคนิคในการสอนดี ร้อยละ 38.2 และอาจารย์กวดวิชาแนะนำวิธีทำข้อสอบได้ดี ร้อยละ 23.8 ในด้านของประโยชน์จากการเรียนกวดวิชา ส่วนใหญ่เห็นว่า การเรียนกวดวิชามีผลต่อโอกาสในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

รวิชัย บุญมี (2542 : 68-70) ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง มีความต้องการเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับมาก โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการเรียนกวดวิชา คือ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ต้องการเรียน

จุฬาลักษณ์ ธนะวัฒน์ (2543 : 88-89) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6” ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุของการกวดวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งเป็นรายด้านดังนี้ ด้านส่วนตัวของนักเรียน เพราะต้องการได้รับความรู้เพิ่มเติม ต้องการพัฒนาความรู้เดิม และต้องการให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ด้านเทคนิคและวิธีการสอน เพราะผู้สอนใช้เรียนเทคนิคและวิธีการสอนให้เข้าใจง่าย และด้านเนื้อหาวิชาเพราะมีเนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

การศึกษาของ มาร์ค เบร์ย์ (ปริญา แก้วไทรนันท์ . 2545 ; อ้างอิงจาก เกลินิวส์ : 2544) โดยศึกษาเรื่อง ระบบการศึกษาแ่ง : การกวดวิชาและข้อคิดสำหรับนักวางแผน กล่าวว่า การกวดวิชามีผลต่อการเรียนในห้องเรียนปกติ เพราะทำให้นักเรียนขาดความสนใจเรียนในชั้นเรียน เกิดผลด้านลบต่อความเคารพและความเชื่อมั่นที่นักเรียนมีต่อครู รวมทั้งยังทำให้เกิดการสูญเสียบุคลากร เพราะครูจะเลือกสอนในโรงเรียนกวดวิชามากกว่าโรงเรียนปกติ และยังเกิดความไม่เสมอภาคทางสังคม เพราะคนรวยมีโอกาสกวดวิชาได้ง่ายกว่าคนจน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2544 : 60-65) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ” ในส่วนของจุดมุ่งหมายในการกวดวิชานั้น พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลายที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ นั้น จะเรียนเพื่อช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น เพื่อเตรียมการสอบเข้าศึกษาต่อ และเพื่อเรียนล่วงหน้าก่อนเรียนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งไม่แตกต่างจากความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูและโรงเรียนกวดวิชา ในขณะที่เดียวกันนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่เรียนกวดวิชานั้น ส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลว่า สาเหตุที่ไม่เรียนกวดวิชานั้น เนื่องจากค่าเล่าเรียนแพง คิดว่าสามารถศึกษาและทบทวนด้วยตนเองได้ และคิดว่าไม่จำเป็นต้องเรียนกวดวิชา

เมื่อพิจารณาในส่วนประโยชน์ของการกวดวิชา พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาอยู่ในปัจจุบัน จะมีความคาดหวังว่า การกวดวิชาจะช่วยให้ได้เทคนิคในการทำข้อสอบมากขึ้น ช่วยให้เข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ช่วยเพิ่มโอกาสการสอบเข้าศึกษาต่อได้ ได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และยังมีความเห็นว่าการกวดวิชาจะช่วยให้ผู้เรียนได้คะแนนสอบในโรงเรียนดีขึ้นอีกด้วย

ชิดชนก เจริญเชาว์ สุวิมล เขียวแก้ว และ เจริญพร แก้วละเอียด (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ค่านิยมที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาเกิดจากนักเรียนมีความเชื่อว่า (1) มีการสอนเทคนิคคิดลัดในโรงเรียนกวดวิชา (2) มีวิธีการสอนโดยการเชื่อมโยงเนื้อหาบทเรียน (3) จุดมุ่งหมายการสอนที่ต่างกัน ระหว่างโรงเรียนกวดวิชาและโรงเรียนมัธยมศึกษา (4) อาจารย์จากมหาวิทยาลัยมีคุณภาพการสอนดี (5) ข้อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยไม่กระจายเนื้อหาบทเรียน (6) การกวดวิชาไม่ได้ยืนยันว่าจะต้องสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ (7) การกวดวิชาไม่ส่งผลเสียต่อการเข้าร่วม กิจกรรมในโรงเรียนและครอบครัว และ (8) การกวดวิชาถือว่าเป็นการลงทุนทางการศึกษาอย่างหนึ่ง

ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ (2545 : บทคัดย่อ ; 79-80) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา : ศึกษากรณีโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ” ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีเหตุผลในการเรียนกวดวิชา ร้อยละ 59.5 ว่าเพื่อเป็นการเตรียมตัวในการสอบเอนทรานซ์ รองลงมา คือ เพื่อเป็นการทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนจากการเรียนปกติ และเพื่อต้องการรู้เทคนิคการจำ การคำนวณ และการทำข้อสอบความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีความเห็นว่าการเรียนกวดวิชาถือเป็นการทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้วจากการเรียนปกติ ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้เรียนปกติ ตามลำดับ และผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 มีความคิดเห็นต่อการเรียนกวดวิชาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

“สวนดุสิตโพล” (สถาบันราชภัฏสวนดุสิต . 2547 : ออนไลน์) ได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ที่ “เรียน” และ “ไม่เรียน” กวดวิชาในกรุงเทพฯและปริมณฑล จำนวนทั้งสิ้น 1,037 คน (ผู้เรียน 636

คน 61.33 % ผู้ไม่เรียน 401 คน 38.67 %) โดยสำรวจระหว่างวันที่ 6 - 8 มีนาคม 2547 พบว่าเหตุผลส่วนใหญ่ของผู้ที่เรียนกวดวิชา เพราะว่าเป็นการเพิ่มเติมความรู้นอกจากการเรียนในโรงเรียน เป็นการช่วยทบทวนความรู้ ช่วยสรุปเนื้อหาให้เข้าใจมากขึ้นจากที่เรียนในห้องเรียน และเพื่อสร้างความมั่นใจในการสอบ Entrance / เพื่อเพิ่มคะแนนในโรงเรียน ส่วนเหตุผลของผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชา เพราะคิดว่าไม่จำเป็นต้องหาตั้งใจเรียนในชั่วโมงเรียนก็ได้ความรู้เช่นกัน คิดว่าเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาค่อนข้างสูง

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สาเหตุที่นักเรียนเรียนกวดวิชา เพราะนักเรียนคิดว่า การเรียนกวดวิชาสามารถทำให้สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ การเรียนกวดวิชายังช่วยให้ได้เทคนิคในการทำข้อสอบ นอกจากนี้การเรียนกวดวิชายังช่วยทบทวนวิชาที่เรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ส่วนสาเหตุที่นักเรียนไม่เรียนกวดวิชา เพราะว่าการเรียนกวดวิชาเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และนักเรียนคิดว่าสามารถศึกษาและทบทวนเนื้อหาได้ด้วยตนเองจึงไม่จำเป็นต้องเรียนกวดวิชา

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

รัชชัย บุญมี (2542 : บทคัดย่อ ; 92-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย : กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ ตัวนักเรียนเอง ร้อยละ 80.41 รองลงมาคือ ผู้ปกครอง ร้อยละ 57.22 เพื่อน ร้อยละ 46.39 และอาจารย์ ร้อยละ 23.20

ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ (2545 : บทคัดย่อ ; 75-76) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา : ศึกษากรณีโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ” ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ ตัวนักเรียนเอง ร้อยละ 81.0 ทั้งนี้เป็นเพราะ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่น บิดามารดาหรือผู้ปกครองคงไม่สามารถบังคับนักเรียนให้เรียนกวดวิชาได้ (ปริญญ์ แก้วไทรนันท์ . 2545 : 78-79) รองลงมา คือ กลุ่มเพื่อน 43.5 และ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ร้อยละ 9.0

จิตติมา อัจฉริยกุล (2544 : บทคัดย่อ ; 89-90) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร ” การได้รับข้อมูลและคำแนะนำเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา พบว่า การได้รับการแนะนำจากอาจารย์ การพูดคุยและชักชวนจากเพื่อน การแนะนำและการสนับสนุนจากบิดามารดาและญาติพี่น้อง และการได้รับข้อมูลข่าวสารของนักเรียนเอง เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมมัธยมศึกษาตอนปลาย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การได้รับการแนะนำและการสนับสนุนจากบิดามารดาและญาติพี่น้อง กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเรียนกวดวิชามากที่สุด ร้อยละ 64.7

รองลงมา คือ การได้รับการพูดคุยและชักชวนจากเพื่อน ร้อยละ 60.8 การได้รับข้อมูลข่าวสารของนักเรียนเอง ร้อยละ 59.6 และการได้รับการแนะนำจากอาจารย์ ร้อยละ 30 ตามลำดับ

ชิดชนก เชิงเชาว์ สุวิมล เขี้ยวแก้ว และ เจริญพร แก้วละเอียด (2544 : 270-280) กล่าวว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการคล้อยตามกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มเพื่อน ในเรื่องของการตัดสินใจเรียนกวดวิชา เมื่อเห็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนต่างหันมาให้ความสนใจกับการเรียนกวดวิชาจึงเกิดการคล้อยตามอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนส่งผลโดยตรงต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการพูดคุยและมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนหรือรุ่นพี่ที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อนและประสบความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้ตนเองตัดสินใจเรียนกวดวิชาตามกลุ่มเพื่อน แต่การเรียนกวดวิชาของนักเรียนจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง หรือ ญาติ ถึงแม้ว่าการตัดสินใจเรียนกวดวิชาเป็นความต้องการของตัวผู้เรียนเอง แต่หากพิจารณาอย่างเป็นระบบ พบว่า อิทธิพลจากผู้ปกครอง ญาติ เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดปรากฏการณ์การเรียนกวดวิชาขึ้นได้

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียน คือ ตัวของนักเรียนเอง การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน การได้รับคำแนะนำและสนับสนุนจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูอาจารย์

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีทัศนคติแตกต่างกัน
2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน
3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน
4. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน

5. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน

6. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2 ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 34 โรงเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมดของมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 4 จำนวน 12,830 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 5 จำนวน 11,721 คน และมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 6 จำนวน 11,697 คน รวมเป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 36,248 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร 2 จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 422 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

ขั้นตอนในการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยมีขั้นตอนในการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1. กะประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 95% ($\alpha=.05$) ซึ่งเทียบมาจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (Yamane . 1967 : 886) เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 397 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม “ทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” ซึ่งการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้สร้างตามขั้นตอนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชบายน์และไอเซน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด คือ เพื่อสร้าง “แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา”
2. ศึกษาทฤษฎี ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้าง “แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” โดยสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชบายน์และไอเซน
3. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end) เพื่อสำรวจหาความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการเรียนกวดวิชา หากกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents) และหาคำคุณศัพท์ที่แสดงการประเมินค่าของการเรียนกวดวิชา กับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 90 คน ที่โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา เพื่อที่นำมา สร้างแบบสอบถาม “ทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะ ดังนี้

3.1 หาความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief)

(0) นักเรียนคิดว่า “การเรียนกวดวิชา ” นั้นมีผลดี และ ผลเสีย อย่างไร

ผลดี	ผลเสีย
(1)	(1)
(2)	(2)
(3)	(3)
(4)	(4)
(5)	(5)

3.2 หากกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents)

(0) นักเรียนคิดว่าบุคคลใดบ้างที่สนับสนุนและคัดค้านการเรียนกวดวิชาของนักเรียน

บุคคลสนับสนุน	บุคคลคัดค้าน
(1)	(1)
(2)	(2)
(3)	(3)

- (4) (4)
 (5) (5)

3.3 หาคำคุณศัพท์ที่แสดงการประเมินค่าของการเรียนกวดวิชา

- (0) นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนกวดวิชา เป็นสิ่งที่.....

(ตัวอย่างเช่น ดี , เลว , มีประโยชน์ ,ไร้ประโยชน์ , น่าสนใจ , ไม่น่าสนใจ ฯลฯ นักเรียนสามารถใช้คำซ้ำกับตัวอย่างได้ ถ้านักเรียนคิดว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียน)

- (1)
 (2)
 (3)
 (4)
 (5)

4. พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา มีวิธีการพิจารณา ดังนี้

4.1 วิเคราะห์เนื้อหาความเชื่อที่แตกต่างกันของบุคคล

4.2 จัดกลุ่มความเชื่อที่คล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อไหนคล้ายกันแต่เป็นของผู้ตอบคนเดียวกันก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

4.3 คัดเลือกข้อความเชื่อเด่นชัด โดยเลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงที่สุดจนถึงความเชื่อที่รวมความถี่ได้ 75% ของความถี่ทั้งหมด

5. เลือกบุคคลหรือกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการอ้างอิงถึงบ่อย ๆ ถือเป็นกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (ถาวร แซ่ตั้ง . 2529 : 76 ; อ้างอิงจาก Ajzen and Fishbein . 1980 : 76)

6. นำคำคุณศัพท์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายไปหาคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้าม ตามแบบมาตรจำแนกความหมาย (Semantic Differential Scale) ของออสกู๊ดและคณะ (ล้วน สายยศ : 187-191) เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

7. นำข้อมูลข้างต้นมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ทศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชบายน์และไอเซน

ส่วนที่ 5. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียน โปรดอ่านและพิจารณาแต่ละข้อความ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

(0) “พ่อ” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

ฉันควร	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	ฉันไม่ควร
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่ใช่ทั้ง		น้อย		ปานกลาง		มาก	

2 อย่าง

ส่วนที่ 6. แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i)

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียน โปรดอ่านและพิจารณาแต่ละข้อความ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน ตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

(0) โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ พ่อ ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด

ต้องการ	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	:	_____	ไม่ต้องการ
	มาก		ปานกลาง		น้อย		ไม่ใช่ทั้ง		น้อย		ปานกลาง		มาก	

2 อย่าง

เกณฑ์การให้คะแนน

ตาราง 3 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ทักษะคิด ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

ส่วนที่	คำขั้วปลายมาตราวัด	เกณฑ์การให้คะแนน
1.แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา (b_i)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	+ 3 ถึง -3
2.แบบวัดการประเมินผลการเรียนกวดวิชา (e_i)	ดี – เลว	+ 3 ถึง -3
3.แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนกวดวิชา (A_B)	คำคุณศัพท์แง่บวก – คำคุณศัพท์แง่ลบ	+ 3 ถึง -3
4.แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (S_N)	ควร – ไม่ควร	+ 3 ถึง -3
5.แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i)	ควร-ไม่ควร	+3 ถึง -3
6.แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i)	ต้องการ – ไม่ต้องการ	+ 3 ถึง -3

การหาคุณภาพเครื่องมือ

- เมื่อสร้างแบบสอบถามของการวิจัยเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-out) กับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 135 คน ที่โรงเรียนราชวินิตบางเขน
- นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยคำนวณด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window โดยแบบวัดทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา (A_B) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8290 สำหรับแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา (b_i) แบบวัดการประเมินผลการเรียนกวดวิชา (e_i) แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (S_N) แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_i) และ แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_i) ตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือโดยการทดลองใช้เท่านั้น เพื่อดูความเข้าใจด้านภาษาของกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง
3. นำแบบสอบถามที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อที่จะได้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
2. ลงรหัสแล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t -test ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม
3. ทดสอบสมมติฐานข้อ โดยใช้สถิติ F - test ในการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของตัวแปร ในกรณีที่ทดสอบมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และในกรณีที่พบความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the social science) เพื่อหาค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่า ที และ ทดสอบค่า เอฟ

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และ อักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา (F-distribution)
P	แทน	ค่าของระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
A_b	แทน	ทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา
b_i	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา
e_i	แทน	การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา
S_N	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
NB_i	แทน	ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
MC_i	แทน	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอโดยแยกออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน แบ่งเป็น
 - 1.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรต้น
 - 1.2 ค่าสถิติพื้นฐาน ของตัวแปรตาม

2. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามตัวแปรต้น
3. การเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต้น
4. การเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต้น
5. การเปรียบเทียบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปรต้น
6. การเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามตัวแปรต้น
7. การเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรต้น

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้นของการวิจัย

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	274	64.9
ชาย	148	35.1
รวม	422	100
ระดับชั้นเรียน		
มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	35.5
มัธยมศึกษาปีที่ 5	137	32.5
มัธยมศึกษาปีที่ 6	135	32.0
รวม	422	100
แผนการเรียน		
วิทย์-คณิต	125	29.6
ศิลป์-คำนวณ	130	30.8
ศิลป์-ภาษา	167	39.6
รวม	422	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ระดับสูง	253	60.0
ระดับปานกลาง	98	23.2
ระดับต่ำ	71	16.8
รวม	422	100

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
ระดับสูง	110	26.1
ระดับปานกลาง	242	57.3
ระดับต่ำ	70	16.6
รวม	422	100
การศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	103	24.4
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	113	26.4
อนุปริญญา หรือ ปวส.	81	19.2
ปริญญาตรี	97	23.0
สูงกว่าปริญญาตรี	28	6.6
รวม	422	100
การศึกษามารดา		
ประถมศึกษา	132	31.3
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	120	28.4
อนุปริญญา หรือ ปวส.	69	16.4
ปริญญาตรี	81	19.2
สูงกว่าปริญญาตรี	20	4.7
รวม	422	100

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 422 คน แบ่งเป็น เพศหญิง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 และเป็นเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1

ระดับชั้นเรียนของนักเรียน แบ่งเป็นกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมา คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 ร้อยละ 32.5 และระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ร้อยละ 32.0 ตามลำดับ สำหรับแผนการเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่เรียนในแผนการเรียน ศิลป์-ภาษา คิดเป็นร้อยละ 39.6 รองลงมา ร้อยละ 30.8 มาจากแผนการเรียน ศิลป์-คำนวณ และร้อยละ 29.6 มาจากแผนการเรียน วิทยาศาสตร์ โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 60.0

เมื่อพิจารณาฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 57.3 บิดาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา หรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 26.8 และมารดามีการศึกษาระดับ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.3

ตาราง 5 1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (พิสัยคะแนนที่เป็นไปได้)	X	SD
1. ทักษะต่อการเรียนกวดวิชา ดี (+3) – ไม่ดี (-3)	1.74	.926
2. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา เป็นไปได้ (+3) - เป็นไปไม่ได้ (-3)		
2.1 ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือ จากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.15	.924
2.2 ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.70	1.391
2.3 ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.76	1.320
2.4 ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.18	.885
2.5 รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.37	.851
2.6 ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	1.92	.967
2.7 ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียน กับอาจารย์โดยตรง	.10	1.730
2.8 เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.04	1.041
2.9 ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบ มากขึ้น	2.01	.967
2.10 ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	1.82	1.169
2.11 ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.15	1.579
2.12 ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.20	1.899
2.13 เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	1.98	1.130
2.14 ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.74	1.632
2.15 เป็นการเสียเวลา	-.78	1.829

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรตาม (พิสัยคะแนนที่เป็นไปได้)	$\bar{X}$	SD
3. การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา		
ดี (+3) – เลว (-3)		
3.1 การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	.333	.33
3.2 การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-.74	1.781
3.3 การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.12	1.093
3.4 การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.63	.803
3.5 การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.57	.814
3.6 การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	2.60	.822
3.7 การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	-.68	1.524
3.8 การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.55	.798
3.9 การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.55	.733
3.10 การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.56	.909
3.11 เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.75	1.780
3.12 การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	-1.35	1.753
3.13 การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.49	.890
3.14 เครียดกับการเรียนมากเกินไป	-.85	1.762
3.15 การเสียเวลา	-.71	1.803
4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ควร (+3) – ไม่ควร (-3)	1.55	1.289
5. ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ควร (+3) – ไม่ควร (-3)		
5.1 แม่	1.54	1.313
5.2 พ่อ	1.45	1.380
5.3 เพื่อน	1.38	1.340

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปรตาม (พิสัยคะแนนที่เป็นไปได้)	$\bar{X}$	SD
5. (ต่อ) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ควร (+3) – ไม่ควร (-3)		
5.4 ครู-อาจารย์	1.13	1.338
5.5 พี่	1.25	1.327
5.6 ญาติ	1.34	1.315
6. แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง		
ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)		
6.1 แม่	1.77	1.184
6.2 พ่อ	1.75	1.185
6.3 เพื่อน	1.19	1.26
6.4 ครู-อาจารย์	1.60	1.172
6.5 พี่	1.22	1.213
6.6 ญาติ	1.16	1.288

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนกวดวิชา ด้านความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา โดยภาพรวมพบว่า นักเรียนมีแนวโน้มเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาให้ทั้งผลดีและผลเสียควบคู่กันไป และการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา พบว่า ข้อความที่เป็นผลดีจากการเรียนกวดวิชา นักเรียนจะประเมินว่าเป็นสิ่งที่ดี ในทางกลับกัน ข้อความที่เป็นผลเสียจากการเรียนกวดวิชา นักเรียนจะประเมินว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี

นอกจากนั้น ยังพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในส่วนของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนเชื่อว่า แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา และเมื่อมาพิจารณาแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนก็ต้องการที่จะทำตามในสิ่งที่กลุ่มอ้างอิง (แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ) ประสงค์ให้นักเรียนทำ เช่นกัน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามตัวแปรต้น

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบที เพื่อเปรียบเทียบคะแนน
ทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	t	P-Value
เพศ					
หญิง	274	1.78	1.051	-1.381	.168
ชาย	148	1.65	.849		

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพศหญิง และ เพศชาย มีทัศนคติต่อการ
เรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบเอฟ เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	F-Ratio	F-Prob
ระดับชั้นเรียน					
มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	1.80	.883	.575	.563
มัธยมศึกษาปีที่ 5	137	1.71	.990		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	135	1.69	.907		
แผนการเรียน					
วิทย์-คณิต	125	1.81	.763	.557	.573
ศิลป์-คำนวณ	130	1.70	.965		
ศิลป์-ภาษา	167	1.71	1.005		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ระดับสูง	253	1.81	.875	1.976	.140
ระดับปานกลาง	98	1.65	.974		
ระดับต่ำ	71	1.60	1.016		
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว					
ระดับสูง	110	1.71	1.080	3.273 *	.039
ระดับปานกลาง	242	1.82	.788		
ระดับต่ำ	70	1.50	1.066		

ตาราง 7 (ต่อ)

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	F-Ratio	F-Prob
การศึกษาของบิดา					
ประถมศึกษา	103	1.83	.760	1.068	.372
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	113	1.81	.984		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	81	1.73	.879		
ปริญญาตรี	97	1.60	.971		
สูงกว่าปริญญาตรี	28	1.74	1.182		
การศึกษามารดา					
ประถมศึกษา	132	1.78	.812	.906	.460
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	120	1.81	.939		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	69	1.72	.861		
ปริญญาตรี	81	1.64	.942		
สูงกว่าปริญญาตรี	20	1.47	1.538		

จากตาราง 7 พบว่า ค่า F ที่คำนวณได้จากการเปรียบเทียบคะแนนทัศนคติต่อการเรียน กวดวิชา ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จำแนกตามตัวแปรดังกล่าว มีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ยกเว้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปตรวจสอบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยวิธีของเชฟเฟ (scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลางและระดับต่ำ มีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง จะมีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชา ดีกว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายตามตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 8—18 และสรุปผลดังตาราง 19

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา
ตามตัวแปร

เพศ

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	หญิง N=274		ชาย N=148		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจาก การเรียนชั้นเรียนปกติ	2.18	.871	2.08	1.016	-1.043	.298
2. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.70	1.339	1.72	1.488	.157	.876
3. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.76	1.327	1.75	1.312	-.072	.943
4. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.24	.810	2.07	1.004	-1.931	.054
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.40	.847	2.32	.858	-.972	.332
6. ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	1.92	1.031	1.91	.880	-.150	.881
7. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียน กับอาจารย์โดยตรง	.13	1.66	.10	1.847	-.067	.947
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.04	1.093	2.04	.939	.004	.997
9. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบ มากขึ้น	2.02	1.001	2.00	.903	-.222	.825
10. ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	1.87	1.082	1.74	1.315	-1.050	.295
11. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.09	1.601	1.27	1.536	1.066	.287
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.72	1.946	.45	1.789	1.966*	.050
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.01	1.156	1.92	1.082	-.082	.423
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.66	1.654	.89	1.585	1.409	.159
15. เป็นการเสียเวลา	-.12	1.800	.00	1.884	.645	.519

จากตาราง 8 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนหญิง และ นักเรียนชาย ส่วนใหญ่มีความเชื่อไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ข้อ 12 ที่ว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ ที่มีความเชื่อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ เป็นไปได้มากกว่านักเรียนชาย

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
ระดับชั้นเรียน

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3) - เป็นไปไม่ได้ (-3)	ม.4 N=150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.16	.852	2.17	.914	2.11	1.014	.135	.873
2. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.80	1.300	1.81	1.296	1.49	1.559	2.329	.099
3. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.14	1.045	1.62	1.372	1.48	1.444	1.663*	.000
4. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.18	.819	2.24	.825	2.13	1.013	.578	.561
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.38	.799	2.46	.653	2.28	1.057	1.493	.226
6. ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	1.93	1.007	1.94	.846	1.88	1.041	.117	.890
7. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะ ไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.30	1.736	-.15	1.740	.16	1.693	2.571	.078
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.24	.850	1.86	1.129	1.98	1.106	5.096*	.007
9. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.05	.960	2.02	.919	1.96	1.025	.315	.730
10. ทำให้มีโอกาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	1.90	1.166	1.84	1.013	1.72	1.132	.870	.420
11. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.36	1.444	1.07	1.602	1.01	1.683	2.072	.127

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3) - เป็นไปได้ไม่ได้ (-3)	ม.4 N=150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.29	1.898	.13	1.963	.17	1.844	.259	.772
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.20	.926	1.86	1.187	1.86	1.244	4.244*	.015
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.91	1.528	.60	1.655	.70	1.715	1.341	.263
15. เป็นการเสียเวลา	-.11	1.880	-.94	1.842	-.22	1.768	.096	.908

จากตาราง 9 ค่า F จำนวนได้จากคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา พบว่ามี 3 ข้อ จากทั้งหมด 15 ข้อ คือข้อความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว ที่กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับชั้นเรียน มีความเชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 12 ข้อ ที่เหลือไม่พบความแตกต่าง

ค่า F ที่พบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อ
 เกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน ม.4 ม.5 และ ม.6
 คู่ที่พบความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	ข้อความเชื่อ	ระดับชั้นเรียน
3	ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	ม.4 > ม.5 , ม.6
8	เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	ม.4 > ม.5
13	เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	ม.4 > ม.5 , ม.6

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และ เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา
ตามตัวแปร แผนการเรียน

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปไม่ได้ (-3)	วิทย์-คณิต N=125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.24	.779	2.16	1.047	2.07	2.151	1.309	.271
2. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.76	1.454	1.62	1.404	1.73	1.337	.379	.685
3. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.63	1.254	1.60	1.460	1.98	1.229	3.862*	.022
4. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.36	.561	2.06	1.079	2.14	.900	4.010*	.019
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.44	.711	2.39	.876	2.32	.926	.692	.501
6. ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	2.02	.837	1.72	1.113	2.00	.918	4.039*	.018
7. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะ ไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	-.03	1.759	-.17	1.736	.43	1.659	5.296*	.005
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.07	.943	1.98	1.099	2.05	1.068	.272	.762
9. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.11	.742	1.87	1.154	2.04	.949	2.060	.129
10. ทำให้มีโอกาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.03	.851	1.57	1.229	1.87	1.237	5.127*	.006
11. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.32	1.441	1.03	1.625	1.12	1.639	1.132	.323

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปได้ไม่ได้ (-3)	วิทย์-คณิต N=125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.28	1.946	.15	1.934	.18	1.845	.174	.840
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.13	.910	1.77	1.388	2.03	1.034	3.529*	.030
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.64	1.546	.58	1.692	.94	1.636	2.127	.121
15. เป็นการเสียเวลา	.32	1.844	-.32	1.766	.29	1.857	1.689	.186

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีแผนการเรียนต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ข้อ ส่วนอีก 9 ข้อ ที่เหลือ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 12

ตาราง 12 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาตามตัวแปร แผนการเรียน วิทย์-คณิต ศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	ข้อความเชื่อ	แผนการเรียน
4	ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	วิทย์ > คำนวณ
6	ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	วิทย์ > คำนวณ , ภาษา
7	ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	ภาษา > คำนวณ
10	ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	วิทย์ > คำนวณ
13	เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	วิทย์ > คำนวณ

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนวิทย์-คณิต มีความเชื่อว่าการเรียนกวดวิชา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และ เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่านักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-คำนวณ และ ศิลป์-ภาษา ยกเว้นข้อความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง ที่นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีความเชื่อว่าเป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-คำนวณ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา
ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปไม่ได้ (-3)	ระดับสูง N =253		ระดับปานกลาง N=98		ระดับต่ำ N=71		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.28	.820	1.94	1.124	1.95	.900	6.695*	.001
2. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.85	1.299	1.53	1.444	1.43	1.574	3.578*	.029
3. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.66	1.369	1.96	1.134	1.84	1.359	2.113	.112
4. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.26	.843	2.19	.782	1.90	1.097	.475*	.009
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.43	.792	2.38	.754	2.15	1.116	3.116*	.045
6. ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	1.98	.906	1.90	.964	1.73	1.158	1.837	.160
7. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.01	1.730	.30	1.707	.12	1.764	.918	.400
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.09	1.005	1.97	.973	1.94	1.240	.771	.403
9. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.12	.868	1.87	1.007	1.80	1.178	4.449*	.012
10. ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	1.96	.977	1.68	1.189	1.54	1.628	4.560*	.011
11. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.26	1.534	1.23	1.398	.66	1.874	4.305*	.014

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปได้ไม่ได้ (-3)	ระดับสูง N=253		ระดับปานกลาง N=98		ระดับต่ำ N=71		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.17	1.941	.33	1.816	.15	1.874	.302	.739
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.08	1.058	1.88	1.246	1.76	1.188	2.815	.061
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.86	1.591	.59	1.648	.54	1.738	1.592	.205
15. เป็นการเสียเวลา	-.12	1.876	-.44	1.826	-.05	1.672	.270	.764

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีความเชื่อแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดง ผลในตาราง 14

ตาราง 14 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และ ต่ำ คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	ข้อความเชื่อ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
1	ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
4	ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	สูง > ต่ำ
5	รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	สูง > ต่ำ
9	ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	สูง > ต่ำ
10	ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	สูง > ต่ำ
11	ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	สูง > ต่ำ

จากตาราง 14 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และ ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นไปได้มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง และ ต่ำ

ตาราง 15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา
ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปไม่ได้ (-3)	ระดับสูง N=110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.30	.809	2.16	.836	1.87	1.272	4.898*	.008
2. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	1.3	1.620	1.83	1.193	1.87	1.541	5.730*	.004
3. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.50	1.318	1.83	1.322	1.92	1.277	3.119*	.045
4. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.27	.907	2.19	.800	2.01	1.096	1.874	.155
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.47	.738	2.43	.704	2.02	1.296	7.391*	.001
6. ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	2.01	.789	1.98	.847	1.54	1.431	6.643*	.001
7. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	-.05	1.885	.14	1.599	.22	1.912	.721	.487
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.01	.948	2.14	.904	1.72	1.483	4.352*	.013
9. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.00	.867	2.05	.956	1.90	1.144	.701	.497
10. ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	1.87	1.058	1.89	1.121	1.54	1.441	2.549	.079
11. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	1.00	1.697	1.21	1.469	1.22	1.754	.754	.471

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)- เป็นไปได้ไม่ได้ (-3)	ระดับสูง N=110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.12	1.901	.20	1.907	.34	1.887	.276	.759
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	1.99	.962	2.04	1.101	1.77	1.426	1.602	.203
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.66	1.725	.80	1.594	.68	1.628	.327	.721
15. เป็นการเสียเวลา	-.15	1.848	-.11	1.786	-.18	1.943	.887	.413

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ข้อ จากทั้งหมด 15 ข้อ นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีความเชื่อแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	ข้อความเชื่อ	ฐานะทางเศรษฐกิจ
1	ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	สูง > ต่ำ
2	ทำให้สิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง	ต่ำ > ปานกลาง , สูง
5	รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
6	ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
8	เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	ปานกลาง > ต่ำ

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ รู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ และ ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น เป็นไปได้มากกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง และ ต่ำ

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ และ นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้สิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง และ สูง

ตาราง 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
การศึกษาของบิดา

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	ประถมศึกษา N=103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียน ชั้นเรียนปกติ	2.03	.979	2.26	.767	2.11	.821	2.13	1.027	2.28	1.181	1.008	.403
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่า ใช้จ่ายสูง	1.75	1.256	1.72	1.409	1.61	1.479	1.77	1.380	1.50	1.621	.330	.857
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมี เพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.87	1.288	1.85	1.475	1.77	1.155	1.63	1.316	1.35	1.223	1.208	.307
4. การเข้าใจในบทเรียนมาก ยิ่งขึ้น	2.17	.912	2.27	.847	2.24	.642	2.08	.996	2.07	1.119	.828	.508
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.35	.905	2.32	.910	2.44	.670	2.36	.926	2.53	.576	.483	.748
6. การเรียนและผล คะแนน เรียนดีขึ้น	1.93	.952	1.99	1.013	1.98	.942	1.78	.991	1.89	.831	.741	.564

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	ประถมศึกษา N =103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
7. ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับ อาจารย์โดยตรง	.53	1.655	-.61	1.743	.38	1.695	-.20	1.707	-.27	1.981	2.094	.081
8. เป็นการใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์	2.19	.990	2.02	1.220	1.92	.891	1.95	1.029	2.14	.848	1.029	.392
9. ทำให้มีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น	1.98	1.102	2.03	1.034	2.19	.604	1.84	.982	2.10	.831	1.584	.178
10. ทำให้มีโอกาสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้	1.81	1.258	1.89	1.088	1.79	1.232	1.74	1.218	2.03	.744	.462	.763
11. ทำให้เหนื่อยไม่มีเวลา พักผ่อน	1.27	1.502	1.01	1.614	1.01	1.764	1.38	1.424	.96	1.643	1.121	.346

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้(+3)-เป็นไปได้ (-3)	ประถมศึกษา N=103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญา หรือ ปวส. N=81		ปริญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.16	1.912	.11	1.944	.29	1.840	.37	1.821	-.10	2.166	.494	.740
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	.20	1.131	1.94	1.238	2.01	1.089	1.92	1.120	1.96	.838	.245	.913
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.80	1.609	.78	1.739	.74	1.531	.72	1.572	.46	1.835	.265	.900
15. เป็นการเสียเวลา	.18	1.702	-.17	1.762	-.61	1.899	-.25	1.821	-.71	2.242	1.654	.160

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
การศึกษาของมารดา

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	ประถมศึกษา N=132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียน ชั้นเรียนปกติ	2.11	.929	2.20	.858	2.00	1.014	2.32	.667	1.90	1.586	1.691	.151
2. การตื่นเปลี่ยน เพราะ ค่า ใช้จ่ายสูง	1.75	1.296	1.70	1.368	1.76	1.563	1.58	1.358	1.70	1.719	.243	.914
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมี เพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.88	1.385	1.67	1.335	1.69	1.364	1.76	1.227	1.70	1.033	.475	.754
4. การเข้าใจในบทเรียนมาก ยิ่งขึ้น	2.15	.971	2.25	.793	2.14	.791	2.20	.847	2.00	1.256	.500	.753
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.31	.974	2.36	.888	2.43	.865	2.44	.612	2.45	.514	.445	.776
6. การเรียนและผล คะแนน เรียนดีขึ้น	1.87	.957	2.06	.993	1.76	1.045	1.91	.938	1.90	.640	1.178	.320

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้(+3)-เป็นไปได้ (-3)	ประถมศึกษา N=132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
7. ทำให้ไม่เข้าใจบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับ อาจารย์โดยตรง	.36	1.607	.41	1.712	-.72	1.809	-.49	1.767	1.00	2.149	1.120	.346
8. เป็นการใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์	2.06	1.144	2.03	1.122	2.08	.835	2.01	.901	1.90	1.071	.153	.962
9. ทำให้มีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น	1.96	1.135	2.16	.833	1.88	.883	2.07	.833	1.65	1.182	1.957	.100
10. ทำให้มีโอกาสสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้	1.71	1.322	2.08	.922	1.71	1.058	1.80	1.259	1.60	1.273	2.154	.074
11. ทำให้เหนื่อยไม่มีเวลา พักผ่อน	1.12	1.612	1.18	1.466	1.15	1.737	1.04	1.508	1.65	1.496	.598	.665

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้(+3)-เป็นไปได้ไม่ได้ (-3)	ประถมศึกษา N=132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญา หรือ ปวส. N=69		ปริญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	.13	1.848	.20	1.894	.44	1.819	-.74	1.967	1.00	2.127	1.652	.160
13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	1.92	1.214	2.15	.916	1.76	1.362	1.98	1.123	2.10	.718	1.495	.203
14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	.68	1.611	.71	1.572	1.05	1.607	.38	1.721	1.70	1.417	.347*	.008
15. เป็นการเสียเวลา	-.30	1.747	-.91	1.777	.15	1.745	-.44	2.031	.35	2.007	1.407	.231

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 14 คือ ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อศึกษาว่า การศึกษาของมารดาที่แตกต่างกันมีคู่ใดบ้างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป เป็นไปได้มากกว่านักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตาราง 19 สรุปผลการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต่าง ๆ

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของมารดา
1.ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมจากการเรียนชั้นเรียนปกติ 2.ทำให้สิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง 3.ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น 4.ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น 5.รู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ 6.ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น 7.ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง		ม.4 > ม.5,6	วิทย์ > คำนวณ วิทย์ > คำนวณ ภาษา ภาษา > คำนวณ	สูง > ปานกลาง ต่ำ * สูง >ต่ำ สูง >ต่ำ	สูง > ต่ำ ต่ำ > ปานกลาง,สูง * สูง > ปานกลาง,ต่ำ สูง > ปานกลาง,ต่ำ		

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อความเชื่อ เป็นไปได้ (+3)-เป็นไปได้ (-3)	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของมารดา
8. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ 9. ทำให้มีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น 10. ทำให้มีโอกาสสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้ 11. ทำให้เหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน 12. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ 13. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้ เรียนผ่านมาแล้ว 14. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป 15. เป็นการเสียเวลา	ญ > ช	ม.4 > ม.5		สูง > ต่ำ สูง > ต่ำ สูง > ต่ำ	ปานกลาง > ต่ำ		สูงกว่าป.ตรี > ป.ตรี
		ม.4 > ม.5,6	วิทย์ > คำนวณ				

จากตาราง 19 พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา คือ ตัวแปรระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

โดย นักเรียนม.4 มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียน ม. 5 และ 6

นักเรียนที่เรียนแผนวิทย์-คณิต มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนแผนศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา ในขณะที่นักเรียนแผนศิลป์-ภาษา มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียนเพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนแผนศิลป์-คำนวณ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ ทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้มีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และทำให้เหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง และต่ำ

นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงกว่า มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำกว่า ในขณะที่นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้สิ้นเปลืองเพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงกว่า

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชานักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 20 – 28 และสรุปผลดังตาราง 29

ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา
ตามตัวแปร เพศ

การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	หญิง N=274		ชาย N=148		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจาก การเรียนชั้นเรียนปกติ	2.65	.775	2.42	.983	-2.436*	.016
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-.84	1.731	-.56	1.863	1.518	.130
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.15	1.081	2.06	1.116	-.768	.443
4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.72	.681	2.46	.971	-2.853*	.005
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.63	.698	2.46	.987	-1.888	.060
6. การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	2.67	.689	2.45	1.012	-2.357*	.019
7. การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียน กับอาจารย์โดยตรง	.65	1.496	.18	1.575	1.193	.233
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.61	.704	2.44	.935	-1.900	.059
9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบ มากขึ้น	2.60	.704	2.45	.777	-1.964*	.050
10. การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.63	.806	2.41	1.062	-2.161*	.032
11. เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.81	1.748	-.62	1.837	1.041	.298
12. การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	-1.14	1.734	-1.19	1.783	1.375	.170
13. การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.59	.770	2.31	1.056	-2.815*	.005
14. เครียดกับการเรียนมากเกินไป	-1.01	1.702	-.56	1.841	2.423*	.016
15. การเสียเวลา	-.87	1.838	-.39	1.697	2.633*	.009

จากตาราง 20 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร เพศ มี 8 ข้อ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงประเมินคุณค่าของผลการเรียนกวดวิชาว่า การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า และประเมินว่า การเตรียมตัวกับการเรียนมากเกินไป และการเสียเวลา เป็นสิ่งที่เลวมากกว่านักเรียนชาย

ตาราง 21 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
ระดับชั้นเรียน

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) — เลว (-3)	ม.4 N =150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.61	.748	2.55	.946	2.54	.887	.251	.778
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-1.02	1.680	-.73	1.775	-.45	1.859	3.662*	.026
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.24	1.053	2.14	1.032	1.97	1.184	2.216	.110
4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.76	.595	2.66	.769	2.45	.990	5.730*	.004
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.70	.537	2.55	.873	2.45	.975	3.405*	.034
6. การเรียนและผล คะแนนเรียนดีขึ้น	2.68	.656	2.53	.939	2.57	.859	1.338	.263
7. การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.03	1.512	.03	1.472	.14	1.598	.221	.802
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.68	.648	2.46	.883	2.50	.845	2.975	.052
9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.59	.624	2.58	.703	2.48	.862	.991	.372
10. การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.63	.908	2.51	.947	2.51	.871	.772	.463
11. เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.86	1.741	-.86	1.711	-.51	1.880	1.700	.184

ตาราง 21 (ต่อ)

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ม.4 N=150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	-1.51	1.641	-1.54	1.594	-.98	1.969	4.512*	.012
13. การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.64	.829	2.44	.882	2.39	.947	3.128*	.045
14. เครียดกับการเรียนมากเกินไป	-.98	1.708	-.98	1.714	-.58	1.850	2.348	.097
15. การเสียเวลา	-.75	2.046	-.72	1.521	-.64	1.789	.140	.869

จากตาราง 21 ค่า F คำนวณได้จากคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา พบว่ามี 5 ข้อ จากทั้งหมด 15 ข้อ คือข้อที่ว่า การสิ้นเปลือง การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ และการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว ที่กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับชั้นเรียน มีการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอีก 10 ข้อ ที่เหลือไม่พบความแตกต่าง

ค่า F ที่พบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 22

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน ม.4 , ม.5 และ ม.6 คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	การประเมินผลการเรียนกวดวิชา	ระดับชั้นเรียน
2	การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง	ม.4 < ม.6
4	การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	ม.4 > ม.6
5	การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	ม.4 > ม.6
12	การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	ม.5 < ม.4 , 6

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 มีการประเมินว่า การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 และมีการประเมินว่า การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และ การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ในขณะที่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 มีการประเมินว่า การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 และ ปีที่ 6

ตาราง 23 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
แผนการเรียน

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	วิทย์-คณิต N=125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.61	.887	2.66	.710	2.47	.936	1.983	.139
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-.70	1.736	1.13	1.744	-.47	1.797	5.038*	.007
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.00	.995	2.22	.998	2.13	1.225	1.242	.290
4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.71	.657	2.65	.764	2.55	.922	1.398	.248
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.63	.561	2.60	.868	2.52	.923	.732	.482
6. การเรียนและผล คะแนนเรียนดีขึ้น	2.62	.714	2.64	.805	2.55	.909	.553	.576
7. การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.96	1.428	-.11	1.678	.19	1.464	1.513	.221
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.57	.663	2.60	.803	2.50	.884	.603	.548
9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.61	.619	2.62	.606	2.45	.882	2.563	.078
10. การมีโอกาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.64	1.802	2.56	.939	2.49	.968	.971	.380
11. เหลือ ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.76	1.802	-1.0	1.693	-.55	1.815	2.342	.097

ตาราง 23 (ต่อ)

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	วิทย์-คณิต N=125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	1.21	1.734	1.63	1.748	1.24	1.047	2.340	.098
13. การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.58	.774	2.53	.759	2.40	1.047	1.711	.182
14. เครียดกับการเรียนมากเกินไป	-.83	1.664	-.93	1.705	-.82	1.883	.139	.870
15. การเสียเวลา	-.78	1.521	-.76	2.111	-.61	1.741	.427	.653

จากตาราง 23 คะแนนการประเมินผลการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แผนการเรียนต่างกัน พบว่า เกือบทุกข้อไม่แตกต่างกัน ยกเว้น การประเมินผลในข้อที่ 2 คือ การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่า F ที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์-คำนวณ มีการประเมินว่า การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนที่เรียนแผนการเรียน ศิลป์-ภาษา

ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ระดับสูง N=253		ระดับปานกลาง N=98		ระดับต่ำ N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.70	.667	2.44	.985	2.26	1.145	8.918*	.000
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-.94	1.775	-.56	1.776	-.28	1.717	4.655*	.010
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.18	1.053	1.96	1.239	2.11	1.076	1.389	.250
4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.77	.558	2.48	1.017	2.33	1.068	1.503*	.000
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.68	.618	2.51	.899	2.28	1.161	7.574*	.001
6. การเรียนและผล คะแนนเรียนดีขึ้น	2.71	.615	2.51	.997	2.32	1.092	7.276*	.001
7. การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.08	1.510	-.02	1.539	.14	1.570	.257	.783
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.69	.553	2.42	.941	2.21	1.132	1.624*	.000
9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.67	.548	2.48	.815	2.22	1.030	1.313*	.000
10. การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.66	.776	2.53	.875	2.21	1.252	7.268*	.001
11. เหลือ ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.89	1.795	-.54	1.724	-.53	1.779	2.021	.134

ตาราง 24 (ต่อ)

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ระดับสูง N =253		ระดับปานกลาง N=98		ระดับต่ำ N=71		F-Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้น เรียนปกติ	-1.60	1.616	-1.16	1.853	-.74	1.917	2.021	.134
13. การทบทวนบทเรียนที่ ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.63	.747	2.39	1.002	2.15	1.077	7.575*	.001
14. เครียดกับการเรียน มากเกินไป	-1.00	1.736	-.79	1.752	-.42	1.817	3.078*	.047
15. การเสียเวลา	-.83	1.901	-.73	1.621	-.23	1.616	3.055*	.048

จากตาราง 24 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคะแนนการประเมินผลในการเรียนกวดวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ

ค่า F ที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 25

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง , ปานกลาง และต่ำ คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	การประเมินผลการเรียนกวดวิชา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
1	การได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
2	การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง	สูง < ต่ำ
4	การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
5	การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	สูง > ต่ำ
6	การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น	สูง > ต่ำ
8	การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	สูง > ปานกลาง , ต่ำ
9	การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	สูง > ต่ำ
10	การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	สูง > ต่ำ
12	การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	สูง < ต่ำ
13	การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	สูง > ต่ำ
15	การเสียเวลา	สูง < ต่ำ

จากตาราง 25 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีการประเมินว่า การได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และการทบทวน บทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง และต่ำ นอกจากนั้นยังประเมินว่า การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง และ การเสียเวลา เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับต่ำ

ตาราง 26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ระดับสูง N=110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	2.57	.861	2.61	.755	2.44	1.150	1.046	.352
2. การสิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-.38	1.734	-.79	1.772	-1.14	1.804	4.200*	.016
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.17	.886	2.14	1.081	1.97	1.393	.833	.436
4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	2.56	.883	2.68	.682	2.55	1.030	1.248	.288
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.46	.925	2.62	.689	2.58	.999	1.551	.213
6. การเรียนและผล คะแนนเรียนดีขึ้น	2.53	.863	2.64	.715	2.55	1.071	.778	.460
7. การไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	.20	1.515	-.45	1.508	-.71	1.600	.789	.455
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.54	.819	2.59	.735	2.44	.957	.943	.390
9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	2.51	.687	2.59	.706	2.45	.879	1.203	.301
10. การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	2.56	.862	2.61	.766	2.37	1.331	1.904	.150
11. เหลือ ไม่มีเวลาพักผ่อน	-.77	1.727	-.76	1.814	-.67	1.767	.085	.919

ตาราง 26 (ต่อ)

การประเมินผลของการเรียน กวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ระดับสูง N=110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้น เรียนปกติ	-1.17	1.765	1.45	1.694	-1.28	1.927	1.072	.343
13. การทบทวนบทเรียนที่ ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.51	.705	2.51	.884	2.41	1.096	.368	.692
14. เครียดกับการเรียน มากเกินไป	-.65	1.742	-.96	1.764	-.80	1.782	1.189	.303
15. การเสียเวลา	-.60	1.682	-.76	1.891	-.71	1.686	.0298	.742

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีคะแนนการประเมินผลในการเรียนกวดวิชา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น การประเมินผล ในข้อที่ 2 คือ การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่า F ที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั้นได้ทำการตรวจสอบหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ มีการประเมินว่า การสิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นสิ่งที่น้อยกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง

ตาราง 27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
การศึกษาของบิดา

การประเมินผลของ การเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ประถมศึกษา N=103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียน ชั้นเรียนปกติ	2.54	.872	2.60	.871	2.54	.791	2.58	.954	2.60	.628	.103	.981
2. การตื่นเปลือก เพราะ ค่า ใช้จ่ายสูง	-.42	1.845	-.83	1.736	-1.01	1.757	-.68	1.705	-1.03	1.971	1.570	.181
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมี เพื่อนเพิ่มมากขึ้น	1.97	1.286	2.22	1.075	2.13	.984	2.11	.988	2.28	1.049	.885	.473
4. การเข้าใจในบทเรียนมาก ยิ่งขึ้น	2.61	.807	2.62	.983	2.65	.595	2.63	.793	2.64	.558	.036	.998
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.61	.717	2.56	.905	2.58	.686	2.55	.790	2.57	1.168	.066	.992
6. การเรียนและผล คะแนน เรียนดีขึ้น	2.51	.814	2.66	.797	2.70	.664	2.49	1.021	2.75	.518	1.402	.233

ตาราง 27 (ต่อ)

การประเมินผลของ การเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ประถมศึกษา N =103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
7. การไม่เข้าใจบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับ อาจารย์โดยตรง	.12	1.606	.61	1.519	.23	1.624	-.17	1.384	.28	1.487	.254	.907
8. การใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์	2.55	.813	2.53	.813	2.60	.683	2.55	.853	2.46	.838	.179	.949
9. การมีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น	2.47	.850	2.60	.713	2.59	.720	2.54	.661	2.57	.634	.474	.755
10. การมีโอกาสสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้	2.51	.895	2.63	.887	2.48	1.050	2.55	.901	2.64	.621	.475	.754
11. เหนื่อยไม่มีเวลา พักผ่อน	-.44	1.791	-.77	1.646	-.81	1.924	-.82	1.689	-1.32	2.058	1.553	.186

ตาราง 27 (ต่อ)

การประเมินผลของ การเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว(-3)	ประถมศึกษา N =103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้น เรียนปกติ	-1.27	1.821	-1.30	1.842	-1.37	1.691	-1.45	1.633	-1.46	1.815	.181	.948
13. การทบทวนบทเรียนที่ ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.47	.937	2.57	.853	2.45	.962	2.43	.888	2.60	.628	.504	.733
14. เครียดกับการเรียน มากเกินไป	-.68	1.793	-.91	1.755	-.93	1.712	-.84	1.775	-1.03	1.855	.374	.827
15. การเสียเวลา	-.21	2.103	-.79	1.680	-.72	1.695	-1.03	1.550	-1.03	1.933	3.075*	.016

จากตาราง 27 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีการประเมินผลการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน เกือบทุกข้อ ยกเว้น การประเมินผลข้อที่ 15 คือ การเสียเวลา ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จาก การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการประเมินว่า การเสียเวลา เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 28 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา ตามตัวแปร
การศึกษาของมารดา

การประเมินผลของ การเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว (-3)	ประถมศึกษา N=132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียน ชั้นเรียนปกติ	2.52	.944	2.57	.904	2.63	.727	2.58	.819	2.65	.587	.250	.909
2. การตื่นเปลือก เพราะ ค่า ใช้จ่ายสูง	-.68	1.787	-.74	1.741	-.94	1.877	-.60	1.722	-1.10	1.944	.574	.682
3. การได้พบเพื่อนใหม่และมี เพื่อนเพิ่มมากขึ้น	2.13	1.124	2.05	1.132	2.20	1.092	2.06	1.028	2.40	.940	.584	.675
4. การเข้าใจในบทเรียนมาก ยิ่งขึ้น	2.56	.958	2.60	.759	2.72	.591	2.65	.824	2.80	.410	.695	.596
5. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	2.56	.901	2.56	.706	2.73	.504	2.48	.853	2.55	1.356	.977	.420
6. การเรียนและผล คะแนน เรียนดีขึ้น	2.59	.827	2.55	.848	2.65	.724	2.59	.932	2.75	.444	.311	.870

ตาราง 28 (ต่อ)

การประเมินผลของ การเรียนกวดวิชา ดี (+3) - เลว(-3)	ประถมศึกษา N=132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
7. การไม่เข้าใจบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับ อาจารย์โดยตรง	.15	1.528	-.25	1.584	.14	1.692	.24	1.308	-.24	1.654	.481	.749
8. การใช้เวลาให้เป็น ประโยชน์	2.59	.781	2.58	.751	2.59	.773	2.40	.905	2.60	.820	.853	.492
9. การมีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น	2.47	.860	2.64	.632	2.63	.617	2.44	.774	2.70	.470	1.677	.154
10. การมีโอกาสสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้	2.58	.882	2.58	.865	2.49	1.106	2.56	.688	2.45	1.356	.209	.933
11. เหลือเวลา พักผ่อน	-.54	1.825	-.73	1.684	-1.05	1.797	-.62	1.742	-1.65	1.899	2.354	.053

ตาราง 28 (ต่อ)

การประเมินผลของ การเรียนรู้กวดวิชา ดี (+3) - เลว(-3)	ประถมศึกษา N =132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
12. การไม่สนใจเรียนในชั้น เรียนปกติ	-1.31	1.825	-1.46	1.724	-1.55	1.745	-1.01	1.684	1.65	1.694	1.269	.281
13. การทบทวนบทเรียนที่ ได้เรียนผ่านมาแล้ว	2.48	.920	2.49	1.004	2.59	.692	2.41	.864	2.60	.680	.430	.787
14. เครียดกับการเรียน มากเกินไป	-.79	1.776	-.94	1.711	-.97	1.714	-.48	1.782	-1.85	1.755	2.731*	.029
15. การเสียเวลา	-.56	1.974	-.77	1.662	-.93	1.860	-.69	1.678	-.70	1.890	.484	.747

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีคะแนนการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 14 คือ เครียดกับการเรียนมากเกินไป ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อศึกษาว่า การศึกษาของมารดาที่แตกต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จาก การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีการประเมินว่า การเครียดกับการเรียนมากเกินไป เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับ ปริญญาตรี

ตาราง 29 สรุปผลการเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรต่าง ๆ

การประเมินผล ของการเรียนกวดวิชา ดี(+3)- เลว (-3)	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของมารดา
1.การได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติม จากการเรียนชั้นเรียนปกติ	ญ > ช			สูง > ปานกลาง ต่ำ			
2.การให้สัเปลี่ยน เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง		ม.4 < ม.6	คำนวณ < ภาษา	สูง < ต่ำ	ต่ำ < สูง		
3.การได้พบเพื่อนใหม่และมี เพื่อนเพิ่มมากขึ้น		ม.4 > ม.5,6			*		
4.การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	ญ > ช	ม.4 > ม.5		สูง > ปานกลาง,ต่ำ			
5.การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ		ม.4 > ม.5	สูง > ต่ำ				
6.การให้การเรียน และ ผลคะแนน เรียนดีขึ้น	ญ > ช		สูง > ต่ำ				
7.การให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะ ไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง							

ตาราง 29 (ต่อ)

การประเมินผล ของการเรียนกวดวิชา ดี(+3)- เลว (-3)	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครอบครัว	การศึกษา ของบิดา	การศึกษา ของมารดา
8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์				สูง>ปานกลาง,ต่ำ			
9. การมีทักษะและมั่นใจใน การทำข้อสอบมากขึ้น	ญ > ช			สูง>ต่ำ			
10. การให้มีโอกาสสอบเข้า มหาวิทยาลัยได้	ญ > ช			สูง>ต่ำ			
11.เหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน							
12.การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ		ม.5 < ม.4, ม.6		สูง<ต่ำ			
13.การทบทวนบทเรียนที่ได้ เรียนผ่านมาแล้ว	ญ > ช	*					
14.เครียดกับการเรียนมากเกินไป	ญ < ช			*			
15.การเสียเวลา	ญ < ช			สูง<ต่ำ		ป.ตรี<ประถม	สูงกว่าป.ตรี<ป.ตรี

โดยภาพรวม พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนกวดวิชาของนักเรียน คือ ตัวแปร เพศ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากตาราง พบว่า นักเรียนหญิง มีการประเมินคุณค่าว่า การได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบ การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียนชาย นอกจากนี้ นักเรียนหญิง ยังประเมินคุณค่าว่า การเครียดกับการเรียนมากเกินไปและการเสียเวลา เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนชาย

นักเรียน ม. 4 มีการประเมินคุณค่าว่า การสิ้นเปลืองเพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนม. 6 แต่ประเมินว่า การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และ การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียน ม.5 ในขณะที่ นักเรียน ม.5 ประเมินว่า การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียน ม.4 และ 6

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีการประเมินคุณค่าว่า การได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น และการมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า และยังประเมินว่า การสิ้นเปลืองเพราะค่าใช้จ่ายสูง การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ และการเสียเวลา เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปรต้น

ตาราง 30 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบที เพื่อเปรียบเทียบคะแนนการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	t	P-Value
เพศ					
หญิง	274	1.55	1.242	.097	.922
ชาย	148	1.56	1.376		

จากตาราง 30 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพศหญิง และ เพศชาย มีการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการทดสอบเอฟ เพื่อเปรียบเทียบคะแนน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	F-Ratio	F-Prob
ระดับชั้นเรียน					
มัธยมศึกษาปีที่ 4	150	1.45	1.313	1.736	.177
มัธยมศึกษาปีที่ 5	137	1.51	1.312		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	135	1.72	1.230		
แผนการเรียน					
วิทย์-คณิต	125	1.59	1.192	.314	.731
ศิลป์-คำนวณ	130	1.48	1.301		
ศิลป์-ภาษา	167	1.59	1.354		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
ระดับสูง	253	1.48	1.364	1.162	.314
ระดับปานกลาง	98	1.71	1.175		
ระดับต่ำ	71	1.60	1.152		
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว					
ระดับสูง	110	1.47	1.450	.627	.534
ระดับปานกลาง	242	1.61	1.206		
ระดับต่ำ	70	1.48	1.304		

ตาราง 31 (ต่อ)

ตัวแปร	N	$\bar{X}$	SD	F-Ratio	F-Prob
การศึกษาของบิดา					
ประถมศึกษา	103	1.42	1.390	.413	.799
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	113	1.61	1.290		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	81	1.64	1.258		
ปริญญาตรี	97	1.55	1.198		
สูงกว่าปริญญาตรี	28	1.57	1.345		
การศึกษามารดา					
ประถมศึกษา	132	1.42	1.342	2.366	.052
มัธยมศึกษา หรือ ปวช.	120	1.83	1.117		
อนุปริญญา หรือ ปวส.	69	1.37	1.215		
ปริญญาตรี	81	1.46	1.360		
สูงกว่าปริญญาตรี	20	1.80	1.399		

จากตาราง 31 พบว่า ค่า F ที่คำนวณได้จากการเปรียบเทียบคะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จำแนกตามตัวแปรดังกล่าว มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 การเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 32 – 38 และสรุปผลดังตาราง 39
ตาราง 32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)-ไม่ควร(-3)	หญิง N=274		ชาย N=148		t	p
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.56	1.262	1.49	1.407	-.540	.589
2. พ่อ	1.50	1.321	1.36	1.485	-.959	.338
3. เพื่อน	1.47	1.312	1.23	1.381	-1.718	.087
4. ครู-อาจารย์	1.21	1.342	1.15	1.474	.221	.825
5. พี่	1.34	1.269	1.08	1.418	-1.917	.056
6. ญาติ	1.39	1.262	1.25	1.408	1.047	.296

จากตาราง 32 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพศหญิงและเพศชาย มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 33 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ระดับชั้นเรียน

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)-ไม่ควร(-3)	ม.4 N=150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.52	1.384	1.39	1.363	1.71	1.164	2.016	.135
2. พ่อ	1.44	1.383	1.29	1.457	1.61	1.287	1.785	.169
3. เพื่อน	1.50	1.314	1.21	1.442	1.44	1.249	1.836	.161
4. ครู-อาจารย์	1.12	1.462	.92	1.370	1.35	1.295	3.279*	.039
5. พี่	1.32	1.440	1.12	1.280	1.31	1.242	1.005	.367
6.ญาติ	1.36	1.352	1.21	1.348	1.44	1.237	1.022	.361

จากตาราง 33 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนอยู่ในระดับชั้นเรียนต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 4 คือ ครู-อาจารย์ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนอยู่ในระดับชั้นเรียนต่างกันมีคู่ใดบ้าง ที่มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 6 มีความเชื่อว่า ครู-อาจารย์ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา มากกว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 5

ตาราง 34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
แผนการเรียน

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)-ไม่ควร(-3)	วิทย์-คณิต N =125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.52	1.314	1.59	1.333	1.46	1.302	.501	.606
2. พ่อ	1.51	1.434	1.47	1.415	1.38	1.316	.311	.733
3. เพื่อน	1.64	1.166	1.26	1.472	1.29	1.336	3.168*	.043
4. ครู-อาจารย์	1.14	1.492	.99	1.454	1.23	1.299	1.164	.313
5. พี่	1.44	1.266	1.20	1.343	1.16	1.354	1.743	.176
6.ญาติ	1.52	1.228	1.23	1.355	1.28	1.340	1.865	.156

จากตาราง 34 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 3 คือ เพื่อน ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนการเรียนต่างกันมีคู่ใดบ้าง ที่มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จาก การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ตาราง 35 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)-ไม่ควร(-3)	ระดับสูง N=253		ระดับปาน กลาง N=98		ระดับต่ำ N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. พ่อ	1.51	1.370	1.64	1.212	1.49	1.252	.395	.674
2. แม่	1.43	1.420	1.55	1.309	1.38	1.345	.366	.693
3. เพื่อน	1.33	1.418	1.51	1.132	1.39	1.325	.570	.566
4. ครู-อาจารย์	1.05	1.411	1.34	1.378	1.14	1.301	1.606	.202
5. พี่	1.36	1.357	1.19	1.154	.95	1.408	2.752	.065
6. ญาติ	1.33	1.334	1.43	1.244	1.21	1.351	.615	.541

จากตาราง 35 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)-ไม่ควร(-3)	ระดับสูง N =110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. พ่อ	1.43	1.404	1.60	1.310	1.47	1.176	.755	.470
2. แม่	1.32	1.533	1.57	1.280	1.22	1.436	2.331	.098
3. เพื่อน	1.30	1.500	1.47	1.239	1.20	1.399	1.444	.237
4. ครู-อาจารย์	1.04	1.467	1.26	1.306	.81	1.487	3.252*	.040
5. พี่	1.16	1.474	1.31	1.239	1.18	1.386	.628	.534
6. ญาติ	1.20	1.501	1.42	1.240	1.28	1.252	1.147	.319

จากตาราง 36 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่ 4 คือ ครู-อาจารย์ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกันมีคู่ใดบ้างที่มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ไม่มีคู่ใดที่แตกต่างกัน

ตาราง 37 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
การศึกษาของบิดา

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)- ไม่ควร(-3)	ประถมศึกษา N =103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.48	1.227	1.53	1.350	1.46	1.333	1.56	1.391	1.89	1.165	.617	.650
2. พ่อ	1.52	1.110	1.42	1.456	1.28	1.425	1.49	1.479	1.64	1.520	.536	.709
3. เพื่อน	1.39	1.323	1.41	1.321	1.55	1.284	1.21	1.437	1.35	1.311	.729	.572
4. ครู-อาจารย์	1.24	1.200	1.23	1.396	1.08	1.450	.92	1.515	1.17	1.362	.884	.473
5. พี่	1.23	1.387	1.38	1.305	1.30	1.347	1.11	1.306	1.14	1.238	.653	.625
6. ญาติ	1.19	1.221	1.47	1.254	1.32	1.340	1.21	1.452	1.82	1.248	1.795	.129

จากตาราง 37 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 38 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
การศึกษาของมารดา

กลุ่มอ้างอิง ควร(+3)- ไม่ควร(-3)	ประถมศึกษา N =132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.36	1.273	1.73	1.221	1.46	1.420	1.56	1.359	1.70	1.490	1.391	.236
2. พ่อ	1.31	1.349	1.68	1.209	1.30	1.396	1.39	1.516	1.50	1.820	1.361	.247
3. เพื่อน	1.37	1.274	1.48	1.402	1.43	1.355	1.33	1.332	1.0	1.414	.628	.642
4. ครู-อาจารย์	1.23	1.240	1.31	1.359	.84	1.520	1.07	1.421	.65	1.694	2.132	.076
5. พี่	1.18	1.272	1.61	1.224	.92	1.438	1.20	1.281	.85	1.663	3.951	.004*
6. ญาติ	1.23	1.203	1.59	1.212	1.10	1.426	1.39	1.271	1.50	2.084	2.035	.089

จากตาราง 38 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 5 คือ พี่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็น รายคู่ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มารดา มีระดับการศึกษาต่างกันมีคู่ใดบ้าง ที่มีความ เชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe)

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มารดา มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา หรือ ปวช. มีความเชื่อว่า พี่ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา มากกว่า นักเรียนที่มารดา มี การศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ปวส.

ตาราง 39 สรุปผลการเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามตัวแปรต่าง ๆ

ข้อความเชื่อ	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ฐานะทางเศรษฐกิจ	การศึกษาบิดา	การศึกษามารดา
1. แม่ 2. พ่อ 3. เพื่อน 4. ครู-อาจารย์ 5. พี่ 6.ญาติ		ม.6 > ม.5	*		*		มัธยม > อนุปริญญา

จากตาราง 39 พบว่า โดยภาพรวม ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา พบว่า มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 การเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ตามตัวแปรต่าง ๆ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตาราง 40 – 48 และสรุปผลดังตาราง 49
ตาราง 40 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยม
ศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ

แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	หญิง N=274		ชาย N=148		t	P
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.84	1.141	1.62	1.252	-1.812	.071
2. พ่อ	1.78	1.211	1.70	1.133	.566	.517
3. เพื่อน	1.26	1.187	1.07	1.385	-1.400	.163
4. ครู-อาจารย์	1.66	1.172	1.51	1.169	.688	.219
5. พี่	1.30	1.216	1.08	1.198	.815	.073
6.ญาติ	1.20	1.267	1.08	1.327	.381	.349

จากตาราง 40 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เพศหญิงและเพศชาย มีแรงจูงใจที่จะ
คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ระดับชั้นเรียน

แรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	ม.4 N =150		ม.5 N=137		ม.6 N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.86	1.040	1.72	1.185	1.70	1.327	.789	.455
2. พ่อ	1.82	1.123	1.74	1.118	1.68	1.312	.440	.644
3. เพื่อน	1.20	1.220	1.21	1.101	1.17	1.455	.025	.975
4. ครู-อาจารย์	1.65	1.170	1.68	1.005	1.48	1.320	1.204	.301
5. พี่	1.24	1.181	1.28	1.063	1.14	1.383	.514	.598
6.ญาติ	1.25	1.232	1.21	1.102	1.00	1.501	1.582	.207

จากตาราง 41 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีระดับชั้นเรียนต่างกัน มีแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
แผนการเรียน

แรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	วิทย์-คณิต N =125		ศิลป์-คำนวณ N=130		ศิลป์-ภาษา N=167		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.81	1.180	1.67	1.221	1.80	1.161	.582	.559
2. พ่อ	1.74	1.224	1.75	1.270	1.76	1.087	.007	.993
3. เพื่อน	1.21	1.168	.94	1.474	1.37	1.117	4.353*	.013
4. ครู-อาจารย์	1.55	1.234	1.48	1.307	1.74	.992	2.073	.127
5. พี่	1.28	1.243	.99	1.291	1.35	1.104	3.628*	.027
6.ญาติ	1.24	1.126	.91	1.414	1.28	1.280	3.491*	.031

จากตาราง 42 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนแตกต่างกัน มีแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3 ข้อ คือ ข้อที่ 3 คือ เพื่อน ข้อที่ 5 คือ พี่ และข้อที่ 6 คือ ญาติ

จึงนำผลที่ได้ไปหาค่าความแตกต่างเป็นรายคู่เพื่อศึกษาว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนการเรียนต่างกันมีคู่ใดบ้าง ที่มีแรงงใจที่จะคล้อยอ้างอิงแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 43

ตาราง 43 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจที่จะ
 คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร แผนการเรียนรู้ วิทย์-คณิต , ศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา
 คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	แผนการเรียนรู้
3	เพื่อน	ภาษา > คำนวณ
5	พี่	ภาษา > คำนวณ
6	ญาติ	ภาษา > คำนวณ

จากตาราง 43 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผน ศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะ
 คล้อยตาม เพื่อน พี่ และ ญาติ มากกว่า นักเรียนที่เรียนแผน ศิลป์-คำนวณ

ตาราง 44 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	ระดับสูง N =253		ระดับปานกลาง N=98		ระดับต่ำ N=135		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. พ่อ	1.85	1.177	1.63	1.213	1.66	1.158	1.591	.205
2. แม่	1.90	1.128	1.48	1.286	1.56	1.155	5.651*	.004
3. เพื่อน	1.24	1.229	1.12	1.341	1.12	1.275	.463	.630
4. ครู-อาจารย์	1.75	1.064	1.41	1.299	1.36	1.290	4.759*	.009
5. พี่	1.39	1.096	1.08	1.249	.80	1.430	7.839*	.000
6. ญาติ	1.32	1.108	.92	1.494	.88	1.488	5.434*	.005

จากตาราง 44 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ จากทั้งหมด 6 ข้อ เพื่อศึกษาว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคู่ใดบ้างที่มีแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ดังแสดงผลในตาราง 45

ตาราง 45 การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจที่จะ
 คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ
 คู่ที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อ	แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2	พ่อ	สูง > ปานกลาง
4	ครู-อาจารย์	สูง > ปานกลาง
5	พี่	สูง > ปานกลาง
6	ญาติ	สูง > ปานกลาง , ต่ำ

จากตาราง 45 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มี
 แรงจูงใจที่จะ คล้อยตาม พ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ระดับปานกลาง และต่ำ

ตาราง 46 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

แรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	ระดับสูง N =110		ระดับปานกลาง N=242		ระดับต่ำ N=70		F- Ratio	F- Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. พ่อ	1.73	1.178	1.78	1.214	1.78	1.101	.061	.941
2. แม่	1.82	.994	1.73	1.253	1.68	1.222	.344	.709
3. เพื่อน	1.29	1.214	1.17	1.267	1.11	1.324	.482	.618
4. ครู-อาจารย์	1.58	1.103	1.65	1.146	1.48	1.359	.619	.539
5. พี่	1.29	1.144	1.24	1.233	1.05	1.249	.861	.424
6. ญาติ	1.19	1.215	1.21	1.250	.92	1.506	1.382	.252

จากตาราง 46 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวแตกต่างกัน มีแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 47 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
การศึกษาของบิดา

แรงงใจที่จะ คล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	ประถมศึกษา N =103		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=113		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=81		ปริญญาตรี N=97		สูงกว่า ปริญญาตรี N=28		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.77	.979	1.83	1.133	1.86	1.232	1.61	1.402	1.75	1.142	.602	.661
2. พ่อ	1.76	.992	1.72	1.269	1.86	1.262	1.65	1.298	1.82	.818	.369	.831
3. เพื่อน	1.33	1.159	1.20	1.396	1.23	1.186	1.04	1.240	1.07	1.358	.785	.535
4. ครู-อาจารย์	1.80	1.067	1.54	1.210	1.56	1.254	1.53	1.155	1.50	1.201	.980	.418
5. พี่	1.32	1.198	1.34	1.186	1.28	1.206	.94	1.219	1.17	1.306	1.767	.135
6.ญาติ	1.08	1.394	1.15	1.233	1.43	1.203	1.04	1.330	1.10	1.165	1.206	.307

จากตาราง 47 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจที่จะกล้อยกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 48 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงงใจที่จะคล้อยกลุ่มอ้างอิง ตามตัวแปร
การศึกษาของมารดา

แรงงใจที่จะ คล้อยตามกลุ่ม ต้องการ (+3) – ไม่ต้องการ (-3)	ประถมศึกษา N =132		มัธยมศึกษา หรือ ปวช. N=120		อนุปริญญา หรือ ปวส. N=69		ปริญญาตรี N=81		สูงกว่า ปริญญาตรี N=20		F-Ratio	F-Prob
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. แม่	1.72	1.192	1.77	1.133	1.84	1.079	1.83	1.208	1.50	1.670	.432	.786
2. พ่อ	1.69	1.259	1.74	1.205	1.76	1.177	1.80	1.111	1.95	.887	.251	.909
3. เพื่อน	1.24	1.337	1.16	1.169	1.01	1.242	1.35	1.197	1.05	1.605	.817	.515
4. ครู-อาจารย์	1.74	1.129	1.53	1.173	1.57	1.103	1.62	1.219	1.20	1.436	1.180	.319
5. พี่	1.11	1.264	1.46	1.107	1.01	1.242	1.23	1.132	1.20	1.542	2.010	.092
6. ญาติ	1.11	1.287	1.30	1.149	.97	1.444	1.24	1.318	.95	2.394	.993	.411

จากตาราง 48 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีแรงจูงใจที่จะคล้อยกลุ่มอ้างอิงไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

ตาราง 49 สรุปผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายตามตัวแปรต่าง ๆ

ข้อความเชื้อ	เพศ	ระดับชั้น	แผนการเรียน	ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	ฐานะทาง เศรษฐกิจ	การศึกษา บิดา	การศึกษา มารดา
1. แม่							
2. พ่อ				สูง> ปานกลาง			
3. เพื่อน			ภาษา>คำนวณ				
4. ครู-อาจารย์				สูง> ต่ำ			
5. พี่			ภาษา>คำนวณ	สูง> ต่ำ			
6. ญาติ			ภาษา>คำนวณ	สูง> ปานกลาง,ต่ำ			

จากตาราง 49 โดยภาพรวมพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ ตัวแปร แผนการเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โดยนักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม เพื่อน พี่ และ ญาติ มากกว่านักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-คำนวณ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม พ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
4. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
5. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา
6. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดามีทัศนคติแตกต่างกัน

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน

3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการประเมินผลการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน

4. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน

5. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน

6. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร 2 จำนวนโรงเรียน 8 โรงเรียนเป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 422 คน ซึ่งเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แบบสอบถาม “ทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา” ซึ่งการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้สร้างตามขั้นตอนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชบายนและไอเซน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปยังโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. สร้างแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end) เพื่อสำรวจหาความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการเรียนกวดวิชา หากกลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents) และหาคำคุณศัพท์ที่แสดงการประเมินค่าของการเรียนกวดวิชา กับ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 90 คน ที่โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 135 คน
4. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 422 คน
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อที่จะนำมาลงรหัสแล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

สรุปผลการศึกษา

1. จากการศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า
 - 1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการเรียนกวดวิชา
 - 1.2 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่การเรียนกวดวิชาทำให้เกิดผลดีและผลเสียควบคู่กันไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยความเชื่อมากที่สุด ในข้อที่ว่า ทำให้รู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ
 - 1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการประเมินคุณค่าของการเรียนกวดวิชา เป็นไปตามสามัญสำนึก กล่าวคือ ผลดีของการเรียนกวดวิชา นักเรียนจะประเมินคุณค่าว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดี ส่วนผลเสียของการเรียน กวดวิชานั้น นักเรียนจะประเมินคุณค่าว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เลว
 - 1.4 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ในเชิงบวก
 - 1.5 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความเชื่อว่า กลุ่มอ้างอิง ได้แก่ แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์ พี่ และญาติ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา
 - 1.6 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในเชิงบวก โดยนักเรียนต้องการที่จะทำตามในสิ่งที่ “แม่” ประสงค์ให้ทำมากที่สุด
2. จากการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติ ความเชื่อ การประเมินผล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่า

2.1 ทักษะคิดต่อการเรียนกวดวิชา พบว่า มีเพียงตัวแปรเดียวที่แตกต่างกัน คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง มีทักษะคิดต่อการเรียนกวดวิชาดีกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ

2.2 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกัน ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน ดังนี้

1) นักเรียนม.4 มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนม. 5 และ 6

2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแผนวิทย์-คณิต มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น , ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนแผนศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา ในขณะที่ นักเรียนแผนศิลป์-ภาษา มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียนเพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนแผนศิลป์-คำนวณ

3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ ทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้มีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และทำให้เหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ

4) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงกว่า มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำกว่า ในขณะที่นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้สิ้นเปลือง เพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูงกว่า

2.3 การประเมินผลการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกัน ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้น และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการประเมินผลการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน ดังนี้

1) นักเรียนหญิง มีการประเมินคุณค่าว่า การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การมี

ทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบ การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และการทบทวนบทเรียนที่ได้ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียนชาย นอกจากนี้ นักเรียนหญิง ยังประเมินคุณค่าว่า การเครียดกับการเรียนมากเกินไปและการเสียเวลา เป็นสิ่งที่เลวมากกว่า นักเรียนชาย

2) นักเรียน ม.4 มีการประเมินคุณค่าว่า การสิ้นเปลืองเพราะค่าใช้จ่ายสูง เป็นสิ่งที่ดีน้อยกว่า นักเรียนม.6 แต่ประเมินว่า การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และ การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียน ม.5 ในขณะที่ นักเรียน ม.5 ประเมินว่า การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ เป็นสิ่งที่เลวมากกว่า นักเรียน ม.4 และ 6

3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีการประเมินคุณค่าว่า การได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น การรู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การมีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น และการมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นสิ่งที่ดีมากกว่า และยังประเมินว่า การสิ้นเปลืองเพราะค่าใช้จ่ายสูง การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ และการเสียเวลา เป็นสิ่งที่เลวมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ

2.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน

2.5 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกัน ตามตัวแปร แผนการเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน ดังนี้

1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามเพื่อน พี่ และญาติ มากกว่า นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-คำนวณ

2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตาม พ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และญาติ มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและเปรียบเทียบ ทักษะคิด ความเชื่อ การประเมินผล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามตัวแปรชีวิตสังคม ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของพีชบายน์และไอเซน จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะคิดต่อการเรียนกวดวิชา

จากการวิจัย พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการเรียนกวดวิชา ทั้งนี้อาจมาจากการที่ นักเรียนได้เห็นถึงประโยชน์และยอมรับผลที่จะได้จากการเรียนกวดวิชา อีกส่วนหนึ่งอาจมาจากการสนับสนุนและได้รับ คำแนะนำจากผู้ปกครอง ซึ่งจากการศึกษาของ ศรสมน เจริญสุริมา (2549 :50) พบว่า ผู้ปกครองก็มีทัศนคติในเชิงบวกต่อการเรียนกวดวิชาเช่นกัน สอดคล้องกับคำกล่าวของ สุชา จันทระ (2544:273) ที่ว่า ครอบครัวเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติให้กับเด็ก ทั้งนี้เพราะเด็กมีการเชื่อฟังพ่อแม่อยู่แล้ว เด็กและผู้ปกครองจึงมีทัศนคติคล้ายกัน

เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรชีวสังคม พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อทัศนคติที่สุด คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง มีทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาดีกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ อาจเพราะ ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาค่อนข้างสูง ครอบครัวที่มีฐานะดีกว่าย่อมมีกำลังทรัพย์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนกวดวิชา

2. ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา

จากการวิจัย พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวโน้มเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาให้ผลดี แต่ก็เชื่อว่ามีผลเสียควบคู่กันไป แต่นักเรียนจะมองภาพในเชิงบวกมากกว่า โดยนักเรียนมีความเชื่อสูงสุด ในข้อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้รู้เทคนิคและสูตรลัดต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภา พร รุ่งโรจน์ (2549 : 42) ที่พบว่า ครุมีความเชื่อว่า การสนับสนุนให้นักเรียนกวดวิชา ทำให้นักเรียนได้แนวคิดและเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬาลักษณ์ (2543:90) ที่พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เชื่อว่า การกวดวิชาผู้สอนจะให้เทคนิคมีประโยชน์ต่อการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา แก้วไทรนันท์ (2545:76) ที่ นักเรียนเห็นว่า การกวดวิชา มีการสอนเทคนิคการจำ และสูตรในการคำนวณที่สามารถหาคำตอบได้เร็วและถูกต้อง

เมื่อเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกัน ตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมพบว่า นักเรียน ม.4 หรือ นักเรียนแผนวิทย์-คณิต หรือ นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หรือ ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัวสูง มีแนวโน้มเชื่อว่า การเรียนกวดวิชานั้นให้ผลดีมากกว่า

ดังนี้

นักเรียนม.4 มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนม. 5 และ 6 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 7) ที่พบว่า สาเหตุที่นักเรียนเรียนกวดวิชา นักเรียนส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า การเรียนกวดวิชาจะช่วยทบทวนวิชาที่เรียนมาแล้ว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 64) พบว่า นักเรียน ม.4 คิดว่า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการเรียนกวดวิชา คือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนวิทย์-คณิต มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และเป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนแผนศิลป์-คำนวณ และศิลป์-ภาษา อาจเพราะ แผนวิทย์-คณิต เป็นแผนการเรียนที่เรียนค่อนข้างยากและเน้นหนักในเรื่องของการคำนวณ ซึ่งการเรียนในชั้นเรียนอาจไม่เพียงพอ นักเรียนจึงต้องเพิ่มเติมจากการเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตต์กาญจน์นันท์ ชันติวงศ์ (2546:90) พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่เป็นนักเรียนแผนวิทย์-คณิต เพราะเป็นแผนที่มีการแข่งขันกันสูง โดยต่างคาดหวังที่จะได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมควร นาวิระ (2543:80) พบว่า แผนการเรียนมีความสัมพันธ์กับสาเหตุการเรียนกวดวิชา โดยนักเรียนแผนวิทย์-คณิต เรียนกวดวิชามากที่สุด เพราะเป็นแผนที่เน้นการคำนวณ เพราะฉะนั้น จึงต้องการคำแนะนำในเรื่องของแนวทางการคิดคำตอบ การแก้โจทย์ และทบทวนสูตรต่าง ๆ

ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ ทำให้เข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้มีทักษะและมั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ และทำให้เหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและต่ำ อาจเพราะ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นนักเรียนที่ให้ความสำคัญกับการเรียน จึงพยายามหาวิธีที่จะเพิ่มคะแนนเฉลี่ยให้สูงขึ้น สร้างความแข็งแกร่งทางความรู้และความมั่นใจให้ตนเอง เพื่อโอกาสในการสอบแข่งขัน และวิธีที่นักเรียนให้ความสำคัญก็คือ การเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536:36) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนกวดวิชาจะมีผลการเรียนดี และสาเหตุที่เรียนกวดวิชาก็เพื่อต้องการเพิ่มพูนความรู้ให้มีมากขึ้น

และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่า มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาทำให้ได้ความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ รู้เทคนิคและสูตรลัดต่างๆ ทำให้การเรียนและผลคะแนนเรียนดีขึ้น และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นไปได้มากกว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียน

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำ รับรู้ถึงความไม่พร้อมด้านค่าใช้จ่ายและคิดว่าทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนกวดวิชาเท่ากับนักเรียนฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวสูง ที่ครอบครัวมีความพร้อมจะสนับสนุนให้บุตรหาความรู้เพิ่มเติม การเรียนกวดวิชาจึงกลายเป็นทางเลือกหนึ่งที่คิดว่าเป็นประโยชน์

3. การประเมินผลของการเรียนกวดวิชา

จากการศึกษาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จะประเมินคุณค่าของการเรียนกวดวิชา โดยพิจารณาจากความเชื่อว่า เมื่อกระทำการสิ่งนั้นแล้วจะนำไปสู่ผลทางด้านใด ถ้าผลการเรียนกวดวิชาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ดี นักเรียนจะประเมินคุณค่าว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดี ตรงกันข้ามถ้าผลการเรียนกวดวิชาที่เกิดขึ้นเป็น สิ่งเลว นักเรียนจะประเมินคุณค่าว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เลว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการประเมินผลของการเรียนกวดวิชา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนหญิงและชาย นักเรียน ม.4 ม.5 และ ม.6 นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และ ต่ำ ประเมินคุณค่าของผลที่ได้จากการเรียนกวดวิชาไม่เหมือนกัน ในภาพรวมพบว่า นักเรียนหญิง นักเรียน ม.4 นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการประเมินคุณค่าของผลที่ได้จากการเรียนกวดวิชาว่าเป็นสิ่งที่ดีมากกว่า นักเรียนชาย นักเรียน ม.5 และ ม.6 นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปานกลางและต่ำ ทั้งนี้อาจมาจาก นักเรียนหญิง นักเรียน ม.4 นักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ต่างมีความเชื่อว่าการเรียนกวดวิชาให้ผลดีกับพวกเขา จึงทำให้มีการประเมินคุณค่าจากผลเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งที่ดีด้วย ดังเช่นที่ ดวงเดือน พันธุมาวิน กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดี ก็เกิดความรู้สึกพอใจกับสิ่งนั้น บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำการพฤติกรรมนั้น ตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีความรู้สึกว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี ก็เกิดความรู้สึกไม่พอใจกับสิ่งนั้น บุคคลก็พร้อมที่จะหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้น (จรรยา กล่าวสุนทร .2540:112 อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมาวิน.2523:5-7)

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

จากการศึกษาในภาพรวม พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิดชนก เชิงเขาว์ สุวิมล เขียวแก้ว และ เจริญพร แก้วละเอียด (2544 : 280) ที่พบว่า อิทธิพลจากผู้ปกครอง ญาติ กลุ่มเพื่อน หรือ รุ่นพี่ เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการคล้อยตามกลุ่มบุคคลเหล่านี้

ด้านความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเชื่อว่า แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์ พี่ และญาติ คิดว่าเขาควรเรียนกวดวิชา ทั้งนี้อาจเพราะ นักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลาย มีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาเป็นสิ่งสำคัญและมีประโยชน์ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนของพวกเขา เขาจึงเชื่อว่า บุคคลที่เป็นกลุ่มอ้างอิง ก็ย่อมคิดว่า เขาควรเรียนกวดวิชา เช่นกัน ในส่วนของแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในเชิงบวก กล่าวคือ นักเรียนมีความต้องการที่จะทำตามในสิ่งที่กลุ่มอ้างอิงมีความประสงค์ให้ทำ โดยนักเรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนที่จะคล้อยตาม “แม่” มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แม่ เป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความเคารพนับถือ และเชื่อฟัง จึงเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนคล้อยตาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หม่อมหลวงพงศ์ถวัลย์ ทวีวงศ์ (2545 : 56) ที่พบว่า อิทธิพลจากผู้ปกครองมีผลทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียนกวดวิชามากขึ้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษาของบิดา และการศึกษาของมารดา มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มอ้างอิง ซึ่งได้แก่ แม่ พ่อ เพื่อน ครู-อาจารย์ พี่ และญาติ ต่างเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความรักใคร่ มีความใกล้ชิดและสนิทสนมด้วย ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้ล้วนเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความสำคัญ จึงทำให้นักเรียนเกิดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และ มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง เหมือนกัน

สำหรับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จากการเปรียบเทียบ พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่แตกต่างกันตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามเพื่อน พี่ และญาติ มากกว่า แผนศิลป์-คำนวณ ทั้งนี้อาจเพราะ นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา เป็นแผนการเรียนที่ไม่ค่อยเน้นหนักในเรื่องของการคิดวิเคราะห์ ความเป็นเหตุเป็นผล จึงทำให้นักเรียนที่เรียนแผนศิลป์-ภาษา มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่า แผนศิลป์-คำนวณ ที่รู้จักใช้การมีเหตุมีผลไตร่ตรอง ก่อนที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง มีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามพ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และ ญาติ มากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลางและต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับสูง จะให้ความสำคัญกับการเรียนมากและต่างมุ่งหวังที่จะสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ ดังนั้น เมื่อได้รับคำแนะนำต่าง ๆ จาก พ่อ ครู-อาจารย์ พี่ และญาติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแนะนำในเรื่องดี ๆ มีประโยชน์ จึงทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามคำแนะนำเหล่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา อัจฉริยกุล (2544:97) ที่พบว่า การได้รับคำ แนะนำและสนับสนุนจากผู้ปกครอง และญาติพี่น้อง มีผลต่อการตัดสินใจเรียนกวดวิชา

ของนักเรียน และสอดคล้องกับ ชิดชนก เจริญพร สุวิมล เขียวแก้ว และ เจริญพร แก้วละเอียด (2544 : 281) ที่ กล่าวว่า การแนะนำจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เป็นการแนะนำหรือให้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจโดยชี้ให้เห็นผลดีของการกระทำ จึงทำให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามคำแนะนำเหล่านั้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีความเชื่อว่า การเรียนกวดวิชาให้ประโยชน์ มากมาย กับตัวนักเรียน โดยนักเรียนมีความเชื่อมากที่สุดในข้อที่ว่า การเรียนกวดวิชา ทำให้ได้รู้เทคนิค และสูตร ลัดต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการเรียนในชั้นเรียนปกตินั้นไม่เพียงพอและไม่สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ อาจทำให้นักเรียนหันมาให้ความสำคัญกับการเรียนกวดวิชามากขึ้น จนอาจ ละเลยการเรียนในชั้นเรียนปกติ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้เกี่ยวข้องควรให้คำแนะนำและ เปลี่ยนความเชื่อของนักเรียนให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนในชั้นปกติให้มากขึ้น ทางด้าน สถานศึกษาควรพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับ ความต้องการและการสอบคัดเลือกของนักเรียน ในส่วนของครู-อาจารย์ ในโรงเรียนควรปรับรูปแบบ วิธีการสอน ไม่มุ่งเน้นแต่เฉพาะความรู้ด้านวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ควรสอดแทรกเทคนิค เน้น เนื้อหาการสอบคัดเลือก ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องการ และให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการคิดวิเคราะห์ นักเรียนก็จะเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ชัดเจนมากขึ้น อาจทำให้ความ จำเป็นที่นักเรียนต้องไปเรียนกวดวิชาลดลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตศึกษาเฉพาะ โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เท่านั้น ควรจะทำการวิจัยเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ด้วย
2. ควรศึกษานักเรียนในระดับอื่น ๆ ด้วย เช่น ประถมศึกษา หรือ มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำ ผลมาเปรียบเทียบกับเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. การศึกษาครั้งนี้ศึกษาเพียง ทักษะคิด (A_p) ความเชื่อ (b_p) การประเมินผล (e_p) การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง (S_p) ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB_p) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC_p) ผู้วิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาเจตนา (I) และพฤติกรรม (B) เพิ่มเข้าไปด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบถึง

เจตนาและพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งอาจทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่เรียนกวดวิชา กับ
นักเรียนที่ไม่เรียนกวดวิชา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

การเรียนรู้พิเศษกับการเรียนในห้องเรียนปกติ : ความเหมือนที่แตกต่าง. (2547) (ออนไลน์).

แหล่งที่มา : <http://www.expert2you.com> .วันที่สืบค้น 14 สิงหาคม 2547

คอลัมน์ปั่นความคิด. (2547,8 พฤษภาคม). ข่าวสด. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.matichon.co.th/khasod> .

คำหมาน คนไค. (2537 , มกราคม-กุมภาพันธ์). ศึกษาหรือกวดวิชากันแน่ . กระเจกเงา . 2(5) : 30-32

จิตกาญจน์นันท์ ชันติวงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เขต

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ปรินญาณิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตรกรรมการศึกษา). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .

จิตติมา อัจฉริยกุล. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา).

กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร .

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2529). ทักษะคิด ความเชื่อ และพฤติกรรม. โครงการพัฒนาศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์

จิรพร ศรีวัฒนากุลกิจ และ นงลักษณ์ เขียนงาม. (2544). เอนทรานซ์ระบบใหม่ : ความคิดเห็น การเตรียมความพร้อมและการปรับตัว . สถาบันวิจัยสังคม . มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .

“ จุฬา แล ! เอนทรานซ์ระบบใหม่เด็กกวดวิชาต้องพึ่งกวดวิชาเพิ่มขึ้น ”. (2545 , 8 กันยายน). ผู้จัดการจุฬาลักษณ์ วัฒนะวัฒน์. (2543). การศึกษาการกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว).

พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร .

ชิดชนก เชิงเขาวัว สุวิมล เขี้ยวแก้ว และ เจริญพร แก้วละเอียด. (2544 , กันยายน-ธันวาคม). คำนินยที่มีต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. สงขลานครินทร์. 7(3) : 276-298.

ณัฐวดี วิจิตรธรรม. (2539). ทักษะต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร . ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .

- ถาวร แซ่ตั้ง. (2529). การทำนายพฤติกรรมกรรมการเลือกสมัครสอบเข้าเรียนต่อคณะวิทยาศาสตร์ ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
(จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .
- เทอดศักดิ์ เดชคง . (2543 , สิงหาคม). กวดวิชา “ชีวิต” . *สถานปฎิรูป* : 70-71
- ธวัชชัย บุญมี. (2542). *ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย กรณีศึกษา เขตอำเภอ
เมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง*. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ).
บัณฑิตวิทยาลัย . มหาวิทยาลัยแม่โจ้ . ถ่ายเอกสาร .
- ธีระพร อุวรรณ. (2535). *เจตคติ : การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก*. สาขาจิตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิภาพร พรุ่งโรจน์. (2549). *การศึกษาทัศนคติและความเชื่อของครูที่มีต่อการสนับสนุนให้นักเรียน
มัธยมศึกษาตอนปลายกวดวิชา*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร .
- นุศรา วัฒนผดุงศักดิ์. (2546). *ทัศนคติต่อการเรียนกวดวิชาของนิสิตนักศึกษายวทยาสาตร์ ใน
มหาวิทยาลัยของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร .
- ประทีป ชูหมื่นไวย. (2538,กุมภาพันธ์-พฤษภาคม). มุมมองหนึ่งของการกวดวิชา . *วารสารการศึกษา
แห่งชาติ*. 18(1) : 44-46
- ประภาภรณ์ เจริญกุล. (2544). *ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชาและความสำเร็จใน
การสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
(เศรษฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .
- ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล. (2546). *การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนกวดวิชา :
กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนกวดวิชาเดอะติวเตอร์*. ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร .
- ประยูร ศรีประสาธน์ ; และ วิไล ศิริชุมแสง. (2526,กุมภาพันธ์-มีนาคม). *การกวดวิชากับการสอบคัด
เลือกเข้าศึกษาต่อ*. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 17(3) : 59-68
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2529.ธันวาคม-2530 .มกราคม). *องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา*. *วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ*. 21(2) : 58-72

- ปริญญญา แก้วไทรนันท์. (2545). *ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา : ศึกษากรณีเฉพาะ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศักดิ์). กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร .*
- พ่อแม่กดดัน นร. แท้กวดวิชาเอ็นทราน์. (2545 , 9 ธันวาคม). ไทยรัฐ
- ไพฑูรย์ สินดารัตน์. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่อง การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย. สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.*
- ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ ; นิคม ตั้งคะพิภพ และ ดร.แมนมาศ ลีลสัตยกุล. (2532). *ปัญหาการกวดวิชา การสละสิทธิ์ และการออกกลางคัน. ศึกษาสาตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ยุทธศิลป์ สิงคณิก. (2534). *ปัญหาการกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามทรรศนะผู้บริการและครูผู้สอนวิชาสามัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร .*
- เรวดี วัฒนโกศล. (2532). *การสำรวจความเชื่อ เจตคติ เจตนา และพฤติกรรมในการเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .*
- เรียนพิเศษนั้นสำคัญไฉน. (2547). (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http : // www.sp.ac.th/casestudy](http://www.sp.ac.th/casestudy) .
วันที่สืบค้น 14 สิงหาคม 2547.
- ล้วน สายยศ ; และ อังคณา สายยศ. (ม.ป.ป.). *เทคนิคทางการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น*
- วรรณิ จิระชุตโรจน์. (2527). *การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมในการใช้บริการการปรึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .*
- วิชาญ บุพชัยศรี. (2545). *ความแตกต่างระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่อาศัยอยู่บริเวณชนบุรีตะวันออกที่เรียนกวดวิชาบริเวณปิ่นเกล้า (ถนนบรมราชชนนี) กับที่เรียนบริเวณสยามสแควร์. วิทยานิพนธ์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร .*
- วีรณัฐ ปินทาวณิช. (2547 , พฤษภาคม). *จัดระเบียบ ร.ร.กวดวิชา แก้ปัญหาที่ปลายเหตุ. สานปฎิรูป .*
14-19.

- วีรยา ภัทรอาชาชัย. (2542). *หลักการวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เดคคิน เพรส โปรดักส์.
- ศรศมน เชิดชูสีมา. (2549). *การศึกษาทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของผู้ปกครอง ที่มีต่อการสนับสนุนให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกวดวิชา*.
สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร .
- ศศิ จันทรักษ์. (2546). *ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนที่เรียนกวดวิชา : ศึกษากรณี โรงเรียนราชวินิตมัธยม . ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)*. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร .
- ศีล มติธรรม. (2544,มิถุนายน). *กวดวิชาหนทางสู่มหาวิทยาลัย ค่านิยม-ความจำเป็น ของเด็กรุ่นใหม่*.
วิทยากรย. 100 (3). : 14-17
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2542). *ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คิดอย่างไรกับการกวดวิชา . (ออนไลน์)*.
แหล่งที่มา : <http://dusitpoll.dusit.ac.th/2542>. วันที่สืบค้น 14 สิงหาคม 2547.
- สยามสาน บัวงาม. (2547). *ทัศนคติและแนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนกวดวิชาย่านวิสุทธิกษัตริย์*. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การตลาด). กรุงเทพฯ ฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร .
- สาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9. (2545,1 มีนาคม). เอกสารข่าวรัฐสภา.
27(620) : 56-72
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2526). *รายงานการวิจัยเรื่องการกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองสถิติวิเคราะห์ . สำนักงาน ฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *สรุปการสัมมนา เรื่องการกวดวิชา:วิกฤตสะท้อนความเหลื่อมล้ำทางสังคม*. กรุงเทพฯ ฯ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). *สถิติการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2545*. กรุงเทพฯ :กองทะเบียน สำนักงาน ฯ
- สินีนาด สัตยมาศ. (2520). *รายงานการวิจัยเรื่อง การใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเพ็ญพร ญวนทอง. (2547). *ทัศนะของผู้ปกครองต่อการเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน . ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)*. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ . ถ่ายเอกสาร .

- หม่อมหลวงพงศ์ถวัลย์ ทวีวงศ์. (2545). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและการประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง . ถ่ายเอกสาร .
- อภิชัย พันธเสน. (2529. ธันวาคม — 2530. มีนาคม). *กวดวิชา : เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น*.วารสารการศึกษาแห่งชาติ . 21(2) :14-33.

ภาษาอังกฤษ

Taro Yamane. (1967). *Statistics ; An Introductory Analysis*. New York University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลดี (ผลการกระทำทางบวก) ของการเรียนรู้กวดวิชา

ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำทางบวก	ความถี่
1. ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	71
2. ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่ และ มีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	59
3. ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	54
4. รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	49
5. ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	39
6. เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	37
7. ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	37
8. ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	35
9. เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	33
10. สนุกกว่าการเรียนในชั้นเรียนปกติ	24
11. ได้เรียนล่วงหน้าก่อนที่จะเรียนในชั้นเรียนปกติ	23
12. ได้ฝึกการทำโจทย์ และ วิเคราะห์โจทย์เพิ่มเติม	23
13. ทำให้มีประสบการณ์มากขึ้น	13
14. มีการแก่งข้อสอบให้	12
15. ทำให้ตนเองเป็นคนขยัน และ กระตือรือร้นในการเรียน	11
16. สามารถไปอธิบายให้เพื่อนเข้าใจได้	3
17. ได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1

ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลเสีย (ผลการกระทำทางลบ) ของการเรียนกวดวิชา

ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำทางลบ	ความถี่
1. ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	69
2. ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	38
3. ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	34
4. ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	34
5. ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	26
6. เป็นการเสียเวลา	26
7. เป็นข้ออ้างในการออกไปเที่ยวของเด็ก	18
8. สอนเร็วเกินไป	18
9. เนื้อหาวิชาที่สอนไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียนปกติ	16
10. กลับบ้านเย็น อาจไม่ปลอดภัย	14
11. การเดินทางไม่สะดวก	9
12. ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว	9
13. เป็นแพะชนในกลุ่มนักเรียน	7
14. อาจไปพบเจอเพื่อนที่ไม่ดี	3
15. ออกจากบ้านบ่อย	2
ความถี่สะสมทั้งหมด	847
75 % ของความถี่สะสม	636

ความเชื่อเด่นชัด (Salient Belief) เกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา โดยเรียงลำดับจากความถี่สูงสุด จนถึง ข้อความเชื่อที่รวมความถี่สะสมได้ 75% ของความถี่ทั้งหมดของทุก ๆ ข้อความเชื่อ

ลำดับความเชื่อ	ผลของการเรียนกวดวิชา	ทิศทาง	ความถี่	ความถี่สะสม
1.	ทำให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ	+	71	71
2.	ทำให้สิ้นเปลือง เพราะ ค่าใช้จ่ายสูง	-	69	140
3.	ทำให้ได้พบเพื่อนใหม่ และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น	+	59	199
4.	ทำให้เข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น	+	54	253
5.	รู้เทคนิค และ สูตรลัดต่าง ๆ	+	49	302
6.	ทำให้การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น	+	39	341
7.	ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง	-	38	379
8.	เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	+	37	416
9.	ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น	+	37	453
10.	ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้	+	35	488
11.	ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน	-	34	522
12.	ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ	-	34	556
13.	เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว	+	33	589
14.	ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป	-	26	615
15.	เป็นการเสียเวลา	-	26	641

คำคุณศัพท์ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

ลำดับที่	คำคุณศัพท์	ความถี่
1.	มีประโยชน์	69
2.	ดี	65
3.	น่าสนใจ	49
4.	สำคัญ	32
5.	สนุก	14
6.	จำเป็น	5
7.	ควรสนับสนุน	3

บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อการเรียนกวดวิชา เรียงตามลำดับความถี่

ลำดับที่	บุคคล หรือ กลุ่มบุคคลอ้างอิง	ความถี่
1.	แม่	81
2.	พ่อ	78
3.	เพื่อน	60
4.	ครู-อาจารย์	57
5.	ญาติ	31
6.	พี่	27

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามปลายเปิด ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

ความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความเชื่อของท่านเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา (นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย) ท่านมีอิสระในการเขียนตอบอย่างเต็มที่ โดยคำตอบจะไม่มี การตรวจว่าถูกหรือผิดและไม่มีผลกระทบต่อท่าน แต่จะใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของงานวิจัยเท่านั้น

ขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือ

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับชั้น () ม.4 () ม.5 () ม.6
3. แผนการเรียน () แผนวิทย์ - คณิต
 () แผนศิลป์ - คำนวณ
 () แผนศิลป์-ภาษา

ตอนที่ 2. แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

1. นักเรียนคิดว่า “การเรียนรู้กวดวิชา” นั้นมีผลดี และ ผลเสีย อย่างไร (โปรดระบุให้มากที่สุดเท่าที่นักเรียนจะทำได้)

ผลดี

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)
- (6)
- (7)
- (8)
- (9)
- (10)

ผลเสีย

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)
- (6)

- (7)
- (8)
- (9)
- (10)

2. นักเรียนคิดว่าบุคคลใดบ้างที่สนับสนุนและคัดค้าน “การเรียนรู้กวดวิชา” ของนักเรียน

บุคคลสนับสนุน

บุคคลคัดค้าน

(1)	(1)
(2)	(2)
(3)	(3)
(4)	(4)
(5)	(5)
(6)	(6)
(7)	(7)

3. นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนรู้กวดวิชา เป็นสิ่งที่.....

(ตัวอย่างคำตอบ เช่น ดี , เลว , มีประโยชน์ , ไม่มีประโยชน์ , น่าสนใจ , ไม่น่าสนใจ , สำคัญ , ไม่สำคัญ ฯลฯ นักเรียนสามารถใช้คำซ้ำกับตัวอย่างได้ ถ้านักเรียนคิดว่า ตรง กับความรู้สึกของนักเรียน)

- (1)
- (2)
- (3)
- (4)
- (5)
- (6)
- (7)
- (8)
- (9)
- (10)

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามทัศนคติ ความเชื่อ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของ
นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อการเรียนกวดวิชา

- [illegible]

7. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้ไม่เข้าใจในบทเรียน เพราะไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

8. “การเรียนกวดวิชา” เป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

9. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้มีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

10. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

11. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้เหนื่อย ไม่มีเวลาพักผ่อน
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

12. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้ไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

13. “การเรียนกวดวิชา” เป็นการทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

14. “การเรียนกวดวิชา” ทำให้เครียดกับการเรียนมากเกินไป
เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

15. “การเรียนรู้กวดวิชา” ทำให้เสียเวลา

เป็นไปได้ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เป็นไปไม่ได้
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ส่วนที่ 2. โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าลักษณะที่กล่าวถึงในแต่ละข้อความเป็นลักษณะ
ที่ดีหรือเลวเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียน

1. การได้ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนชั้นเรียนปกติ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

2. การเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

3. การได้พบเพื่อนใหม่ และมีเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

4. การเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

5. การรู้เทคนิค และ สูตรลัดต่างๆ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

6. การเรียน และ ผลคะแนนเรียนดีขึ้น เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

7. การไม่ได้เรียนกับอาจารย์โดยตรง เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

8. การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

9. การมีทักษะ และ มั่นใจในการทำข้อสอบมากขึ้น เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

10. การมีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

11. การเหนื่อยไม่มีเวลาพักผ่อน เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

12. การไม่สนใจเรียนในชั้นเรียนปกติ เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

13. การทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

14. เครียดกับการเรียนมากเกินไป เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

15. การเสียเวลา เป็นสิ่งที่

ดี _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เลว
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่รู้ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ส่วนที่ 3. โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก
ของนักเรียน

นักเรียนรู้ดีกว่า “ การเรียนกวดวิชา ” เป็นสิ่งที่...

มีประโยชน์ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่มีประโยชน์
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช้ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

คิ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ เสว
 มาก ปานกลาง น้อย **ไม่ใช่ว่า** น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

น่าสนใจ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่น่าสนใจ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

สำคัญ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่สำคัญ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ส้นุก _____ ไม่สนุก
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

จำเป็น _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่จำเป็น
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

นำสแน็ปชูน _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่นำสแน็ปชูน _____
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ส่วนที่ 4. โปรดอ่านและพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความเชื่อของนักเรียนตามความเป็นจริง

1. คนส่วนมากที่มีความสำคัญต่อนั้น คิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

จักรวรรดิ _____ **จีนไม่ควรวุ่นวาย**

มาก **ปานกลาง** **น้อย** **ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง** **น้อย** **ปานกลาง** **มาก**

ส่วนที่ 5. โปรดอ่านและพิจารณาแต่ละข้อความ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความรู้สึกรักของนักเรียนตามความเป็นจริง

1. “แม่” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

ขั้นควรวัด : : : : : : : ขั้นไม่วัด
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2. “พ่อ” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

จำนวน : ล้านคน
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3. “เพื่อน” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

จันทร์ : : : : : : **จันไม่ควร**

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

4. “ครู-อาจารย์” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

คำนวณ : : : : : : : คำนวณ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

5.. “**พี่**” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

จันทร์ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ อังคาร

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

6. “**ญาติ**” ของฉันคิดว่า ฉันควร/ไม่ควร เรียนกวดวิชา

ฉันควร _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ฉันไม่ควร
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ส่วนที่ 6. โปรดอ่านและพิจารณาแต่ละข้อความ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับ
ความต้องการของนักเรียนตามความเป็นจริง

1. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **แม่** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

2. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **พ่อ** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

3. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **เพื่อน** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

4. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **ครู-อาจารย์** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำ
เพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

5. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **พี่** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

6. โดยทั่วไปนักเรียนต้องการทำตามในสิ่งที่ **ญาติ** ของนักเรียนประสงค์ให้นักเรียนทำเพียงใด
ต้องการ _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ : _____ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวประภัสสร พรหมบุตร
วันเดือนปีเกิด	14 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	149 ถนนวงศ์วาน หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ประสานงาน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท นอร์ธสตาร์ โปรดักชั่น จำกัด 30 ซ.พหลโยธิน 9 ถ.พหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๙ 10400
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2539	มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนราชวินิตบางเขน
พ.ศ. 2542	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนราชวินิตบางเขน
พ.ศ. 2546	ศิลปศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์) จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ